

Svitavy – životní prostředí 2007

**Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy**

červen 2008

Svitavy – životní prostředí 2007

Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

červen 2008

AUTOŘI A SPOLUPRACOVNÍCI

Celková redakce:

Ing. M. Antoš

Zpracovatelé:

OVZDUŠÍ

Ing. R. Klemša (1A), Ing. V. Uhlíř (1B), L. Pavliš (1C.1), Mgr. D. Šimek (1C.2)

VODA

Ing. M. Antoš (2.1, 2.4, 2.5), Ing. M. Novotný (2.2.1), Ing. B. Kolaříková (2.2.2), V. Erbes (2.3), Ing. R. Klemša (2.6), J. Zámečník (2.7)

MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

H. Gregorová (3.1, 3.5, 3.6, 3.7), Ing. R. Karlíková (3.3), R. Klíč (3.2), Ing. J. Vinkler (3.4)

ODPADY

Ing. P. Čermák (4.1, 4.2, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7), Ing. J. Gestinger (4.3)

ZVÍŘATA KOLEM NÁS

Petra Křížová (5.1), J. Zelený (5.2, 5.3), Mgr. J. Mach (5.4), Ing. J. Svobodová (5.5)

DODATKY

Ing. M. Antoš (6.1, 6.3), MUDr. B. Havel (6.3), Mgr. J. Mach (6.4.1), J. Zelený (6.4.2), Ing. R. Karlíková (6.2), Petra Křížová (6.5, 6.6)

ZÁVĚR

Ing. M. Antoš (7)

OBRÁZKY

Žáci svitavských základních škol v rámci soutěže "Ekoznámka 2008". Vyhodnocení provedla firma MS STUDIO.

Děkujeme všem organizacím, které přispěly svými údaji ke zpracování ročenky. Uvádíme je jako zdroj u jednotlivých tabulek a obrázků.

Grafická úprava: Petra Křížová.

Text neprošel jazykovou úpravou.

Obsah

ÚVOD.....	7
1. OVZDUŠÍ.....	11
1.A OVZDUŠÍ – EMISE.....	11
1A.1 KATEGORIE ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ.....	11
1B.1 KVALITA OVZDUŠÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2007.....	14
1B.2 TĚŽKÉ KOVY V PRAŠNÉM AEROSOLU.....	19
1.C OVZDUŠÍ – OSTATNÍ.....	23
1C.1 VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2007.....	23
1C.2 PROJEKT GLOBE VE MĚSTĚ SVITAVY.....	26
2. VODA.....	31
2.1 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ.....	31
2.1.1 AKTUÁLNÍ STAV PŘÍPRAV NA DOKONČENÍ PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ VE SVITAVÁCH.....	31
2.1.2 PROJEKT NA PROTIPOVODŇOVÁ A PROTIEROZNÍ OPATŘENÍ VE SPRÁVNÍM OBVODU OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ MĚSTA SVITAVY.....	33
2.1.3 VÝDAJE NA PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ.....	33
2.2 PITNÁ VODA.....	35
2.2.1 ZPRÁVA O STAVU SKUPINOVÉHO VODOVODU SVITAVY ZA ROK 2007.....	35
2.2.2 KVALITA PITNÉ VODY.....	37
2.3 ODPADNÍ VODA.....	39
2.3.1 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ KANALIZACE.....	39
2.3.2 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD.....	40
2.4 TRANSFORMACE VODOHOSPODÁŘSKÉ INFRASTRUKTURY MĚSTA SVITAVY, DOBROVOLNÉHO SVAZKU OBCÍ SKUPINOVÝ VODOVOD SVITAVY A s.r.o. VODA A SPORT.....	46
2.5 CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2008.....	47
2.6 RYBÁŘSKÉ LÍSTKY.....	49
2.7 PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2007.....	49
3. MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA.....	53
3.1 KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES.....	53
3.2. PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2007.....	54
3.2.1 PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2007.....	54
3.2.2 ZHODNOCENÍ STAVU ZELENĚ.....	55
3.3 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND.....	55
3.4 MĚSTSKÉ LESY.....	56
3.5 PROGRAM NA PODPORU OŠETŘOVÁNÍ VÝZNAMNÝCH STROMŮ.....	60
3.6 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU.....	60
3.6.1 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY.....	61
3.6.2 ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ A PŘÍRODNÍ PARKY.....	62
3.6.3 NATURA 2000.....	63
3.6.4 ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY.....	63
3.7 PAMÁTNÉ STROMY.....	64
4. ODPADY.....	69
4.1 NEPOVOLENÉ SKLÁDKY.....	69
4.2 KOMUÁLNÍ ODPAD A VYTRÍDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO).....	69

4.3 ODVOZ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU.....	71
4.4 POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2007	72
4.5 KONTROLA PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSOB OPRAVNĚNÝCH K PODNIKÁNÍ.....	72
4.6 INFORMACE O SPOLEČNOSTI EKO-KOM a.s.....	73
4.7 INTEGROVANÝ SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S ODPADY – SBĚRNÉ DVORY SVITAVSKA	74
5. ZVÍŘATA KOLEM NÁS.....	79
5.1 PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ	79
5.2 CO JE NOVÉHO V ZÁCHRANNÉ STANICI ZVÍŘAT - ZELENÉ VENDOLÍ.....	79
5.3 NALEZLI JSTE VOLNĚ ŽIJÍCÍHO ŽIVOČICHA A JSTE PŘESVĚDČENI ŽE POTŘEBUJE POMOC?	80
5.4 ZOOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI ROKU 2007	80
5.5 ZVĚŘ VYSKYTUJÍCÍ SE V HONITBÁCH SPRÁVNÍHO OBVODU MĚSTA SVITAVY.....	81
6. DODATKY	85
6.1 ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MĚÚ SVITAVY	85
6.2 EKOLOGICKÁ KOMISE RADY MĚSTA SVITAVY.....	91
6.3 VEŘEJNÉ ZDRAVÍ.....	92
6.3.1 OCHRANA PŘED INFEKČNÍMI NEMOCEMI	92
6.3.2 KVALITA PITNÉ VODY	93
6.3.3 KVALITA VODY KE KOUPÁNÍ	93
6.3.4 OHROŽENÍ ZDRAVÍ HLUKEM.....	94
6.3.5 OCHRANA ZDRAVÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE.....	94
6.3.6 HYGIENICKÁ ÚROVEŇ HROMADNÉHO STRAVOVÁNÍ	95
6.3.7 OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI.....	95
6.3.8 BEZPEČNOST A NEZÁVADNOST PŘEDMĚTŮ BĚŽNÉHO UŽÍVÁNÍ	95
6.4 NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE	96
6.4.1 ČINNOST ZO ČSOP „RYBÁK“ V ROCE 2007	96
6.4.2 ZO ČSOP ZELENÉ VENDOLÍ	97
6.5 INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2007.....	97
6.6 SVITAVY V ČÍSLECH MĚSTSKÉ STATISTIKY	99
6.6.1 VÍTE, ŽE	99
6.6.2 NEZAMĚSTNANOST VE SVITAVÁCH.....	99
6.6.3 PRACOVNÍ NESCHOPNOST V OKRESE SVITAVY.....	99
6.6.4 KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY.....	99
7. ZÁVĚR.....	103
7.1 ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2007	103
7.1.1 VÝVOJ STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2007	103
7.1.2 PŘETRVÁVAJÍCÍ PROBLÉMY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH	104
7.1.3 OČEKÁVANÝ VÝVOJ.....	106
7.2 PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK	107

„Ekoznámka 2008“ – Absolutní vítěz

Kateřina Burešová, III. ZŠ Riegrova

ÚVOD

Ročenka Svitavy – životní prostředí 2007 je zpracována tak, aby podala souhrnnou informaci o stavu životního prostředí ve Svitavách. Ročenka 2007 je již třináctou publikací. Prvních dvanáct dílů bylo postupně věnováno letem 1995-2006.

Je určena nejen orgánům městské a státní správy, ale i široké odborné i laické veřejnosti.

Obsah ročenky je členěn podle jednotlivých složek prostředí: ovzduší, voda, městská a příměstská krajina, odpady a zvířata kolem nás. Další údaje jsou obsaženy v tématickém různorodých dodatcích. Závěr a shrnutí tvoří zpráva o životním prostředí za rok 2007.

Kapitola ovzduší je členěna do třech hlavních oddílů, A – zdroje znečištění (emise), B – hodnocení kvality ovzduší na základě měřených údajů (imise) a C – ostatní související informace o meteorologické situaci.

V kapitole voda jsou úvodní kapitoly věnovány protipovodňovým opatřením, ceně vodného a stočného i provozování vodovodu a kanalizace. Další část popisuje postup při vydávání rybářských lístků a provoz plaveckého bazénu a koupaliště.

V kapitole městská a příměstská krajina jsou uvedeny informace o povolování kácení dřevin, veřejné zeleni, ochraně zemědělského půdního fondu, městských lesích, programu na podporu ošetřování význačných stromů ve Svitavách, významných prvcích v krajině v okolí města a památným stromům v okolí města.

Kapitola odpady je věnována problematice odpadového hospodářství, činnosti státní správy a samosprávy.

V kapitole zvířata kolem nás je popsán neradostný osud opuštěných psů ve městě a stanice pro záchranu volně žijících zvířat ve Vendolí u Svitav. Závěr této kapitoly je věnován ornitologii.

V kapitole dodatky je zařazena informace o působnosti odboru životního prostředí (OŽP), informace o činnosti ekologické komise Rady města Svitavy, ochraně veřejného zdraví, nezávislých ekologických organizací působících ve Svitavách a investicích do životního prostředí. Navíc jsou připojeny statistické údaje o Svitavách.

Závěr tvoří souhrnná zpráva o životním prostředí ve Svitavách v roce 2007.

Pro zpracování ročenky byly využity údaje z databáze OŽP, ale i řada dalších podkladů poskytnutých různými institucemi. Věříme, že i letošní třináctý díl ročenky splní svůj cíl a přinese cenné informace všem zájemcům o problematiku životního prostředí ve Svitavách.

„Ekoznámka 2008“ – 1. místo v kategorii Ovzduší

Tereza Vyjídačková, ZŠ Riegrova

1. OVZDUŠÍ

1.A OVZDUŠÍ – EMISE

1A.1 KATEGORIE ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ

Podle zákona číslo 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (dále jen zákon o ochraně ovzduší), v platném znění, se zdroje znečišťování ovzduší člení podle tepelného výkonu a míry vlivu technologického procesu na kvalitu ovzduší.

Zdroje znečišťování ovzduší jsou mobilní (dopravní prostředky, nesilniční mobilní stroje, přenosná nářadí vybavená spalovacím motorem, atd.) a stacionární.

Stacionární zdroje se dělí podle míry svého vlivu na kvalitu ovzduší na kategorie: zvláště velké, velké, střední a malé nebo podle technického a technologického uspořádání. Jde o zařízení spalovacích technologických procesů, ve kterých se oxidují paliva za účelem využití uvolněného tepla (spalovací zdroje), spalovny odpadů a ostatní stacionární zdroje (benziny, lakovny, zemědělská družstva, atp.).

Základní charakteristika jednotlivých skupin spalovacích zdrojů je uvedena v tabulce 1A.1.

Množství emisí tří základních látek znečišťujících ovzduší, tuhých látek, oxidu siřičitého a oxidu dusíku z velkých a středních zdrojů v kalendářním roce 2007 je uvedeno v tabulce 1A.2.

Zde je provedeno zároveň srovnání se stavem v letech 1995–2007. U malých zdrojů znečišťování ovzduší nejsou emise sledovány.

Tab. 1A.1 Přehled kategorií spalovacích zdrojů znečišťování ovzduší

Druh zdroje	Charakteristika	Příslušný orgán ochrany ovzduší
Zvláště velké zdroje znečišťování	Spalovací zdroje o jmenovitém tepelném příkonu 50 MW a vyšším	ČIŽP Hradec Králové
Velké zdroje znečišťování	Spalovací zdroje o jmenovitém tepelném výkonu vyšším než 5 MW do 50 MW	ČIŽP Hradec Králové
Střední zdroje znečišťování	Spalovací zdroje o jmenovitém tepelném výkonu od 0,2 MW do 5 MW	ČIŽP Hradec Králové
Malé zdroje znečišťování	Spalovací zdroje o jmenovitém tepelném výkonu nižším než 0,2 MW	Městský úřad Svitavy

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Tab. 1A.2 Celkové emise tří základních znečišťujících látek podle kategorií spalovacích stacionárních zdrojů ve Svitavách v roce 1995 – 2007 (t.rok-1)

Rok	Velké zdroje			Střední zdroje		
	Tuhé látky	SO ₂	Nox	Tuhé látky	SO ₂	NOx
1995	66,7	271,9	65,9	38,8	44,0	11,0
1996	56,6	228,2	76,4	3,1	2,5	1,9
1997	23,2	182,6	58,8	1,9	1,2	2,0
1998	23,9	218,8	61,3	0,8	0,1	3,4
1999	16,5	104,2	41,8	0,6	0,1	2,0
2000	10,7	20,8	26,4	1,3	1,5	11,3
2001	7,0	3,0	28,3	1,3	1,5	11,3
2002	2,3	1,6	5,6	3,4	4,7	8,5
2003	7,4	12,2	26,9	3,4	5,7	8,1

2004	8,9	6,2	27,1	3,2	5,4	8,3
2005	8,8	31,9	50,4	2,2	9,4	8,6
2006	12,4	25,1	33,1	1,8	12,4	7,9
2007	13,4	25,1	41,6	0,7	1,0	8,6

Zdroj : KrÚ Pk, OŽP MěÚ SY

1A.1.1 STACIONÁRNÍ ZDROJE ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ

1A.1.1.1 ZVLÁŠTĚ VELKÉ STACIONÁRNÍ ZDROJE

Tuto skupinu tvoří spalovací zdroje o jmenovitém tepelném příkonu 50 MW a vyšším bez přihlídnutí ke jmenovitému tepelnému výkonu.

Rozhodování o vyměření poplatku za znečišťování ovzduší, odkladu nebo prominutí části poplatku přísluší Krajskému úřadu Pardubického kraje.

Do této kategorie není žádný zdroj nacházející se na území města zařazen.

1A.1.1.2 VELKÉ STACIONÁRNÍ ZDROJE

Tuto skupinu tvoří spalovací zdroje o jmenovitém tepelném výkonu od 5 MW do 50 MW a jiné ostatní velké stacionární zdroje, jejichž rozdělení řeší nařízení vlády číslo 615/2006 Sb., a vyhláška MŽP ČR číslo 356/2002 Sb. Rozhodování o vyměření poplatku za znečišťování ovzduší, odkladu nebo prominutí části poplatku přísluší Krajskému úřadu Pardubického kraje. Na území města se vyskytuje 8 zdrojů této skupiny. V tabulce 1A.3 jsou uvedeny celkové emise znečišťujících látek této kategorie velkých zdrojů v kalendářním roce 2007 ve Svitavách. V tabulce 1A.4 je pak uvedena spotřeba paliv a surovin ve sledovaném období kalendářního roku 2007.

Tab. 1A.3 Celkové emise znečišťujících látek ve Svitavách v roce 2007 – velké zdroje

Znečišťující látka	Emise (t. rok ⁻¹)
Tuhé znečišťující látky	13,39
Oxid siřičitý	25,12
Oxidy dusíku	41,61
Oxid uhelnatý	38,88
Organické látky – VOC	19,53

Zdroj: KrÚ Pk

Tab. 1A.4 Spotřeba paliv a surovin ve Svitavách v roce 2007 – velké zdroje (t, m³)

Palivo	NH,Ř (t)	Dřevo	Koks	HUTR	LTO	ZP (m ³)
Spotřeba	15,8	0	0	0	0	11.486.200

Zdroj: KrÚ Pk

Vysvětlivky:

NH,Ř ... nátěrové hmoty a ředidla

HUTR ... hnědé uhlí tříděné

LTO ... lehký topný olej

ZP ... zemní plyn

1A.1.1.3 STŘEDNÍ STACIONÁRNÍ ZDROJE

Tuto skupinu tvoří spalovací zdroje o jmenovitém tepelném výkonu od 0,2 MW do 5 MW a jiné ostatní střední stacionární zdroje, jejichž rozdělení řeší nařízení vlády číslo 615/2006 Sb. a vyhláška MŽP ČR číslo 356/2002 Sb.

Na území města se v této skupině vyskytuje 45 provozovatelů této skupiny.

V tabulce 1A.5 jsou uvedeny celkové emise znečišťujících látek ve Svitavách v kalendářním roce 2007.

Rozhodování o vyměření poplatku za znečišťování ovzduší, odkladu nebo prominutí části poplatku přísluší obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.

V tabulce 1A.6 je pak uvedena spotřeba paliv ve sledovaném období kalendářního roku 2007.

Tab. 1A.5 Celkové emise znečišťujících látek ve Svitavách v roce 2007 – střední zdroje

Znečišťující látka	Emise (t. rok ⁻¹)
Tuhé látky	0,69
Oxid siřičitý	0,96
Oxidy dusíku	8,62
Oxid uhelnatý	19,32
Organické látky	1,77

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Tab. 1A.6 Spotřeba paliv ve Svitavách v roce 2007 – střední zdroje (t, m³)

Palivo	Dřevo (t)	Koks	HUTR (t)	ZP (m ³)	LTO
Spotřeba	198	0	61	4.420.000	0

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Vysvětlivky:

HUTR ... hnědé uhlí tříděné

LTO ... lehký topný olej

ZP ... zemní plyn

1A.1.1.4 MALÉ STACIONÁRNÍ ZDROJE

Tuto skupinu tvoří spalovací zdroje o jmenovitém tepelném výkonu nižším než 0,2 MW a jiné ostatní malé stacionární zdroje, jejichž rozdělení řeší nařízení vlády číslo 615/2006 Sb., a vyhláška MŽP ČR číslo 356/2002 Sb. Rozhodování o vyměření poplatku za znečišťování ovzduší, přísluší obcím.

Poplatky za malé zdroje znečišťování ovzduší řeší zákon číslo 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon). Povinnost platit poplatky se vztahuje na právnické a fyzické osoby oprávněné k podnikání provozující malé zpoplatněné zdroje znečišťování ovzduší (dále jen provozovatelé).

Povinnost podat oznámení provozovatele malého zdroje znečišťování ovzduší do 15. února dle ust. § 19 odst. 16 zákona mají ti provozovatelé, kteří u spalovacích zdrojů nad 50 KW jako palivo používají černé uhlí, hnědé uhlí, lehký topný olej s obsahem síry nad 0,1 %.

V případě, že provozovatel oznamovací povinnost nesplní do stanoveného termínu, uloží mu příslušný orgán ochrany ovzduší dle ust. § 40 odst. 5 zákona pokutu ve výši od 500 Kč do 20.000 Kč.

Orgány obce rozhodují o výši poplatků za malé zpoplatněné zdroje znečišťování ovzduší. Výši poplatků řeší příloha č.1 zákona. Stanovené poplatky jsou příjmem obce a musí být účelově vázány k ochraně životního prostředí v obci.

V roce 2008 bylo ve Svitavách zpoplatněno 8 malých zdrojů znečišťování ovzduší. Ostatní

provozovatelé, kteří splňují podmínky dané v příloze č. 2 zákona (viz. uvedeno výše), tuto povinnost nemají. Proto se tak snížil počet zpoplatněných provozovatelů oproti předchozím obdobím. V roce 2008 bylo za poplatky stanoveno celkem 27. 200,- Kč.

Množství paliva spotřebovaného v malých zdrojích je uvedeno v tabulce 1A.7. Do přehledu nejsou však zařazeny ty domácnosti, které využívají jiný druh paliva než zemní plyn. Je to způsobeno tím, že nejsou k dispozici průkazné údaje o spotřebě paliv v těchto zdrojích.

Tab. 1A.7 Spotřeba paliv ve Svitavách v roce 2007 malé zpoplatněné zdroje (t,m³)

Zdroj	Počet zdrojů	NH,Ř	HU (t)	LTO	ZP (m ³)
Provozovny	14	1 600 ***	185,8	4, 675 **	*
Domácnosti	8.812	-	-	-	70.615.000

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Vysvětlivky: * ... nesledováno

** ... spotřeba LTO v tisíci litrech

*** ... spotřeba v kg

1A.1.2 MOBILNÍ ZDROJE ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ

Mobilní zdroje, zejména automobilová doprava, jsou významným znečišťovatelem ovzduší ve městech.

Podíl zdrojů této kategorie na celkových emisích ve Svitavách však není sledován.

Pro zajímavost jsou v tabulce 1A.8 uvedeny údaje o dopravě za celý okres Svitavy a obce ORP Svitavy v období 2003-2007.

Počet automobilů ve Svitavách není samostatně sledován.

Tab. 1A.8 Doprava – vybrané charakteristiky za období 2003 – 2007

Rok	Celkový počet vozidel za ORP Svitavy (ks)	Počet osobních automobilů za ORP Svitavy (ks)	Počet dopravních nehod za okres Svitavy (celkem/smrtelných/těžkých/lehkých)	Škody vyčíslené Policií ČR za okres Svitavy (mil. Kč)
2003	17.058	9.486	237/2/5/43	6.333.100
2004	17.658	9.722	1362/20/66/355 *)	66.463.500 *)
2005	18.075	9.941	200/1/5/36	71.957.400
2006	18 850	12.837	1321/15/37/314*)	63.770.300*)
2007	19 554	11.351	1254/15/50/297*)	62.941.400*)

Zdroj: odbor dopravy MěÚ SY, Policie ČR

Pozn.: *) údaje za okres Svitavy

1B.1 KVALITA OVZDUŠÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2007

1B.1.1 SLEDOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ VE SVITAVÁCH

Hodnocení imisní situace ve městě Svitavy se opírá o data poskytovaná měřicí stanicí MLU č. ISKO 1195. Jedná se o automatickou stacionární stanicí s reprezentativností příměstského měřítka (1 – 5 km), která je klasifikována dle kritérií mezinárodní sítě měřících stanic EUROAIRNET jako požadová pro městskou obytnou zónu. Stanice byla zřízena ministerstvem zdravotnictví ČR v rámci projektu „Systém monitorování zdravotního stavu obyvatelstva

ČR ve vztahu k životnímu prostředí: Subsystem č. 1 – zdravotní důsledky a rizika znečištění ovzduší“. Stanice byla v souvislosti s reorganizací hygienické služby převedena k 1. lednu 2003 do majetku Zdravotního ústavu se sídlem v Pardubicích (ZUPU).

V současné době je jednou z 37 měřicích stanic provozovaných hygienickou službou. Měřicí stanice provozované hygienickou službou, zapojené do monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k ovzduší, jsou také součástí Informačního systému kvality ovzduší Českého hydrometeorologického ústavu (ISKO).

Vybavení stanice:

- analyzátor oxidu siřičitého ML 9850 (UV fluorescence, rozsah měření 3 až 3000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- analyzátor oxidů dusíku ML 9841 (chemiluminiscence, rozsah měření 2 až 2000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
- analyzátor TEOM 1400a pro měření suspendovaných prachových částic frakce PM10 (vibrační váha) ve spojení s ACCU jednotkou pro zachyt suspendovaných prachových částic frakce PM10 k následné analýze na obsah vybraných kovů.

Vzhledem k nedostatku finančních prostředků na projekt monitoring ovzduší nebyla vybavena meteorologickou růžicí pro měření klimatických parametrů.

Měřené okamžité imisní koncentrace sledovaných škodlivin jsou ukládány ve formě půlhodinových průměrných koncentrací do denních datových souborů. Datové soubory lze softwarově vyhodnocovat jako hodinové, tříhodinové, osmihodinové a dvacetičtyřhodinové (denní) imisní koncentrace sledovaných látek. Data jsou verifikována a v přesně stanoveném formátu předávána na Státní zdravotní ústav Praha, kde jsou ukládána do centrální databáze.

Náklady spojené s provozem AMS MLU v roce 2007 činily v Kč:

- Pravidelný roční servis stanice (MLU Bratislava)	109 040,-
- Spotřební materiál (MLU Bratislava)	22 040,-
- Zajištění kalibračních auditů (SZÚ Praha)	11 130,-
- Ostatní náklady (energie, telekomunikace, pojištění, opravy HW, ...)	52 130,-
- Práce odborných pracovníků (420,-Kč/hod, cca Ø 8 hod./měsíc)	40 320,-

Celkové náklady 234 660,-

Příspěvek na provoz AMS MLU v roce 2007 činil v Kč:

- Příspěvek SZÚ Praha na monitoring ovzduší	*)
- Příspěvek města Svitavy	30 000,-

Celkový příspěvek *)

*) *Výši příspěvku SZÚ na monitoring ovzduší nelze určit. Příspěvek byl určen na veškerou činnost kterou ZUPU prováděl pro státní zdravotní dozor a nebyl členěn na jednotlivé kapitoly.*

Celková částka na provoz automatické měřicí stanice MLU č. 1195 ve Svitavách ve srovnání s minulým rokem opět mírně vzrostla:

- 2006	229 920,-
- 2007	234 660,-

Rozdíl mezi náklady a příspěvky na monitoring ovzduší byl uhrazen z provozního rozpočtu ZUPU.

1B.1.2 ZNEČISTĚNÍ OVZDUŠÍ VE SVITAVÁCH PLYNNÝMI ŠKODLIVINAMI A PRACHEM

Znečištění ovzduší ve městě Svitavy bylo za sledované období posuzováno na základě imisních limitů stanovených přílohou č. 1 k Nařízení vlády č. 597/2006 Sb. ze dne 12. prosince 2006 o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší. Hodnoty imisních limitů včetně mezí tolerancí pro hlavní znečišťující látky v ovzduší jsou vzhledem k jejich stanovenému vývoji a účelu vyhlášení uvedeny pro rok 2007 v tabulce 1B.1.1.

V tabulkách 1B.1.2 až 1B.1.4 jsou pak uvedeny četnosti překročení sledovaných znečišťujících látek v roce 2007 ve vztahu k platným imisním limitům.

Tab. 1B.1.1 Hodnoty imisních limitů, přípustné četnosti jejich překročení a meze tolerance pro vybrané látky znečišťující ovzduší dle přílohy č.1 k nařízení vlády č.597/2006 sb. údaje platné pro rok 2007 ve vztahu k ochraně zdraví lidí.

Hodnota imisního limitu pro	Aritmetický průměr za 1 hodinu	Aritmetický průměr za 24 hodin	Aritmetický průměr za kalendářní rok	Maximální denní osmihodinový průměr *
hodnota imis. limitu pro SO₂	350 µg.m⁻³ nesmí být překročen více než 24krát za kalendářní rok	125 µg.m⁻³ nesmí být překročen více než 3krát za kalendářní rok	-	-
mez tolerance pro SO ₂	-	-	-	-
hodnota imis. limitu pro NO₂	200 µg.m⁻³ nesmí být překročen více než 18krát za kalendářní rok	-	40 µg.m⁻³	-
mez tolerance pro NO ₂	30 µg.m ⁻³	-	6 µg.m ⁻³	-
hodnota imis. limitu pro suspendované částice PM₁₀	-	50 µg.m⁻³ nesmí být překročen více než 35krát za kalendářní rok	40 µg.m⁻³	-
mez tolerance pro susp. částice PM ₁₀	-	-	-	-
hodnota imis. limitu pro CO	-	-	-	10 000 µg.m⁻³
mez tolerance pro CO	-	-	-	-

Hodnoty imisních limitů jsou vyjádřeny v µm.m-3 a vztahují se na standardní podmínky (teplota 293,15 K a atmosférický tlak 101,325 kPa).

* Maximální denní osmihodinová průměrná koncentrace se stanoví posouzením osmihodinových klouzavých průměrů počítaných z hodinových údajů a aktualizovaných každou hodinu. Každý osmihodinový průměr se přiřadí ke dni ve kterém končí, to jest první výpočet je proveden z hodinových koncentrací během periody 17:00 hod. předešlého dne a 01:00 hod. daného dne. Poslední výpočet pro daný den se provede pro periodu od 16:00 do 24:00 hodin.

Tab. 1B.1.2 Oxid siřičitý (SO₂)

	Aritmetický průměr za 1 hodinu	Aritmetický průměr za 24 hodin
počet naměřených hodnot	8612	360
imisní limit (µg.m ⁻³)	350 ^{*)}	125 ^{#)}
počet hodnot přes limit	0	0

*) nesmí být překročen více než 24krát za kalendářní rok Zdroj: ZÚ- laboratorní centrum Ústí nad Orlicí

#) nesmí být překročen více než 3krát za kalendářní rok

Tab. 1B.1.3 Oxid dusičitý (NO₂)

	Aritmetický průměr za 1 hodinu	Aritmetický průměr za kalendářní rok
počet naměřených hodnot	8602	1
imisní limit (µg.m ⁻³)	200 ^{*)}	40
počet hodnot přes limit	0	0

*) nesmí být překročen více než 18krát za kalendářní rok Zdroj: ZÚ- laboratorní centrum Ústí nad Orlicí

Tab. 1B.1.4 Suspendované částice (PM_{10})

	Aritmetický průměr za 24 hodin	Aritmetický průměr za kalendářní rok
počet naměřených hodnot	360	1
imisiční limit ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)	50 ^{*)}	40
počet hodnot přes limit	10	0

^{*)} nesmí být překročen více než 35krát za kalendářní rok Zdroj: ZÚ- laboratorní centrum Ústí nad Orlicí

V rámci projektu MZd ČR „Monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí“ jsou pravidelně od roku 1994 sledovány AMS MLU ve Svitavách Lánech (ul. Hraniční u bývalého „DOMU SLUŽEB“) krátkodobé, denní, měsíční a roční (IHr) aritmetické průměry koncentrací hlavních znečišťujících látek. Pro informativní přehled vývoje kvality ovzduší ve městě jsou údaje vyhodnocené jako měsíční a roční aritmetický průměr za období minulého roku doplněny o údaje zpětně za posledních 10 let, a to v tabulkách 1B.1.5 až 1B.1.8. Údaje o kvalitě ovzduší jsou od roku 2003 vyhodnoceny dle nově platné legislativy, dané Nařízením vlády č. 350/2002 Sb. ze dne 3.7.2002, kterým se stanoví imisiční limity a podmínky a způsob sledování, posuzování, hodnocení a řízení kvality ovzduší v platném znění a následně Nařízením vlády č. 597/2006 Sb. ze dne 12. prosince 2006.

Tab. 1B.1.5 Měsíční a roční aritmetické průměry koncentrací oxidu siřičitého SO_2 ve Svitavách od roku 1996 ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Leden	71,5	86,0	27,7	19,1	25,4	27,5	24,0	14,5	22,3	11,1	31,4	9,7
Únor	72,9	31,9	33,0	21,0	14,5	20,1	12,3	21,6	15,1	19,2	21,3	10,5
Březen	41,9	25,0	21,8	15,2	12,4	14,9	11,8	13,4	13,3	15,2	15,2	11,2
Duben	17,9	19,2	20,0	10,2	10,2	10,2	12,3	7,5	9,2	9,3	8,4	9,4
Květen	9,3	11,6	15,0	7,8	7,2	7,0	5,5	4,5	7,7	7,0	7,2	7,4
Červen	7,8	12,6	15,1	6,8	6,9	6,2	5,4	4,5	7,0	7,2	7,5	6,8
Červenec	4,5	11,0	7,3	7,2	5,5	5,5	5,1	4,0	6,8	7,3	7,6	6,4
Srpen	5,1	12,7	8,0	6,9	6,5	5,8	5,4	4,3	7,2	7,3	6,0	7,8
Září	12,2	17,3	8,3	8,3	7,9	6,6	6,0	7,5	7,9	7,6	8,2	7,6
Říjen	12,6	22,3	10,0	12,0	10,1	8,1	7,7	10,4	8,5	10,1	8,7	9
Listopad	18,3	29,5	23,9	20,0	12,3	12,9	10,8	12,7	11,2	12,1	9,5	9,5
Prosinec	63,1	26,2	32,8	20,0	18,5	20,5	19,9	18,1	13,1	14,1	10,8	10,7
IHr	28,1	25,7	18,6	12,8	11,4	12,1	10,6	10,3	10,8	10,6	11,8	8,8

Zdroj: ZÚ- laboratorní centrum Ústí nad Orlicí

Tab. 1B.1.6 Měsíční a roční aritmetické průměry koncentrací oxidů dusíku NO_x ve Svitavách od roku 1996 ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Leden	52,5	54,4	37,4	32,3	53,7	46,3	55,0	40,0	59,8	43,4	76,0	39,7
Únor	56,4	41,6	59,5	41,9	39,4	63,8	35,1	66,4	48,4	51,5	52,6	42,8
Březen	31,1	37,8	29,6	39,5	33,1	37,1	40,8	54,5	41,8	50,2	46,7	55,9
Duben	29,7	22,0	31,3	33,6	30,6	28,3	40,1	38,3	38,0	32,8	34,7	44,5
Květen	17,8	15,9	26,3	23,1	27,5	21,3	27,4	26,7	29,1	22,7	26,7	32,0
Červen	17,0	16,0	21,9	23,6	24,4	21,0	25,8	25,9	26,7	18,2	28,2	29,3
Červenec	13,9	15,7	19,4	24,8	22,1	20,9	23,8	27,4	24,6	25,2	29,9	25,8
Srpen	19,0	27,0	24,6	30,8	26,5	27,8	27,1	31,1	29,5	30,4	25,9	32,8
Září	18,3	32,9	34,3	37,7	35,2	27,7	35,7	49,4	37,2	40,3	39,4	38,1
Říjen	31,3	39,9	27,5	41,1	37,3	45,5	43,6	39,3	44,2	57,1	55,3	52,9
Listopad	39,8	64,4	49,4	55,3	39,4	50,8	52,4	48,6	47,8	52,3	46,0	40,6
Prosinec	53,5	36,8	47,0	42,7	39,4	53,5	53,0	53,3	56,3	44,8	54,7	44,9
IHr	31,7	32,1	34,0	35,5	34,2	36,7	38,3	41,7	40,3	39,1	43,0	39,9

Zdroj: ZÚ- laboratorní centrum Ústí nad Orlicí

Tab. 1B.1.7 Měsíční a roční aritmetické průměry koncentrací oxidu dusičitého NO_2 ve Svitavách od roku 1996 ($\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$)

Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Leden	33,8	38,1	23,4	23,9	36,6	29,3	35,6	27,1	35,8	30,5	40,8	24,0
Únor	40,8	27,3	35,7	27,4	27,6	32,3	22,8	40,4	28,4	35,9	34,7	28,0
Březen	25,8	23,7	21,4	29,9	23,6	27,2	27,0	36,6	27,3	32,8	32,7	32,1
Duben	23,6	15,3	22,7	25,0	22,1	20,4	28,2	27,8	25,3	20,1	25,3	28,8
Květen	14,8	12,1	19,4	17,2	19,3	15,8	19,6	20,9	19,6	12,8	19,9	22,3
Červen	14,3	11,6	16,5	16,9	18,3	15,0	18,3	20,2	17,9	10,2	19,9	20,4
Červenec	12,4	11,1	14,8	17,6	16,0	15,7	17,2	20,5	16,2	14,8	21,5	18,4
Srpen	17,8	18,2	18,3	20,7	19,1	19,1	18,9	23,3	18,6	17,5	18,0	22,9
Září	17,6	18,2	23,0	24,0	22,6	20,0	22,7	30,6	22,0	23,0	22,1	22,4
Říjen	24,0	22,2	20,6	24,5	24,7	28,3	25,3	24,5	24,9	30,9	29,0	26,4
Listopad	25,4	26,2	30,1	33,5	25,0	30,0	29,5	28,0	25,3	33,6	26,7	25,1
Prosinec	32,5	22,7	27,7	29,1	25,5	31,8	30,9	30,6	30,5	27,3	30,3	26,9
IHr	23,6	20,6	22,8	24,1	23,4	23,7	24,6	27,5	24,3	24,1	26,7	24,8

Zdroj: ZÚ- laboratorní centrum Ústí nad Orlicí

Tab. 1B.1.8 Měsíční a roční aritmetické průměry koncentrací suspendovaných prachových částic frakce PM₁₀ ve Svitavách od roku 1996 (μg.m⁻³)

Měsíc	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Leden	68,3	61,4	32,2	29,5	29,4	34,2	33,6	30,2	29,1	18,6	47,6	16,5
Únor	65,1	42,5	45,9	23,8	32,0	35,0	25,8	48,4	27,7	35,0	34,1	23,4
Březen	70,0	53,1	36,1	47,1	24,6	27,5	32,4	50,9	47,1	48,7	32,5	35,6
Duben	59,3	33,5	32,4	34,2	33,4	23,8	29,9	37,3	28,3	37,4	29,9	27,2
Květen	29,5	28,0	27,7	26,6	25,9	23,2	23,3	20,3	19,9	19,2	21,6	21,2
Červen	31,0	27,9	22,3	21,5	22,3	18,7	19,4	23,4	19,3	17,0	22,0	18,9
Červenec	22,9	20,8	21,3	26,5	18,5	21,1	23,5	21,0	20,0	20,1	27,3	17,6
Srpen	31,1	48,8	28,8	27,5	31,0	33,2	33,4	28,7	24,5	22,4	15,8	20,8
Září	24,7	35,0	27,4	32,9	28,8	18,3	22,9	30,0	23,5	25,9	29,5	18,1
Říjen	40,1	30,5	19,8	24,8	31,4	33,9	22,1	19,8	23,0	32,8	30,1	25,4
Listopad	33,5	34,1	37,7	31,9	24,8	22,9	25,6	26,9	21,9	31,0	27,6	18,6
Prosinec	50,4	23,1	39,2	21,2	27,4	29,3	35,5	26,1	23,3	21,4	23,2	24,9
IHr	43,8	36,6	30,9	29,7	27,4	26,7	27,3	30,3	25,6	27,5	28,4	22,4

Zdroj: ZÚ- laboratorní centrum Ústí nad Orlicí

Rok 2007 lze z hlediska kvality ovzduší charakterizovat jako dobrý, který odpovídá imisní situaci z let minulých. V roce 2007 byly opět zaznamenány pouze krátkodobé inverzní stavy v zimním období, které ovlivňovaly kvalitu ovzduší ve Svitavách. Z prezentovaných údajů vyplývá, že k mírnému zhoršení kvality ovzduší dochází především v zimních měsících v důsledku topné sezóny. Komplexně vzato z pohledu úrovně dlouhodobých (24-hodinový průměr, měsíční průměr) ale i krátkodobých koncentrací (aritmetický průměr za půlhodinu nebo hodinu) sledovaných škodlivin, se již tradičně jeví jako nejhorší roční období leden - březen. Koncentrace sledovaných znečišťujících látek během roku v ovzduší zůstává zhruba na úrovni posledních let a v ročním průměru se prakticky významně neliší. Lze předpokládat, že se na překročení imisních limitů podílí především lokální topeniště rodinných domů, částečně zátěž z dopravy, klimatické podmínky a vzhledem k převládajícím směrům větru ve Svitavách (západní, severozápadní).

1B.2 TĚŽKÉ KOVY V PRAŠNÉM AEROSOLU

Prašný aerosol (polétavý prach) s vysokým obsahem toxických komponentů, jako jsou těžké kovy a semivolatilní organické látky, patří mezi základní složky znečišťující městské ovzduší. Vysoký podíl individuálních topenišť a malých kotelen spalujících méně kvalitní tuhá paliva, stavební činnost, rozvoj automobilismu na komunikacích, které nejsou pro tuto intenzitu dopravy dimenzovány, spolu s podílem sekundární prašnosti jsou nejdůležitějšími faktory, ovlivňujícími vysokou prašnost.

Zachycení dostatečného množství suspendovaných prachových částic frakce PM₁₀ s obsahem těžkých kovů je technicky realizováno systémem bypassu v tzv. ACCU jednotce měřícího systému, kterou lze dle požadavku na dobu zprůměrování koncentrace dopředu naprogramovat. Stanovení stopových množství kovů po mikrovlákné mineralizaci technikami atomové absorpční spektrometrie (plamenová AAS, bezplamenová atomizace a hybridová technika) vychází z příslušných referenčních postupů a řídí se stejně jako v případě ostatních používaných

postupů individuálními validovanými laboratorními postupy při zachování postupů správné laboratorní praxe. Od roku 2000 se spektrum stanovovaných základních toxických prvků stabilizovalo, celostátně jsou sledovány v suspendovaných částicích prachu frakce PM₁₀ ve venkovním ovzduší kadmium, olovo, arzén, chrom, nikl a mangan, původně sledovaný zinek byl ze spektra základních těžkých kovů vypuštěn a výběrově se sledují další prvky ve specificky zatížených lokalitách. V rámci úsporných opatření jsou koncentrace sledovaných kovů stanovovány v posledních letech jako průměr ze 14-tidenních sumačních vzorků.

Imisní limity, cílové imisní limity pro stanovené kovy jsou stanoveny v příloze č. 1 k nařízení vlády č. 597/2006 Sb. ze dne 12. prosince 2006 a jejich hodnoty jsou uvedeny v tabulce 1B.2.1.

Tab. 1B.2.1 Imisní limity (IL), cílové imisní limity (CIL) a datum splnění příslušného limitu pro stanovené kovy vyhlášené pro ochranu zdraví lidí dle přílohy č. 1 k nařízení vlády č. 597/2006 Sb.

Prvek	Účel vyhlášení	Parametr a doba průměrování	Hodnota IL / CIL [μg.m ⁻³]	Datum splnění limitu
Olovo (Pb)	ochrana zdraví lidí	Aritmetický průměr za kalendářní rok	0,500	1.1.2005
Kadmium (Cd)	ochrana zdraví lidí	Aritmetický průměr za kalendářní rok	0,005	31.12.2012
Arden (As)	ochrana zdraví lidí	Aritmetický průměr za kalendářní rok	0,006	31.12.2012
Nikl (Ni)	ochrana zdraví lidí	Aritmetický průměr za kalendářní rok	0,020	31.12.2012

Zdroj: ZÚ- laboratorní centrum Ústí nad Orlicí

Pro mangan a chrom není hodnota imisního limitu výše uvedeným nařízením vlády stanovena.

Pro hodnocení imisní koncentrace manganu lze použít referenční koncentraci 0,15 μg.m⁻³.rok vydanou v roce 2003 SZÚ Praha jako koncentraci pro látku s prahovými účinky, která vychází z doporučení světové zdravotnické organizace (WHO) z roku 2000.

Pro hodnocení koncentrace celkového chromu ve venkovním ovzduší, tj. variabilní směs Cr^{+III} a Cr^{+VI} není k dispozici vhodná referenční koncentrace (referenční koncentraci pro Cr^{+VI} nelze použít).

V tabulce 1B.2.2 jsou uvedeny konkrétní hodnoty sledovaných těžkých kovů v prašném aerosolu jako aritmetické průměry za kalendářní rok získané aritmetickým průměrováním aktuálních 14-denních koncentrací naměřených v průběhu příslušného roku.

Tab. 1B.2.2 Roční průměry vybraných těžkých kovů suspendovaných částicích prachu frakce PM₁₀ v letech 2000 - 2006 ve Svitavách (μg.m⁻³)

Rok	Olovo (Pb)	Kadmium (Cd)	Arzen (As)	Nikl (Ni)	Mangan (Mn)	Chrom (Cr)
Aritmetický průměr za kalendářní rok (μg.m ⁻³)						
2000	0,0167	0,0006	0,0015	0,0008	0,0039	0,0010
2001	0,0099	0,0005	0,0017	0,0007	0,0026	0,0007
2002	0,0093	0,0006	0,0015	0,0010	0,0037	0,0012
2003	0,0112	0,0005	0,0019	0,0009	0,0055	0,0008
2004	0,0069	0,0004	0,0013	0,0014	0,0055	0,0014
2005	0,0093	0,0004	0,0013	< 0,0009	0,0050	0,0016
2006	0,0054	0,0003	0,0012	0,0009	0,0041	0,0011
2007	0,0050	0,0004	0,0008	< 0,0009	0,0029	< 0,0005

Zdroj: ZÚ- laboratorní centrum Ústí nad Orlicí

Poznámka: V závorce pod roční průměrnou hodnotou je též uvedena minimální a maximální nalezená měsíční průměrná hodnota v průběhu daného kalendářního roku (jako aritmetický průměr čtrnáctidenních koncentrací dle předepsaného odběrového harmonogramu).

V důsledku vývoje legislativy v ochraně ovzduší (Nařízení vlády č. 350/2002 Sb., kterým se stanoví imisní limity a podmínky a způsob sledování, posuzování, hodnocení a řízení kvality ovzduší ve znění novel č. 60/2004 Sb. a č. 429/2005 Sb. a následně Nařízení vlády č. 597/2006 Sb. o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší) se neustále mění hlediska posuzování kvality ovzduší.

Kvalita ovzduší v roce 2007 ve Svitavách z pohledu spektra základních sledovaných škodlivin nijak nevybočovala z nastoleného trendu při srovnání s posledními lety a odpovídá vcelku celorepublikovému vývoji z pohledu sledovaných ročních imisních charakteristik.

• Oxid siřičitý (SO₂)

Významně se již nemění roční aritmetický průměr oxidu siřičitého (I_{Hr}), který se v posledních letech v lokalitě Svitavy stabilizoval na hodnotách koncentrací 10 – 12 µg.m⁻³. Celorepublikově hodnoty I_{Hr} nepřekračují hodnotu 15 µg.m⁻³ (s výjimkou specificky zatížených lokalit v některých severočeských oblastech), což prokazuje stabilně nízkou až nevýznamnou zátěž oxidu siřičitému, která je na úrovni přibližně dvojnásobku přirozeného pozadí. Tento celorepublikový trend byl způsoben postupným přecházením na vytápění z tuhých paliv na plynná, čehož dokladem je sezónnost, kdy v zimních měsících jsou měřené koncentrace zpravidla dvojnásobně až trojnásobně vyšší než v letních měsících. Naměřené průměrné denní koncentrace se v zimních měsících pohybují většinou do úrovně 1/5 imisního limitu (tj. do 25 µg.m⁻³) a jen ve výjimečných případech tuto hodnotu přesahují. V letních měsících průměrné denní koncentrace pravidelně klesají pod hodnotu 10 µg.m⁻³. Úroveň koncentrací je na tak nízkých hodnotách, že pozbývá na významu jeho sledování a uvažuje se o omezení měření. V rámci projektu MZSO provozovaného hygienickou službou již na jeho měření nedostávají provozovatelé monitorovacích stanic od počátku roku 2004 žádný příspěvek a měření je udržováno díky obsluze, servisu a funkčnosti příslušného automatického analyzátoru.

• Oxidy dusíku

Platný krátkodobý imisní limit pro NO₂, daný aritmetickým průměrem koncentrace NO₂ za 1 hodinu nebyl v průběhu roku překročen. Pro sumu oxidů dusíku (NO_x) nejsou stanoveny imisní limity a pro hodnocení lze použít srovnávací hodnoty SH_{den}=100 µg.m⁻³ a SH_{rok} = 80 µg.m⁻³. V roce 2007 opět došlo obdobně jako v minulých letech v několika případech k překročení denních koncentrací NO_x ve vztahu k srovnávací hodnotě pro 24-hodinovou koncentraci. Zvýšené koncentrace sumy oxidů dusíku (NO_x) jsou zapříčiněny především zvýšenými krátkodobými koncentracemi oxidu dusnatého (NO), ke kterým dochází standardně především v zimních měsících v důsledku topné sezóny při spalování zemního plynu. Imise NO_x, které jsou do ovzduší uvolňovány spalováním pohonných hmot, se podílejí ve sledované lokalitě v průběhu roku na znečištění ovzduší méně významně. Z hlediska zátěže sumou oxidů dusíku NO_x se Svitavy řadí mezi sídla se stabilní úrovní znečištění v rozsahu 1/3 – 2/3 SH_{rok}.

Celorepublikově lze říci, že roční aritmetické průměry oxidu dusičitého na pozad'ových stanicích nepřekročily 10 µg.m⁻³, rozpětí imisních charakteristik v monitorovaných sídlech se pohybovala od 15 µg.m⁻³ do 45 µg.m⁻³, na dopravně exponovaných lokalitách se hodnoty pohybovaly až do 75 µg.m⁻³. Znečištění ovzduší oxidem dusičitým se spíše zvolna zvyšuje, imisní limit je překračován v dopravně významně zatížených lokalitách ve velkých městských aglomeracích. Roční aritmetické průměry sumy oxidů dusíku na pozad'ových stanicích byly okolo 10 µg.m⁻³, rozpětí imisních charakteristik v monitorovaných sídlech se pohybovala od 20 µg.m⁻³ do 110 µg.m⁻³. Znečištění ovzduší sumou oxidů dusíku má dlouhodobě stabilní charakter bez výrazných výkyvů.

• Suspendované částice (PM₁₀)

Z hlediska hodnot měřených koncentrací se jeví jako zdravotně nejrizikovějším faktorem úroveň koncentrace polévatého prachu – suspendovaných částic frakce PM₁₀, kde se roční průměry ve Svitavách v posledních letech stále pohybují v rozmezí hodnot 25 - 30 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, což představuje 62,5 % – 75 % hodnoty stanoveného ročního imisního limitu. Provedená měření a z nich určené roční průměry pro město Svitavy vykazují v posledních 5 letech víceméně stabilní trend s výjimkou zvýšení v roce 2003, který představoval celorepublikově imisně extrémní rok. Vyšší úroveň znečištění polévatým prachem je zpravidla sledována v zimních a jarních měsících, v jejichž průběhu převážně dochází k překračování imisního limitu pro denní průměrnou koncentraci 50 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, která nesmí být překročena více než 35krát za rok. Z hlediska počtu překročení denního imisního limitu a hodnoty ročního průměru I_{Hr} došlo k mírnému zhoršení kvality ovzduší. V úrovni potenciální expozice suspendovanými částicemi frakce PM₁₀ se Svitavy v současnosti řadí mezi sídla s úrovní znečištění ovzduší v rozsahu 2/3 I_{Hr} – I_{Hr}.

Expozice suspendovanými částicemi prachu frakce PM₁₀ se celorepublikově postupně zhoršuje. Hodnota ročního aritmetického průměru na pozad'ové stanici ČHMÚ Košetice v roce 2005 resp. 2006 byla 28,3 resp. 26,8 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, což je plně srovnatelné s hodnotami měřenými ve sledovaných sídlech. Zvýšenému znečištění ovzduší v České republice suspendovanými částicemi frakce PM₁₀ lze tedy přisoudit plošný charakter. Celorepublikově po mírném výkyvu k nižším hodnotám v roce 2004 tak měřené hodnoty opět stouply. Původně stanovený cílový roční imisní limit 20 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ pro rok 2010 byl v posledních letech překračován téměř ve všech sledovaných sídlech a nebylo možné ho dodržet. Nové hodnoty imisních limitů pro suspendované částice prachu frakce PM₁₀ jsou v současné době stanoveny Nařízením vlády č. 597/2006 Sb. ze dne 12. prosince 2006 o sledování a vyhodnocování kvality ovzduší.

• Toxické kovy (As, Cd, Cr, Mn, Ni, Pb)

Situace ohledně vývoje obsahu toxických kovů v suspendovaných částicích prachu frakce PM₁₀ v lokalitě Svitavy má setrvalý a stabilní (dobrá shoda ročních aritmetických a geometrických průměrů) charakter, koncentrace jsou buď stejné a nebo mírně klesají.

Koncentrace kovů jsou ve vztahu k ostatním sledovaným lokalitám relativně nízké a Svitavy se zařazují mezi lokality s nejnižším stupněm znečištění imisemi kovů, kdy se koncentrace pohybují vesměs řádově pod legislativními nebo doporučenými limity a hodnoty imisních charakteristik sledovaných prvků jsou srovnatelné s hodnotami na pozad'ových stanicích v České republice (Košetice, Bílý Kříž).

V celorepublikovém srovnání obsahu těžkých kovů byly v posledním období potvrzeny dlouhodobě sledované trendy, tj. pozvolný pokles (olovo) nebo víceméně stabilizovaný stav (kadmium, chrom, arsen) bez významnějších výkyvů.

• Index kvality ovzduší (IKO_R)

Komplexní hodnocení kvality ovzduší poskytuje index kvality ovzduší (IKO_R). Podle údajů z roku 2005 se na základě určené hodnoty indexu kvality ovzduší Svitavy řadí do druhé třídy kvality ovzduší - vyhovující ovzduší. Do zpracování indexu kvality ovzduší (IKO_R) byly zahrnuty spočtené roční hodnoty aritmetického průměru SO₂, NO₂, suspendovaných částic frakce PM₁₀, As, Cd, Ni a Pb.

Poznámka: Další údaje o imisní situaci v ČR lze nalézt na webových stránkách:

*Státního zdravotního ústavu
Českého hydrometeorologického ústavu*

www.szu.cz
www.chmi.cz

1.C OVZDUŠÍ – OSTATNÍ

1C.1 VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2007

Měření denní teploty a množství srážek na stanici Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) v Hradci nad Svitavou se datuje už od roku 1945. Postupně přibývají k těmto veličinám další (maximální a minimální teploty, tlak vzduchu, teplota půdy, později délka slunečního svitu).

Veškerá měření se provádějí pouze ručně pomocí teploměrů a jednoduchých měřících zařízení až do ledna 1993, kdy byla zkušebně instalována automatická meteorologická stanice MPS 1 pro sběr meteorologických dat. Jedná se o komplexní zpracování pomocí snímačů pro teplotu vzduchu (chybí snímač pro tlak vzduchu). Všechny údaje shromažďuje s pomocí radiového spojení tzv. koncentrátor dat, odtud se na pokyn přesouvají do počítače, kde jsou zpracovány. Nadále se využívají hodnoty zjištěné ručním měřením, které slouží k doplnění a porovnání s daty z MPS1.

V tabulkách 1C.1 a 1C.2 je uveden přehled meteorologických záznamů teploty a srážek v roce 2007 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou. Základem meteorologického hodnocení jsou výsledné průměrné denní teploty (měřeno v 7, 14 a 21 hodin), maximální a přízemní minimální teploty (°C), počet přízemních mrazíků, suma srážek (mm), počet dní se srážkami do 5 mm a počet dní se srážkami nad 5 mm, vždy za jednotlivé dekády a souhrnně za celý měsíc. Průměrné denní teploty a srážky se porovnávají k úhrnu normálů. Oproti minulému období byly průměry teplot a úhrny srážek přepočítány a stanoveny dlouhodobé úhrny teplot a srážek za období 1971-2000. Podle odchylky je stanoveno teplotní (v rozmezí mimořádně teplý až mimořádně studený) a srážkové (v rozpětí mimořádně suchý až mimořádně vlhký) zhodnocení daného měsíce. Vychází se z tabulky klimatologické klasifikace měsíců podle odchylek od normálu (viz tabulka 1C.3 a 1C.4), kde je pro každou kategorii upřesněno rozpětí odchylky.

Tab. 1C.1 Měsíční teploty a jejich hodnocení v roce 2007 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Teplota průměr Denní měsíční	Teplota max.	Teplota min. příz. v 5 cm	Přízemní mraz počet dní	Měsíční teplotní normál °C	Odchylka od norm. °C	Klasifikace měsíce podle teploty
Leden	2,3	13,0	-18,5	19	-2,5	4,8	MT
Únor	2,0	9,4	-5,9	22	-1,2	3,2	VT
Březen	4,1	19,0	-8,3	26	2,7	1,4	N
Duben	7,8	25,3	-8,1	24	7,0	0,8	N
Květen	14,0	29,4	-5,2	6	12,5	1,5	T
Červen	17,8	30,0	4,3	0	15,2	2,6	VT
Červenec	18,2	34,7	4,6	0	17,0	1,2	T
Srpen	17,2	31,0	2,8	0	16,8	0,4	N
Září	10,6	25,1	-2,4	3	12,7	-2,1	VS
Říjen	6,4	20,5	-5,6	13	7,7	-1,3	N
Listopad	0,9	10,9	-8,6	23	2,1	-1,2	N
Prosinec	-2,1	8,6	-11,1	27	-0,9	-1,2	N

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Tab. 1C.2 Měsíční srážky a jejich hodnocení v roce 2007 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Srážky součet mm	Počet dní se srážkami do 5 mm	Počet dní se srážkami nad 5 mm	Měsíční sráž. normál mm	Procenta sráž. normál	Klasifikace měsíce podle srážek
Leden	62,2	22	2	35	178	VV
Únor	46,4	13	4	28	166	VV
Březen	64,5	7	5	37	174	VV
Duben	4,8	3	0	41	12	MS
Květen	61,9	10	4	63	98	N
Červen	68,2	10	3	80	85	N
Červenec	65,8	4	6	79	83	N
Srpen	106,2	6	4	72	148	V
Září	114,4	9	5	57	201	MV
Říjen	47,1	14	2	40	118	N
Listopad	72,9	16	4	42	174	VV
Prosinec	20,7	13	1	42	49	VS

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Tab. 1C.3 Klimatologické odchylky od normálu pro teplotu vzduchu

Klimatologická odchylka	Zkratka	Teplota vzduchu (°C) zimní pololetí 10 – 3 měs.	Teplota vzduchu (°C) letní pololetí 4 – 9 měs.
Mimořádně teplý	MT	4,6 a více	3,1 a více
Velmi teplý	VT	3,1 – 4,5	2,1 – 3,0
Teplý	T	1,6 – 3,0	1,1 – 2,0
Normální	N	-1,5 – 1,5	-1,0 – 1,0
Studený	S	-3,0 - -1,6	-2,0 - -1,1
Velmi studený	VS	-4,5 - -3,1	-3,0 - -2,1
Mimořádně studený	MS	-4,6 a méně	-3,1 a méně

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

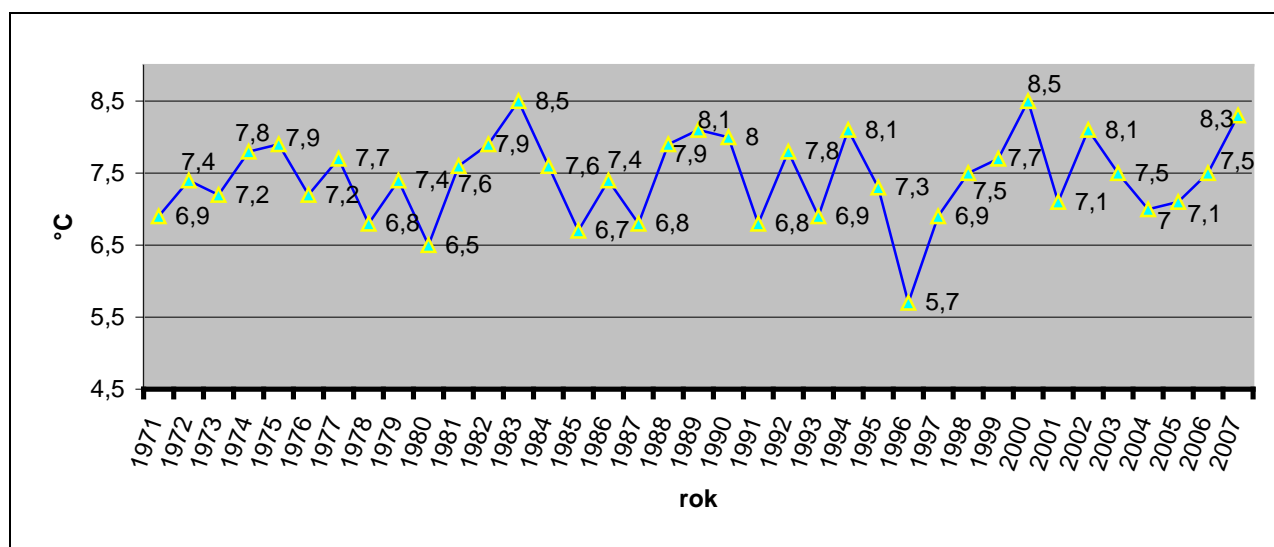
Tab. 1C.4 Klimatologické odchylky od normálu pro úhrn srážek

Klimatologická odchylka od Normálu	Zkratka	Úhrn srážek (v % normálu)
Mimořádně suchý	MS	pod 25
Velmi suchý	VS	25 - 49
Suchý	S	50 - 74
Normální	N	75 - 125
Vlhký	V	126 - 150
Velmi vlhký	VV	151 - 200
Mimořádně vlhký	MV	nad 200

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Na obrázku 1C.1 je uvedena průměrná teplota za období 1971 – 2007, na obrázku 1C.2 pak suma srážek za období 1971 – 2007.

Obr. 1C.1 Průměrná teplota za období 1971-2007 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

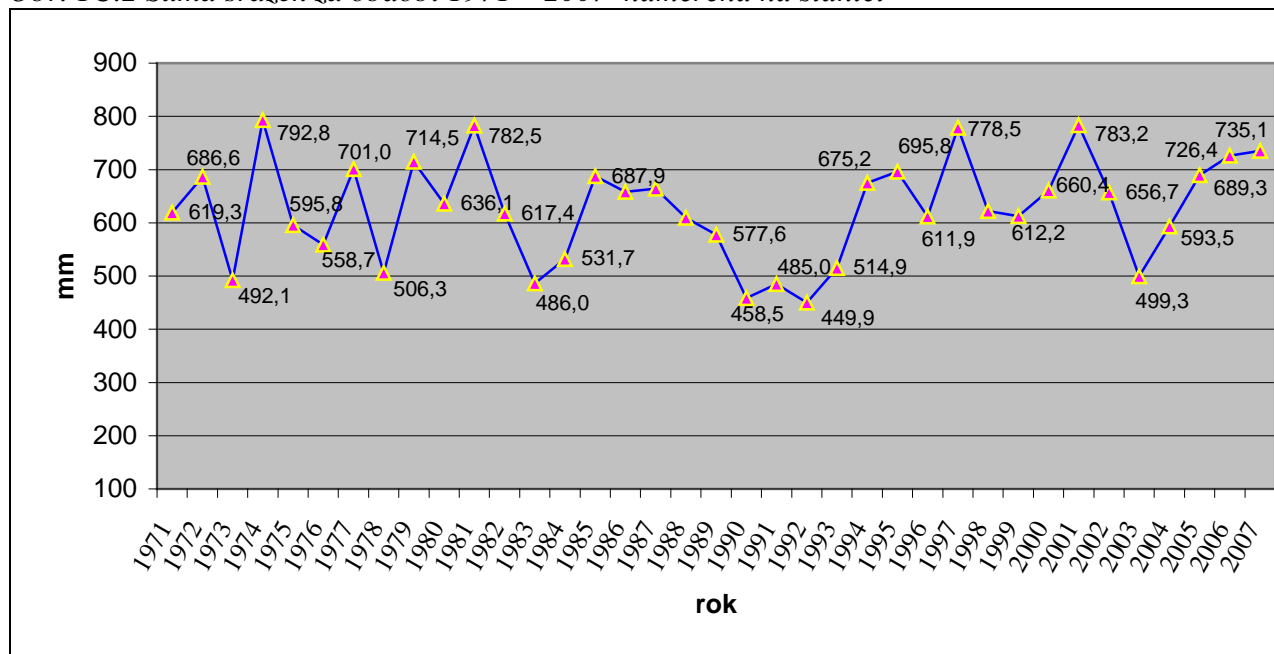

Teplotní normál: +7,4 °C (+6,5 °C do roku 2003)

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Průměrná roční teplota v roce 2007: +8,3 °C

Obr. 1C.2 Suma srážek za období 1971 – 2007 naměřená na stanici

Srážkový normál: 616 mm (624 mm do roku 2003)

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Suma srážek v roce 2007: 735,1 mm

Společně s porovnáním průměrných denních teplot a srážek je sledována i klimatologická charakteristika daného roku. V tabulce 1C.5 je uvedeno porovnání jednotlivých let za období 1997 – 2007. Hodnocení vychází z klimatologické charakteristiky. Charakteristika průměrné teploty a úhrnu srážek je dána odchylkou od ročních normálů.

Tab. 1C.5 Klimatologická charakteristika kalendářních roků v období 1997 – 2007

Rok	Průměrná teplota vzduchu		Úhrn srážek	
	Hodnota(°C)	Charakteristika	Hodnota(mm)	Charakteristika
1997	6,9	Normální	778,5	Vlhký
1998	7,5	Normální	622,4	Normální
1999	7,7	Teplý	612,2	Normální
2000	8,5	Velmi teplý	660,4	Normální
2001	7,1	Normální	783,2	Vlhký
2002	8,1	Teplý	656,7	Normální
2003	7,5	Normální	499,3	Suchý
2004	7,0	Normální	593,5	Normální
2005	7,1	Normální	689,3	Vlhký
2006	7,5	Normální	726,4	Vlhký
2007	8,3	Normální	735,1	Vlhký

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

1C.2 PROJEKT GLOBE VE MĚSTĚ SVITAVY

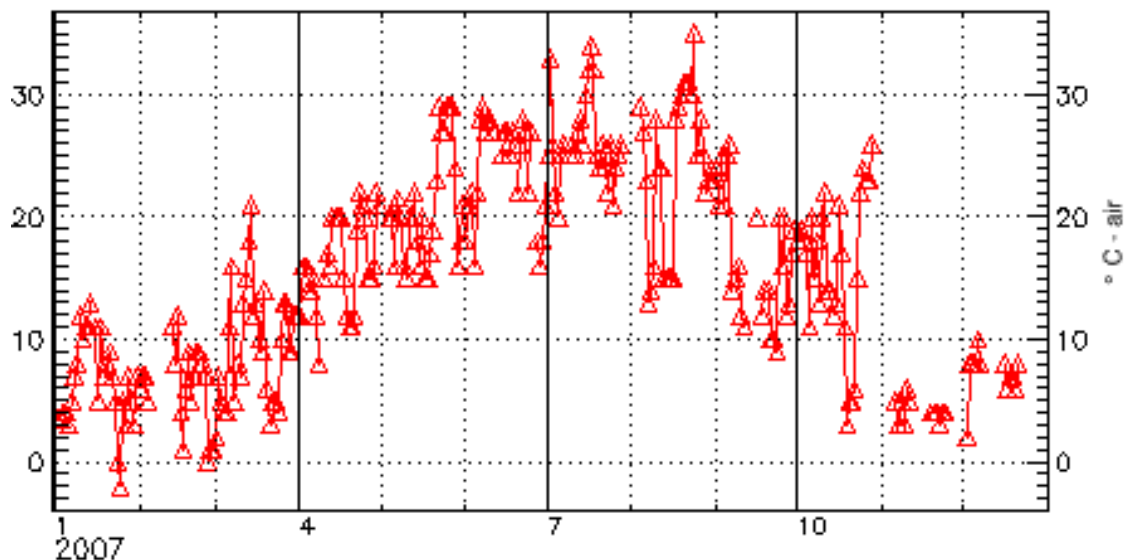
Základní škola Svitavy, Sokolovská 1 je jednou z pilotních škol v České republice, ve které se provádí některá měření stavu životního prostředí. Žáci naší školy od roku 2004 provádějí denně meteorologická měření ve své meteorologické budce, která je umístěna v areálu gymnázia. Dále provádíme jednou týdně hydrologická měření na Studeném potoce. Mezi další měření, která jsou realizována pouze jednou ročně patří: biometrická měření v prostoru lesa nedaleko pramene řeky Svitavy a pedologická měření v areálu zatopeného lomu.

Níže bych rád představil některé výstupy našeho měření. Jak je níže v grafech vidět, ne vždy se nám podařilo měření provádět, což samozřejmě zkresluje vypovídající hodnotu. Na druhou stranu je potřeba říci, že naše škola provedla v loňském roce celkem 3821 měření. Od centrály NASA získala naše škola dvě významná ocenění za kvalitní měření mraků a teploty vody ve Studeném potoce.

Případní zájemci mohou na webových stránkách www.globe.gov, které provozuje americká NASA získat další informace a výsledky našich měření.

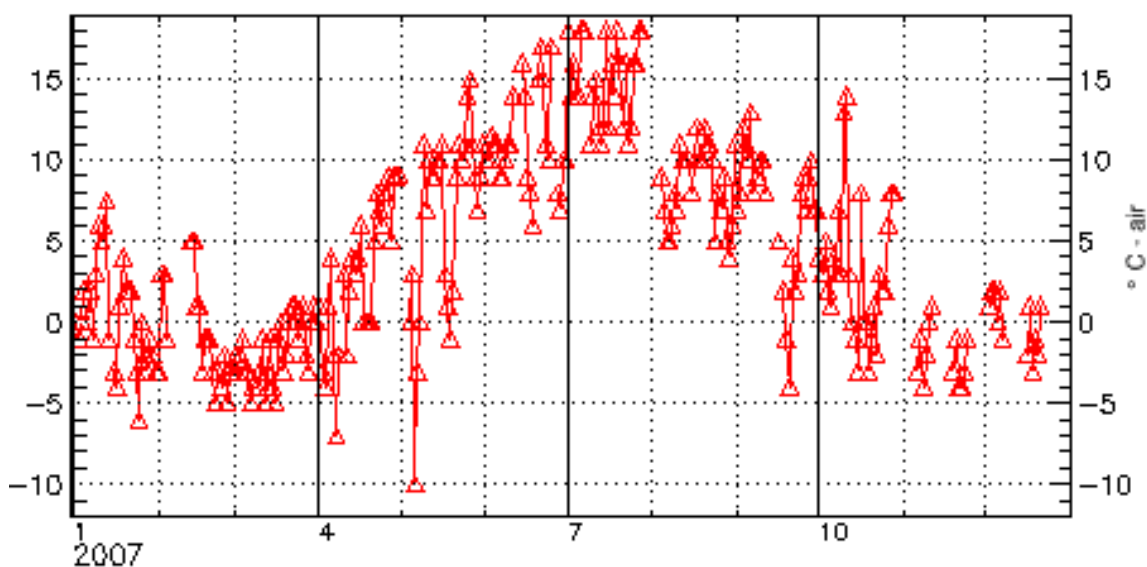
Maximální teplota

Nejvyšší naměřená maximální teplota naměřená pomocí minimo-maximálního teploměru byla naměřena dne 22. července a dosahovala hodnoty 35 °C. Naopak nejnižší maximální teplota byla – 3 °C, která byla naměřena dne 25. ledna.

Minimální teplota

Nejnižší teplota naměřená v roce 2007 ve Svitavách byla naměřena pomocí minimo-maximálního teploměru dne 1. května a dosahovala hodnoty -11 °C. Tato hodnota je dle mého názoru chybou měřitelů. Skutečnou nejnižší hodnotou je -7 °C, která byla naměřena dne 24. ledna 2008.

„Ekoznámka 2008“ – 1. místo v kategorii Voda

Jana Dudová, ZŠ nám. Míru

2. VODA

2.1 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

2.1.1 AKTUÁLNÍ STAV PŘÍPRAV NA DOKONČENÍ PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ VE SVITAVÁCH

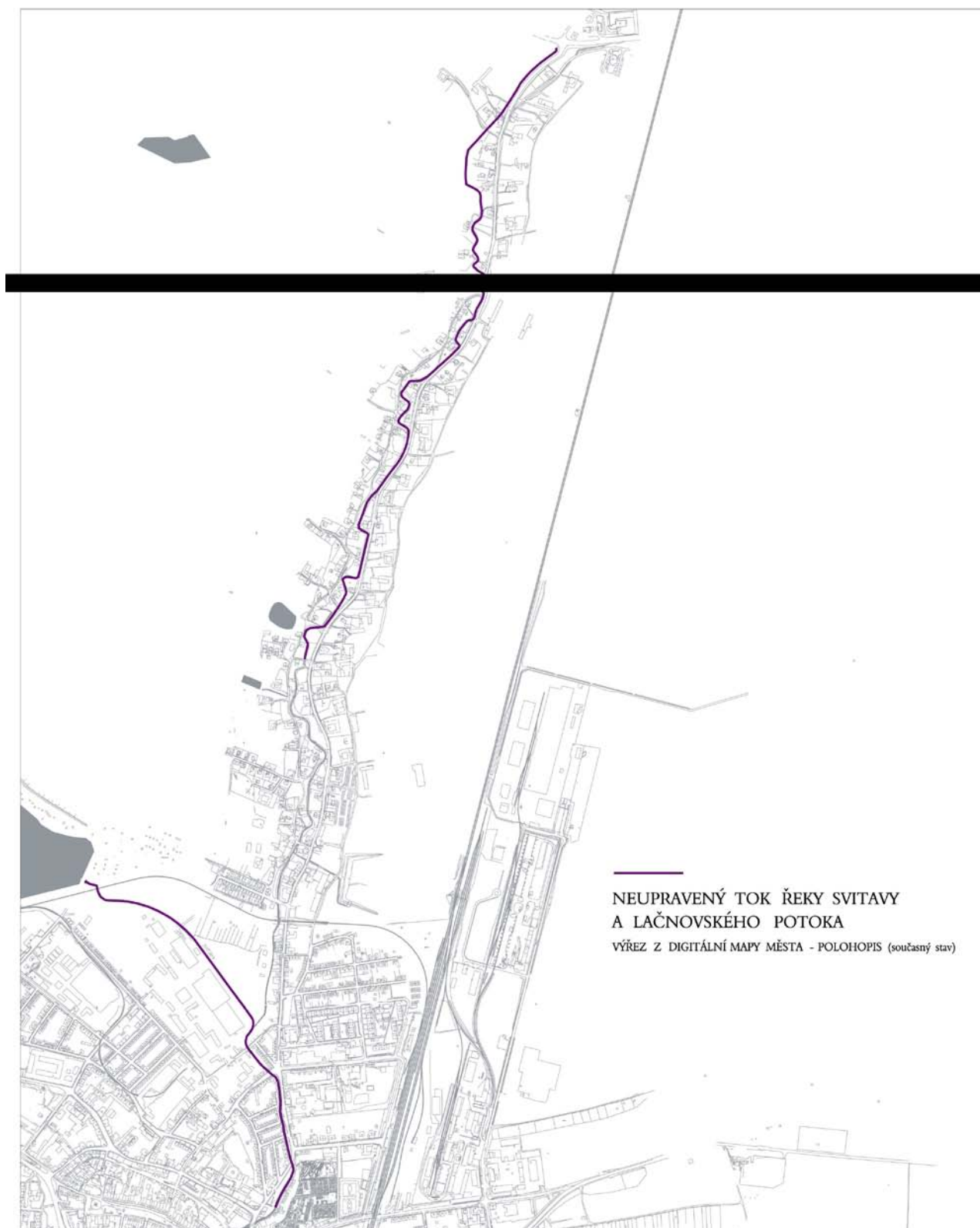
Stav příprav na dokončení protipovodňových opatření na Lačnovském potoce a řece Svitavě v roce 2007 výrazně postoupil. To je významné zejména pro obyvatele města v horních částech těchto vodních toků, neboť ti jsou stále přes realizovaná opatření na zachycení vody v krajině stále ohroženi v případě deletrvajících intenzivních srážkách a především při jarním tání sněhu.

Výrazně postoupila příprava 2. etapy úpravy Lačnovského potoka, kde bylo zajištěno stavební povolení a následně v dubnu 2008 vybrán zhotovitel díla. Nabídka vítězného uchazeče na vodohospodářskou část stavby počítá s zahájením prací v září 2008 a ukončením v srpnu 2009. To je problematické pro město Svitavy, neboť musí zajistit navazující rekonstrukci mostů a lávek v období jednoho roku místo plánovaných dvou. Kromě technologických problémů s koordinací prací v tomto krátkém termínu bude pro město hlavně náročné zajištění financování této výstavby. Na rozdíl od správce vodního toku, který čerpá na úpravu toku dotaci, nelze na rekonstrukci mostů a lávek získat žádnou podporu a město Svitavy musí úhradu těchto výdajů financovat z rozpočtu města. Náklady na zkapacitnění koryta Lačnovského potoka jsou propočteny na 40 mil. Kč. Cena za rekonstrukci lávek a mostů bude stanovena po dokončení projektové dokumentace ke stavebnímu povolení a výběru zhotovitele.

Obtížnější situace je v přípravě závěrečné 3. etapy protipovodňových opatření na řece Svitavě, neboť u této akce je nutné zajistit zpracování projektové dokumentace ke stavebnímu povolení a dále vydání stavebního povolení. Kladem je, že se městu Svitavy na své náklady podařilo nejprve v roce 2006 zajistit příslib financování a v roce 2007 vydání územního rozhodnutí. Pravidla na realizaci protipovodňových opatření totiž podmiňují, aby projektovou přípravu a zajištění územního rozhodnutí nezajišťoval správce vodního toku, ale tzv. navrhovatel, kterým je zpravidla město nebo obec, kterého se toto opatření týká. Současný odhad nákladů na dokončení úpravy řeky Svitavy od Komenského náměstí po Dolní rybník bez rekonstrukce mostů a lávek činí 80 mil. Kč. S realizací se vzhledem ke stávající rozpracovanosti počítá spíše v období 2009 - 2011.

Závěrem děkujeme zástupcům správců vodních toků, s.p. Povodí Moravy a Zemědělská vodohospodářská správa, za společné úsilí v přípravě protipovodňových opatření ve Svitavách. Doposud neupravené části toku řeky Svitavy a Lačnovského potoka jsou uvedeny na obrázku 2.1.

Obr. 2.1 Neupravený tok řeky Svitavy a Lačnovského potoka

2.1.2 PROJEKT NA PROTIPOVODŇOVÁ A PROTIEROZNÍ OPATŘENÍ VE SPRÁVNÍM OBVODU OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ MĚSTA SVITAVY

Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy (dále jen „OŽP“) se stal již v roce 2006 koordinátorem příprav na zpracování projektu na posouzení návrhu protipovodňových opatření obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) Svitavy. Konkrétní návrhy obcí sestavil OŽP do jednotného materiálu, který obsahoval celkem 53 návrhů protipovodňových opatření 15 obcí ORP Svitavy. Realizaci posudku – studie umožnila až dotace získaná od Krajského úřadu Pardubického kraje ve výši 500 tis. Kč.

Součástí projektu na posouzení protipovodňových opatření byl zároveň návrh protierozních opatření. V prosinci 2007 obdržela každá z obcí dvě paré projektové dokumentace na každý z návrhů ve svém území. Výsledný materiál bude obcím sloužit pro potřeby územního plánování i jako podklad pro přípravu žádosti o podporu a následnou realizaci protipovodňových opatření. Je velmi významné, že závěry projektu využije Pozemkový úřad v rámci probíhajících i připravovaných pozemkových úprav.

Město Svitavy využilo zpracovaný projekt pro přípravu dalších dvou poldrů na území města, a to konkrétně na Lačnovském potoce (na konci průmyslové zóny) a Ostrém potoce (mezi pískovnou a vodárenským lesem). Projektová dokumentace bude zpracována do ledna 2009. Umístění poldrů v okolí města je uvedeno na obrázku 2.1. Na zpracování dokumentace k územnímu řízení byla rovněž získána dotace z rozpočtu Pardubického kraje ve výši 355 tis. Kč.

2.1.3 VÝDAJE NA PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

Prostředky vynaložené na realizaci protipovodňových opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2006 jsou uvedeny v tab. 2.2.1.

Tab. 2.2.1 Prostředky vynaložené na protipovodňové opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2007

rok	investiční akce	náklady (v tis. Kč vč. DPH)	investor
1999	Obnova retenční schopnosti rybníka Rosnička	10 500	město Svitavy
1999-2000	I. etapa protipovodňových opatření na řece Svitavě (v úseku od ul. U Tří Dvorů po světelnou křižovatku)		
	- příprava území na Komenského náměstí (demolice školy a její přemístění na ul. Kijevskou), přeložky inženýrských sítí, lávky	8 500	město Svitavy
	- výstavba kanalizace	4 000	VODA A SPORT s.r.o.
	- přeložka koryta řeky Svitavy, zkapacitnění koryta, přeložky inženýrských sítí	20 000	Povodí Moravy s.p.

2000-2001	Výstavba suchého poldru v Moravském Lačnově	4 500	město Svitavy
2004-2005	II. etapa protipovodňových opatření na řece Svitavě (v úseku od světelné křižovatky po obec Hradec nad Svitavou) - rekonstrukce mostů a lávek, přeložky inženýrských sítí	14 000	město Svitavy
	- zkapacitnění koryta řeky Svitavy, výstavba ochranných zídek, přeložky inženýrských sítí	40 000	Povodí Moravy s.p.
2004-2005	I. etapa protipovodňových opatření na Lačnovském potoce - rekonstrukce mostů a lávek, přeložky inženýrských sítí	7 000	město Svitavy
	- zkapacitnění koryta Lačnovského potoka v délce 1,2 km od soutoku s řekou Svitavou, výstavba dvou suchých poldrů, přeložky inženýrských sítí, výkupy pozemků	35 000	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.
2006	- projektové dokumentace a studie na III. etapu řeky Svitavy - manipulační řády pro poldry v majetku města	368	město Svitavy
2007	- projekt na protipovodňová a protierozní opatření ORP Svitavy	500	Pardubický kraj
Prostředky vynaložené na realizaci protipovodňových opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2007		144.369	

2.2 PITNÁ VODA

2.2.1 ZPRÁVA O STAVU SKUPINOVÉHO VODOVODU SVITAVY ZA ROK 2007

Skupinový vodovod Svitavy byl v roce 2007 provozován dle schváleného provozního řádu. Ten byl v roce 2007 přepracován a doplněn dle aktuálního stavu.

Aktualizované údaje o majetkové a provozní evidenci byly do konce února 2008 předány na odbor životního prostředí MÚ Svitavy.

Zásobování vodou obcí Svitavy, Koclířov, Hřebeč, Kamenná Horka, Vendolí, Ostrý Kámen, Karle, Javorník zůstalo beze změny včetně možnosti dotace vodovodu obce Kukle z vodovodní sítě Javorníka. V roce 2007 byly na základě Rozhodnutí MÚ Svitavy odboru životního prostředí č. j. 22340-06/OUP-251-2006/kov ze dne 4.4.2006 využívány zdroje Olomoucká a Čtyřicet Lánů a z jednotlivých lokalit byla čerpána voda v množství a kvalitě uvedeném v tabulce 2.2.1.1.

Tab.2.2.1.1 Zdroje zásobující v roce 2007 pitnou vodou skupinový vodovod Svitavy

Zdroj – lokalita	Zvodeň	Vydatnost (l/s)	Povolený odběr (l/s / m ³ /rok)	Výroba 2007 (m ³ /rok)	NO ₃ (mg/l)
Čtyřicet Lánů SV1-2	Střední turon	60	60/900.000	565863	44,9
Čtyřicet Lánů SV3	Spodní turon	10	12/900.000	202857	10,1
Olomoucká S1-3	Střední turon	65	65/950.000	45435	46,4
Olomoucká S4	Spodní turon	28	28/950.000	568841	2,1

Pozn. *) Povolené množství odběru podzemní vody za rok je v tabulce uvedeno dle rozhodnutí pro celá prameniště Olomoucká a Lány.

Kontrola kvality vody byla zajišťována rozborů dle schváleného „Programu kontroly jakosti pitných vod na rok 2007“ na základě požadavků zák. č. 258/2000 o ochraně veřejného zdraví. Průměrná kvalita vody přepočtená podle čerpaného množství byla 22,2 mg/l dusičnanů, což představuje snížení oproti předcházejícímu roku o cca 13,5 mg/l. Přitom je z prameniště Lány dodávána voda v průměrné kvalitě 35,7 mg/l dusičnanů a z prameniště Olomoucká 5,4 mg/l. Hygienické zabezpečení pitné vody chlorem bylo zajišťováno průběžně automatickým dávkováním v závislosti na čerpaném množství.

Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty po jednotlivých obcích za rok 2007 jsou uvedeny v tabulce 2.2.1.2.

Tab. 2.2.1.2 Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty v jednotlivých obcích za rok 2007

Skupinový vodovod Svitavy 2007	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Vl. spotř. (m ³)	Ztráty (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
Svitavy	1172061	879170	10570	292891	24,99	24,09
Vendolí	61476	49084	820	12392	20,16	18,82
O. Kámen, Karle	28158	23348	480	4810	17,08	15,38
Javorník	26894	19128	420	7766	28,88	27,31
Koclířov	56896	35275	1760	21621	38,00	34,91
Kamenná Horka	34486	15926	1680	18560	53,82	48,95
Hřebeč	3025	1828	20	1197	39,57	38,91
Celkem	1382996	1023759	15750	359237	25,98%	24,84%

V roce 2007 se fakturace zvýšila oproti roku 2006 o 5.000 m³. Při současném navýšení výroby vody o 13.000 m³ se ztráty vody oproti předcházejícímu roku zvýšily o 0,3 %.

Pro srovnání uvádíme v tabulce 2.2.1.3. údaje o výrobě vody, fakturace, vlastní spotřeby a ztrát po jednotlivých obcích za rok 2006.

Tab. 2.2.1.3 Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty v jednotlivých obcích za rok 2006

Skupinový vodovod Svitavy	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Vl. spotř. (m ³)	Ztráty (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
Svitavy	1176683	885722	9560	290961	24,73	23,91
Vendolí	61705	42509	560	19196	31,11	30,20
O. Kámen, Karle	28069	23698	345	4371	15,57	14,34
Javorník	21235	16685	320	4550	21,43	19,92
Koclířov	50210	34491	1350	15719	31,31	28,62
Kamenná Horka	30478	14186	1750	16292	53,45	47,71
Hřebeč	1740	1533	15	207	11,90	11,03
Celkem	1370120	1018824	13900	351296	25,64	24,63

Tabulka 2.2.1.4. ukazuje porovnání výroby, fakturace a ztrát za roky 2000 – 2007.

Tab. 2.2.1.4 Výroba, fakturace a ztráty za roky 2000-2007

Rok	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Ztráty (m ³)	Vl. spotř. (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
2000	1789000	1086391	702609	27852	39,27%	37,72%
2001	1684092	1106460	577632	24970	34,30%	32,82%
2002	1652871	1100500	552371	15880	33,42%	32,46%
2003	1648029	1078496	569533	17180	34,56%	33,52%
2004	1320663	1030984	289679	3600	21,93%	21,66%
2005	1362274	1004868	357406	20890	26,24%	24,70%
2006	1370120	1018824	351296	13900	25,64%	24,63%
2007	1382996	1023759	359237	15750	25,98%	24,84%

Snížení ztrát vody bylo v roce 2007 bylo dosaženo navýšením fakturované vody při relativně zachované výši vody vyrobené. Snížení ztrát umožnilo další snížení zpoplatnění podzemních vod.

Informace o odstraněných poruchách v roce 2007 na skupinovém vodovodu Svitavy jsou uvedeny v tabulce 2.2.1.5.

Tab. 2.2.1.5 Poruchy na SVS odstraněné v roce 2007

Poruchy 2007 Obec	Hlavní řady		Vodovodní přípojky	Armatury
	Lomy	Hrdla		
Svitavy	12	2	28	2
Koclířov	0	0	1	0
Kamenná Horka	0	0	1	0
Hřebeč	0	0	0	0

Javorník	0	0	0	0
Vendolí	2	0	3	0
Ostrý Kámen	0	0	0	0
Karle	0	0	0	0
Celkem	17	2	33	2

V roce 2007 došlo k omezení počtu odstraněných poruch o 45 ks.

V 1. polovině roku 2007 byla provedena optimalizace čerpání vody z vrtu SV-3 snížením sacího koše čerpadla o 6 m a „naškracením“ šoupěte na výtlačném řádu z vrtu. Provozovatel tímto prohlašuje, že provoz byl zajištěn v souladu se zákony a VH předpisy a nedošlo k porušení článku V. odst. 12 smlouvy o nájmu a provozování vodovodu ze dne 15. 11. 2004.

2.2.2 KVALITA PITNÉ VODY

Hodnocení kvality pitné vody je souborem mnoha ukazatelů a hodnocení. Na základě provedených měření provozovatele (a.s. VHOS Mor.Třebová) i OHS Svitavy je pitná voda ve vodovodní síti ve Svitavách ve velmi dobré kvalitě. Údaje o kvalitě pitné vody jsou uvedeny v tabulce 2.2.2.1. Jedná se o výtah z kompletních rozborů prováděných provozovatelem vodovodu s tím, že jsou uvedeny údaje u stanovení prováděných pětkrát a vícekrát ročně.

Tab. 2.2.2.1 Kvalita pitné vody ve veřejném vodovodu ve Svitavách v roce 2007

Ukazatel	jednotky	aritm. průměr	geometr. průměr	max.	min.	počet stanovení	Hodnota ukazatele jakosti pitné vody
antimon	mg/l	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	5	NMH-0,005
arsen	mg/l	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	5	NMH-0,01
bór	mg/l	0,039	0,029	0,05	<0,02	5	NMH-1
chrom	mg/l	0,0008	-	0,004	<0,002	5	NMH-0,05
hliník	mg/l	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	5	NMH-0,2
kadmium	mg/l	<0,0005	<0,0005	<0,0005	<0,0005	5	NMH-0,005
měď	mg/l	0,0014	-	0,007	<0,005	5	NMH-1
nikl	mg/l	<0,002	<0,002	<0,002	<0,002	5	NMH-0,02
olovo	mg/l	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	5	NMH-0,01
rtuť	mg/l	0,00006	-	0,0003	<0,0002	5	NMH-0,001
selen	mg/l	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	5	NMH-0,01
sodík	mg/l	1,72	1,695	2,1	1,3	5	MH-200
abioseston-tripton	%	1,400	1,320	2	1	5	MH-10
mrtvé organismy	jedinci/ml	0	0	0	0	5	MH-50
živé organismy	jedinci/ml	0	0	0	0	5	MH-0
amonné ionty	mg/l	<0,07	<0,07	<0,07	<0,07	25	MH-0,50
barva	mg Pt/l	<5	<5	<5	<5	25	MH-20
bromičnany	mg/l	<0,0025	<0,0025	<0,0025	<0,0025	5	NMH-0,01
CHSK Mn	mg/l	0,073	-	0,46	<0,10	25	MH-3
chloridy	mg/l	14,5	-	25,5	<5	25	MH-100
chuť	stupeň	-	-	2	0	25	MH
dusičnany	mg/l	25,89	17,498	47	2,1	25	NMH-50
dusitany	mg/l	0,006	-	0,09	<0,04	25	NMH-0,5
fluoridy	mg/l	0,06	-	0,1	<0,1	5	NMH-1,5

hořčík	mg/l	4,7	4,3000	7,3	2,3	5	MH-10
konduktivita	mS/m	50,960	50,62	58,6	42,3	25	MH-125
kyanidy celkové	mg/l	<0,003	<0,003	<0,003	<0,003	5	NMH-0,05
mangan	mg/l	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	5	NMH-0,05
pach	stupeň	-	-	2	0	25	MH
reakce vody		7,64	7,639	7,94	7,49	25	MH-6,5-9,5
sírany	mg/l	41,99	40,5500	55	25	25	MH-250
teplota	°C	8	8,28	8,4	8	27	
tvrdost celková	mmol/l	2,56	2,54	2,94	2,16	25	DH-2-3,5
vápník	mg/l	89,9	89,225	104	77,7	5	DH-80
volný chlór	mg/l	0,03	0,0303	0,04	0,02	27	MH-0,3
zákal	ZF	-	-	2	<1	25	MH-5
železo	mg/l	0,06	-	0,58	<0,05	25	MH-0,2
enterokoky	KTJ/100ml	0	-	0	0	26	NMH-0
escherichia coli	KTJ/100ml	0	-	0	0	26	NMH-0
koliformní bakterie	KTJ/100ml	0	-	0	0	26	MH-0
mikroorganismy 22°C	KTJ/1ml	62	-	144	0	27	MH-200
mikroorganismy 36°C	KTJ/1ml	33	-	130	0	27	MH-20
trichlorethen	ug/l	<0,400	<0,400	<0,400	<0,400	5	NMH-10
tetrachlorethen	ug/l	<0,8	<0,8	<0,8	<0,800	5	NMH-10
1,2-dichlorethan	ug/l	<0,300	<0,300	<0,300	<0,300	5	NMH-3
benzen	ug/l	<0,100	<0,100	<0,100	<0,100	5	NMH-1
benzo(a)pyren	ug/l	<0,002	<0,002	<0,002	<0,002	5	NMH-0,01
chloroform	mg/l	0,40	-	1,1	<0,8	5	MH-30
NEL	mg/l	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	5	NMH-0,05
suma PAU	ug/l	<0,014	<0,014	<0,014	<0,014	5	NMH-0,1
suma trihalomethany	mg/l	0,00090	-	0,0022	<0,0015	5	NMH-100
celk. objem. aktivita alfa	Bq/l	-	-	<0,067	<0,055	5	SH-0,2
celk. objem. aktivita beta	Bq/l	-	-	<0,061	<0,047	5	SH-0,5
objemová aktivita ²²² Rn	Bq/l	3,33	2,547	7,28	0,734	5	SH-50
atrazin	ug/l	0,010	-	0,015	<0,005	3	NMH-0,1
desethylatrazin	ug/l	0,010	-	0,015	<0,005	3	NMH-0,1
chloryrifos-ethyl	ug/l	<0,005	<0,005	<0,005	<0,005	3	NMH-0,1
Isoproturon	ug/l	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	3	NMH-0,1
chlortoluron	ug/l	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	3	NMH-0,1
2,4-D	ug/l	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	3	NMH-0,1
MCPA	ug/l	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	3	NMH-0,1
MCPB	ug/l	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	2	NMH-0,1

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

Vysvětlivky:

výpočty označené tučně byly počítány ručně - hodnoty pod mez stanovitelnosti např. <0,007 byly při tomto výpočtu brány jako 0

2,4 D, MCPA, MCPB - pesticidní látky

²²²Rn ... objemová aktivita radonu ²²²Rn

2.3 ODPADNÍ VODA

2.3.1 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ KANALIZACE

2.3.1.1 PŘEHLED ČINNOSTÍ NA KANALIZACI

Kanalizace byla v roce 2007 provozována v souladu s provozním řádem kanalizace a kanalizačním řádem města Svitav (viz. bod IV.).

O stavu kanalizace je majitel provozovatelem průběžně informován. Průběžně jsou prováděny kamerové prohlídky. Protokoly z těchto prohlídek, včetně vyhodnocení stavu kanalizace, jsou archivovány na ČOV Svitavy. Považujeme za nutné zdůraznit, že pravidelné kamerové prohlídky přispívají nejen k zachycení aktuálního stavu potrubí, ale v praxi znamenají i prevenci proti případným haváriím na kanalizační síti.

Z provozních prostředků byla v roce 2007 řešena tato nápravná opatření:

- odstranění havárie na ul. Hybešova
- vyčištění a monitoring cca 190 m původní dešťové kanalizace pod Kovošrotem v lokalitě průmyslové zóny Paprsek.

Z prostředků nájemného byla provedena oprava havárie kanalizační shybky pod řekou Svitavou v ul. Kpt. Jaroše.

V průběhu roku byla prováděna běžná údržba tj. kontrola, čištění a drobné opravy kanalizace v souladu s provozním řádem kanalizace. Průběžně bylo zajišťováno čištění a údržba tlakovými vozy VHOS,a.s.

Počet hlášených poruch na kanalizačních přípojkách za rok 2007 ve Svitavách je 114. Celkový počet poruch /zásahů/ na veřejné kanalizaci 6. Všechny poruchy byly včas odstraněny, nedošlo ke škodám na majetku.

V rámci II. etapy zpracovaného Plánu rekonstrukcí a oprav kanalizační sítě bylo v roce 2007:

- vyřešeno kompletní odkanalizování ul. Vrchlického, Seifertova, Šafaříkova, Mostní a Příční
- realizováno napojení kanalizace v ul. Úvoz na stokovou síť zakončenou ČOV
- vybudována nová splašková kanalizace na ul. Lanškrounská, Lačnovská a Křivá
- realizováno propojení ul. Školní a Hraniční – zvýšení kapacity sběrače v úseku Tři dvory - Hraniční

2.3.1.2 PODTLAKOVÁ KANALIZACE – LAČNOV

V roce 2007 byla realizována z prostředků nájemného výměna technologie podtlakové stanice (vývěvy), která dle dosavadních zkušeností z provozu prokazatelně zajistila zvýšení kapacity zařízení a současně i úsporu provozních nákladů (voda , energie).

2.3.1.3 VYPOUŠTĚNÍ NEČIŠTĚNÝCH ODPADNÍCH VOD DO VOD POVRCHOVÝCH

V listopadu 2007 byla přepojena kanalizace v ul. Úvoz na kanalizační síť zakončenou městskou ČOV. Jednalo se o poslední povolenou výust nečištěných odpadních vod do vodoteče.

2.3.1.4 KANALIZAČNÍ ŘÁD, PROVOZNÍ ŘÁD KANALIZACE

V červnu 2007 byl předložen vodoprávnímu úřadu návrh aktualizovaného kanalizačního řádu města. Nový kanalizační řád byl schválen OŽP MěÚ Svitavy dne 16.7.2007 s platností do 31.12.2009.

V roce 2007 bylo řešeno vypouštění srážkových vod z dešťové kanalizace, která je zaústěna do suchého poldru s odtokem do Lačnovského potoka. Do této dešťové kanalizace jsou zaústěny výstupy z odlučovačů ropných látek a sorpčních vpustí osazených na odstavných plochách a komunikacích v průmyslové zóně. Na základě vyjádření správce toku a správce povodí byly stanoveny požadavky na kvalitu vypouštěných vod. Tyto požadavky společně s dalšími podmínkami pro instalaci, provoz a kontrolu odlučovačů ropných látek v průmyslové zóně byly zakotveny v dodatku č. 1 kanalizačního řádu, který byl schválen OŽP MěÚ Svitavy dne 22.10.2007.

V září 2007 byl zpracován nový provozní řád kanalizace města Svitav, který byl schválen OŽP MěÚ Svitavy dne 6.11.2007.

2.3.2 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD

2.3.2.1 PROVOZ ČOV V ROCE 2007

Provoz ČOV byl v roce 2007 zabezpečován v souladu s:

- Provozním řádem ČOV (schválen OŽP MěÚ Svitavy dne 18.2.2004, platnost není omezena)
- podmínkami vodoprávního povolení k vypouštění vydaného OŽPZ KÚ Pardubického kraje dne 1.3.2004, platnost do 28.2.2008

Vzhledem k termínu platnosti povolení k vypouštění bylo v srpnu 2007 požádáno o prodloužení platnosti do 31.10.2010 a současně i změnu některých podmínek povolení. Žádost byla projednána 22.10.2007 s tím, že bude vydáno nové povolení platné od 1.1.2008. Nové povolení vydal KÚ Pardubického kraje dne 5.12.2007. Následně podala VHOS, a.s. na základě požadavku Města Svitavy odvolání, jehož předmětem je změna nositele povolení – Město Svitavy, původně Voda a sport s.r.o. Rozhodnutím KÚ Pardubického kraje ze dne 22.1.2008 bylo podanému odvolání vyhověno a povolení bylo vydáno subjektu Město Svitavy.

Z hlediska dalšího provozování ČOV je v současné době prioritou vytvoření podmínek pro dosažení zpřísněných požadavků na kvalitu vypouštěných vod. Tyto požadavky jsou stanoveny NV č.61/2003 Sb. a jeho novelou - NV č. 229/2007 Sb., které je platné od 1.10.2007. O těchto skutečnostech informoval provozovatel majitele již v předchozích ročních zprávách i samostatnou podrobnou zprávou zaslou Radě města Svitav dne 1.6.2006.

V současné době je připravována projektová dokumentace intenzifikace ČOV Svitavy, která řeší především vybavení ČOV technologií pro zajištění zvýšeného odstraňování dusíku a fosforu. Jedná se o komplexní intenzifikaci ČOV zahrnující i rekonstrukci stavebních konstrukcí a výměnu strojního zařízení, které je na hranici morální i fyzické životnosti, rekonstrukci kalové koncovky, včetně hygienizace kalu, a plynového hospodářství. Dále budou provedeny zásahy a úpravy pro optimalizaci provozních nákladů na elektrickou a tepelnou energii a stavební úpravy zaměřené na dodržení stavebních, hygienických a bezpečnostních předpisů.

2.3.2.2 CHEMICKO-TECHNOLOGICKÉ HODNOCENÍ PROVOZU ČOV

Hodnoty množství odpadních vod za rok 2007 jsou uvedeny v tabulce 2.3.2.1 .

Tab. 2.3.2.1 Měsíční průtoky na ČOV v roce 2007

měsíc	1/07	2/07	3/07	4/07	5/07	6/07
m ³ /měs.	175 338	140 650	221 162	154 715	132 943	125 370

měsíc	7/07	8/07	9/07	10/07	11/07	12/07
m ³ /měs.	133 185	126 302	160 436	136 981	157 261	130 774

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

Tab. 2.3.2.2 Srovnání skutečných průtoků na ČOV s projektovanými parametry

		skutečnost 2007	projekt
Q _{roční}	m ³ /rok	1 795 117	2 056 775
Q ₂₄	m ³ /den	4 918	5 635
Q _{prům}	l/s	56,9	65,2

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

Kvalita odpadních vod byla sledována pomocí rozborů. V rámci plánované provozní kontroly byly odebrány směsné 24 hod. vzorky – typ C na přítoku (25) a odtoku z ČOV (27).

Tab. 2.3.2.3 Výsledky 24 hod. směsných vzorků na ČOV v roce 2007

Ukazatel		Přítok (mg/l)	Odtok (mg/l)	Účinnost (%)
BSK₅	prům.	136	1,4	99,0
	min.	49	<2	
	max.	220	13	
CHSK_{Cr}	prům.	355	23	93,5
	min.	160	15	
	max.	510	41	
NL	prům.	126	4	96,8
	min.	62	<2	
	max.	200	11	
N-NH₄	prům.	32,5	0,8	97,5
	min.	12,6	<0,05	
	max.	43,8	5,4	
N_{anorg.}	prům.	31,8	14,2	55,3
	min.	21,9	8,4	
	max.	42,4	22,3	
N_c	prům.	48,4	17,9	63,0
	min.	41	10,4	
	max.	57,5	28,8	
P_c	prům.	5,0	0,9	82,0
	min.	2,14	0,25	
	max.	7,57	2,1	

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

2.3.2.3 HODNOCENÍ DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ

a) porovnání výsledků s povolením k vypouštění z ČOV

V tabulce 2.3.2.4 jsou porovnány výsledky rozborů 24 hod. směsných vzorků odebíraných na odtoku z ČOV v roce 2007 s limity „p“ tj. přípustnými koncentracemi, které jsou stanoveny platným povolením.

Tab. 2.3.2.4 Porovnání výsledků směsných vzorků s emisními limity („p“) v roce 2007 na ČOV

Ukazatel	„p“ mg/l	naměřené hodnoty* mg/l
CHSK _{Cr}	80	41
BSK ₅	17,5	13
NL	20	11
N-NH ₄	8	5,4
N _{anorg.}	20	14,2
P _{celk}	2	0,9

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

* naměřené hodnoty – jedná se o nejvyšší hodnoty naměřené v období 01-12/2007, vyjma ukazatelů P_c a N_{anorg.}, kde se jedná o průměr za období 01-12/2007 (limitní hodnoty těchto ukazatelů jsou stanoveny jako průměr za posledních 12 měsíců).

Překročení přípustné koncentrace (limit „p“) nebylo zaznamenáno u žádného limitovaného ukazatele znečištění.

b) srovnání s projektovanými parametry

Vstupní parametry projektované při poslední intenzifikaci pro výhledový stav 28.500 EO jsou porovnány s aktuální bilancí znečištění na přítoku do ČOV v roce 2007.

Tab. 2.3.2.5 Srovnání projektovaných parametrů na ČOV se skutečnými hodnotami za rok 2007

Ukazatel	Projektované parametry		Současný stav	
	mg/l	kg/den	mg/l	kg/den
BSK ₅	- 302	- 1 702	- 136	- 669
CHSK _{Cr}	- 622	- 3 508	- 355	- 1746
NL	- 251	- 1 415	- 126	- 620
N-NH ₄	- 32,9	- 185,5	- 32,5	- 159,8
P _c	9,1	51,3	5,0	24,6

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

Ze srovnání je zřejmé, že z hlediska současného množství znečištění přiváděných odpadních vod je kapacita ČOV dostačující, a to se začnou rezervou.

c) porovnání s limity zpoplatnění dle z.č. 254/2001 Sb.

Poplatky za znečištění obsažené ve vypouštěných odpadních vodách se platí v případě, že jsou překročeny současně koncentrační a hmotnostní limity zpoplatnění stanovené z.č. 254/2001 Sb. V tabulce jsou uvedeny průměrné roční koncentrace znečištění dosažené v roce 2006 a koncentrační limity zpoplatnění.

Tab. 2.3.2.6 Srovnání průměrných ročních koncentrací na ČOV s koncentračními limity zpoplatnění

Ukazatel	Roční prům.hodnoty mg/l	Koncentrační limity mg/l
CHSK _{Cr}	23	40
NL	4	30
RAS	482	1200
N _{anorg.}	14,2	20
P _{celk}	0,9	3
AOX	0,04	0,2
Hg	<0,0003	0,002
Cd	<0,001	0,01

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

Z vyhodnocení vyplývá, že v současné době nebude zpoplatněno znečištění obsažené ve vypouštěných vodách.

2.3.2.4 VÝVOJ KVALITY PŘIVÁDĚNÉHO A VYPOUŠTĚNÉHO ZNEČIŠTĚNÍ V LETECH 1997 – 2007

Pro srovnání kvality přiváděného a vypouštěného znečištění v delším časovém úseku uvádíme průměrné roční hodnoty zjištěné v letech 1997 – 2007.

Tab. 2.3.2.7 Kvalita přiváděného znečištění

Přítok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
BSK ₅	336,6	252,8	285	277	193	169	159,6	140	140	132	136
CHSK _{Cr}	639,8	569,8	596	555	439	414,6	374	359	363	366	355
NL	247	200,7	258	164	200	195,2	181,9	156	181	160	126
N-NH ₄	31,4	34,2	32,8	28	21,9	21,7	29,6	29,5	30,4	31,1	32,5
N _{anorg.}	-	-	-	-	-	22,7	32,1	28,3	31,0	32,1	31,8
Pc	10,3	8	8,5	6,8	5,6	6,2	6	5,9	4,9	4,8	5,0

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

Tab. 2.3.2.8 Kvalita vypouštěného znečištění

Odtok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
BSK ₅	4,5	5,4	5,4	7,9	3,3	4,3	2,2	2,7	2,4	2,7	1,4
CHSK _{Cr}	39	36,3	34,8	30,5	28,6	31,4	27	24	21	22	23
NL	3,1	2,9	5,8	6,7	9,9	8,8	5,4	6	4	5	4
N-NH ₄	0,3	1,4	0,35	1,2	1,3	1,2	3,3	3	0,9	2,7	0,8
N _{anorg.}	-	-	-	-	-	20,2	17,0	15,0	16,1	14,1	14,2
Pc	1,4	2,2	2,2	2,6	1,7	2,1	1,9	1,5	1,3	1,1	0,9

Hodnoty jsou uvedeny v mg/l.

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

Pozn.: v letech 1997 –1998 byly odebrány 8 hod. slévané vzorků, v letech 1999 (2. pol. roku) až 2007 byly odebrány 24 hod. směsné vzorky.

2.3.2.5 SPOTŘEBA ELEKTRICKÉ ENERGIE

Údaje o spotřebě elektrické energie a přepočet nákladovosti na m³ vyčištěné vody a odstraněného BSK za rok 2007 na ČOV Svitavy jsou uvedeny v tabulce 2.3.2.9

Tab. 2.3.2.9 Spotřeba el. energie na ČOV v roce 2007

kWh	794 299	Kč	1 580 285
kWh/m ³ vyčišť. vody	0,44	Kč/m ³ vyčišť. vody	0,88
KWh/ kg odstraněného BSK5	3,28	Kč/kg odstraněného BSK5	6,52

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

2.3.2.6 KALOVÉ, ODPADOVÉ A PLYNOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Produkce kalu

Údaje o produkci kalu na ČOV Svitavy za rok 2007 jsou uvedeny v tabulce 2.3.2.10

Tab. 2.3.2.10 Produkce kalu v roce 2007

Surový kal + přebytečný	14 620 m ³ /rok 40,0 m ³ /den
Odvodněný kal	1 363,3 t (cca 29 % sušiny)

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

V roce 2007 byly veškeré produkované odvodněné kaly předávány smluvnímu odběrateli – fa Brepa s.r.o. Dolní Břežany.

V průběhu roku 2007 byla kvalita produkovaných kalů ověřena 4 rozbory pro stanovení obsahu živin a rizikových prvků.

Výsledky rozborů jsou uvedeny v následující tabulce, včetně porovnání s limity ČSN 46 5735 pro využití kalů jako suroviny do kompostů a s limity vyhl. MŽP č.382/2001 Sb., která stanovuje podmínky pro použití upravených kalů na zemědělské půdě.

Tab. 2.3.2.11 Produkované odvodněné kaly na ČOV Svitavy v roce 2007

Ukazatel	Jednotka	Naměřené hodnoty				ČSN 46 5735 „Průmyslové komposty“	Vyhl. MŽP č.382/2001Sb
		2.2.07	11.5.07	17.8.07	2.11.07		
pH	-	7,6	7,0	7,1	7,3		
sušina	%	21,84	24,4	25,5	24,85		
ztráta žiháním	obsah v suš. v %	62,56	58,95	54,62	56,46		
K	obsah v suš. v %	0,3	0,6	0,26	0,34		
P	obsah v suš. v %	2,04	2,65	3,51	2,96		
N	obsah v suš. v %	6,52	7,57	5,23	5,49		
Ca	obsah v suš. v %	2,74	2,12	4,72	4,44		
Mg	obsah v suš. v %	0,28	0,59	0,34	0,37		
As	mg/kg suš.	8,06	6,78	7,33	5,22	50	30
Cd	mg/kg suš.	1,58	1,06	1,33	1,27	13	5
Cr	mg/kg suš.	45,5	40,9	29,5	30,6	1000	200

Cu	mg/kg suš.	259	210	229	224	1200	500
Hg	mg/kg suš.	1,25	1,3	2,09	2,17	10	4
Ni	mg/kg suš.	33,1	26	23,6	24	200	100
Pb	mg/kg suš.	49,9	36,1	47,3	46,1	500	200
Zn	mg/kg suš.	986	1 050	1 156	1 133	3000	2500
PCB	mg/kg suš.	<0,01		-	-		0,6
AOX	mg/kg suš.	474	488	366	304		500
Ter. kolif. bakt.	KTJ/1g	250 000	430 000	340 000	420 000		
Enterokoky	KTJ/1g	9 200	5 600	570	38 000		
Salmonella		negativní	negativní	negativní	negativní		

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

Vysvětlivka: AOX ... absorbované organické halogeny

2.3.2.7 NAKLÁDÁNÍ S DALŠÍMI ODPADY

Údaje o produkci odpadů na ČOV za rok 2007 jsou uvedeny v tabulce 2.3.2.12

Tab. 2.3.2.12 Nakládání s dalšími odpady

Odpady	Množství	Způsob likvidace
Produkové odpady odpad z lapáku písku	78,0 t/rok	skládkováním
Shrabky z česlí	47,7 t/rok	skládkováním
Odpad přijatý ke zneškodnění odpady ze septiků a jímek	1538,5 m ³	zpracováním jako odpadní voda

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

Roční produkce shrabků byla obdobná jako v předchozích letech (prům. 47 t). Množství odpadu z lapáku písku se v letech 2000 – 2007 pohybovalo v rozmezí 50 až 100 t/rok.

V roce 2007 bylo na ČOV přijato 1538,5 m³ odpadních vod z bezodtokových jímek a septiků.

V objemu přijatých odpadních vod z jímek a septiků došlo k výraznému nárůstu. V letech 2000 a 2001 bylo přijato cca 350 m³/rok, od roku 2003 bylo dováženo již více než 1200 m³/rok.

Příjem a čištění předmětných odpadních vod je prováděno v souladu s interním předpisem provozovatele, který je schválen majitelem.

2.3.2.8 PLYNOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Údaje o plynovém a olejovém hospodářství jsou uvedeny v tabulce 2.3.2.13

Tab. 2.3.2.13 Plynové a olejové hospodářství na ČOV

Produkce bioplynu	132 934 m ³
Spáleno v kotelně	125 496 m ³
Spáleno hořákem zbytkového plynu	7 438 m ³
Spotřeba LTO	4 296 kg
Spotřeba zemního plynu	9 268 m ³

Zdroj: VHOS a.s. Moravská Třebová

2.3.2.9 PROVOZ ČOV Z HLEDISKA PLATNÝCH PŘEDPISŮ

Kontrola provozu ČOV ČIŽP OI Brno

Dne 26.3.2007 provedla ČIŽP OI Brno kontrolu provozu ČOV Svitavy. Revizí nebyly zjištěny žádné závady a nedostatky, které by byly hodnoceny jako porušení povinností a nebylo prokázáno nedovolené vypouštění odpadních vod do vod povrchových.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

V roce 2007 byly stanoveny pro ČOV Svitavy zálohy na poplatky ve výši 210.000,- Kč. Vyúčtování poplatků za rok 2007 nebylo v době zpracování roční zprávy k dispozici, předpokládaná částka činí 179.512,- Kč.

V roce 2008 budou placeny poplatky pouze za objem vypouštěných vod (znečištění nebude zpoplatněno – viz. bod 2.2), zálohy na poplatky byly stanoveny v celkové výši 200.000,- Kč.

Výhled

Výsledky hospodaření na kanalizaci a ČOV Svitavy jsou uvedeny v příloze zprávy.

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti je možné specifikovat opatření, jejichž realizace je v roce 2008 prioritní jak z hlediska požadavků legislativy, tak i s ohledem na řádný a efektivní provoz ČOV a kanalizace:

- realizace opatření na kanalizační síti v souladu s plánem rekonstrukcí a oprav městské kanalizace (III. a IV. etapa) – plnění požadavků EU na odkanalizování aglomerace do roku 2010
- urychlení projektové přípravy rekonstrukce ČOV (projekt pro stavební povolení) – dosažení kvality odpadních vod vypouštěných z ČOV v souladu s NV č. 61/2003 Sb.

2.4 TRANSFORMACE VODOHOSPODÁŘSKÉ INFRASTRUKTURY MĚSTA SVITAVY, DOBROVOLNÉHO SVAZKU OBCÍ SKUPINOVÝ VODOVOD SVITAVY A s.r.o. VODA A SPORT

Město Svitavy se v současné době nachází před zcela zásadním rozhodnutím v rámci obnovy, rozvoje a provozování vodárenské infrastruktury, a to zejména v důsledku snahy využít finančních prostředků z Operačního programu Životní prostředí (dále jen „OPŽP“).

S ohledem na potřebu zajištění financování dalšího rozvoje a obnovy tohoto majetku jsou zajišťovány nutné kroky k transformaci vodohospodářské infrastruktury. Stávající model provozní smlouvy a způsob výběru provozovatele z roku 2004 totiž nevyhovuje podmínkám čerpání podpory z OPŽP. Pro čerpání podpory by bylo nutné vybrat nového provozovatele podle koncesního řízení, což by v našich podmínkách znamenalo trvání výběrového řízení v délce 2-3 let. Odhad nákladů na toto řízení se pohybuje v částce 2 mil. Kč. Je cílem se tomuto procesu vyhnout a zajistit provozování vlastními prostředky.

S ohledem na zájmy města a sousedních obcí v oblasti zásobování pitnou vodou a odvádění a čištění odpadních vod navrhujeme přijmout formu provozování vodárenské infrastruktury veřejným provozovatelem – společností vlastněnou a ovládanou městem Svitavy. Byl navržen i název této společnosti, a to Vodárenská Svitavy s.r.o. Podobný model fungování provozní

společnosti je s.r.o. VODA A SPORT obhospodařující sportoviště a v jistém smyslu i a.s. LIKO SVITAVY, zajišťující nakládání s komunálním odpadem.

Závěry, doporučení a návrhy dalšího postupu jsou projednávány a konzultovány tak, aby došlo k vyvážení optimálního řešení z právního, daňového i technického pohledu. Celá problematika byla opakovaně konzultována se Státním fondem životního prostředí ČR, ministerstvem životního prostředí a zemědělství.

Uvedené kroky jsou projednávány i s se stávajícím provozovatelem (VHOS a.s.), který bude zajišťovat provozování vodovodu, kanalizace a ČOV do konce roku 2009. Obecní provozovatel, Vodárenská Svitavy s.r.o., bude zajišťovat provoz vodovodu od 1.1.2010.

Rozsah služeb, které bude nový provozovatel zajišťovat samostatně a které dodavatelsky, technické vybavení a personální zabezpečení bude stanoven na základě dalších rozborů a analýz s vazbou na model fungování provozní společnosti.

V současné době byl připraven harmonogram přípravných kroků k založení společnosti a zajištění provozování. Tento harmonogram byl připraven s tímto záměrem:

- do konce prázdnin 2008 se připraví veškeré podklady nutné pro vklad majetku do VODA A SPORT s.r.o. a založení Vodárenská Svitavy s.r.o.
- v září 2008 se po rozhodnutí zastupitelstva založí Vodárenská Svitavy s.r.o. a podá se návrh na jmenování znalce
- do konce listopadu 2008 proběhnou změny stanov Skupinového vodovodu Svitavy i vklad majetku od okolních obcí
- do konce roku 2008 bude existovat Vodárenská Svitavy s.r.o. a znalec zpracuje znalecký posudek na ocenění majetku
- v lednu 2009 se zvýší základní kapitál VODA A SPORT s.r.o. nepeněžitým vkladem
- do konce února 2009 se připraví konečné návrhy provozních smluv, v nichž budou zohledněny veškeré kalkulační vzorce a bude nastaven systém provozování v souladu s platnou legislativou i požadavky SFŽP.
- do poloviny března 2009 se podá žádost o vydání povolení k provozování vodovodu a kanalizací tak, aby bylo povolení pravomocné do konce června 2009
- od července 2009 začne Vodárenská Svitavy s.r.o. činit kroky pro provozování vodovodů a kanalizací od 1.1.2010, tj. začne uzavírat odběratelské smlouvy, jednat o nástupu zaměstnanců apod.

2.5 CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2008

Od ledna letošního roku došlo ve Svitavách ke zvýšení ceny vody ze 45,- Kč/m³ na 49,40 Kč/m³. Tato cena se skládá z vodného 24,70 Kč/m³ a stočného 24,70 Kč/m³.

Jedním z důvodů zvýšení je nárůst provozních výdajů, které vycházejí z výběrového řízení a smluvního vztahu s provozovatelem vodovodu a kanalizace a z potřeby reagovat na zvyšování ceny elektrické energie.

Cena byla zvýšena i s ohledem na tvorbu rezervy na přípravu a následnou realizaci výstavby a rekonstrukce vodovodů, kanalizací a čistírny odpadních vod z prostředků EU. Do konce roku 2013 budou totiž podporovány investice do vodohospodářské infrastruktury tak, aby byly splněny přísné podmínky především na čištění odpadních vod po roce 2010. Dotace však nebudou poskytnuty v plné výši. Vlastníci vodovodů a kanalizací se tedy na jejich realizaci musí podílet. Při plánovaných investicích ve Svitavách, přesahujících 300 mil. Kč, se bude jednat o významný podíl vlastních prostředků na spolufinancování projektů. Je třeba uvést, že o získání dotací bude mezi vlastníky probíhat ostrá soutěž, neboť stav vodovodů a kanalizací je v České republice z větší části nevyhovující. Každá získaná dotace tak významně uspoří výdaje do této oblasti, neboť realizace těchto opatření je v nejbližším období naprosto nezbytná. Jde o to, zda

tyto akce budeme realizovat s podporou nebo výhradně z prostředků vodného a stočného. Každý získaný milion korun podpory lze v našich podmínkách přepočítat částkou 1,5 Kč, která sníží cenu vody pro odběratele.

Na zvýšení ceny se v letošním roce bohužel podílelo i navýšení daně z přidané hodnoty, která v případě ceny vody vzrostla z 5 na 9%. Jen toto zvýšení znamená nárůst ceny o 1,8 Kč/m³.

Při rozhodování o zvýšení ceny vodného a stočného brala členská schůze svazku Skupinového vodovodu Svitavy a valná hromada s.r.o. VODA A SPORT v úvahu kromě výše uvedeného i finanční dopad na odběratele.

Pro odběratele zvýšení znamená nárůst ceny vodného o 2,30 Kč/m³ a stočného o 2,10 Kč/m³. Při průměrné spotřebě čtyřčlenné rodiny 150 m³ tak zaplatí odběratel v tomto případě za vodné a stočné v roce 2008 částku ve výši cca 7.410 Kč (49,40 Kč/m³ x 150 m³). To je proti výdajům v roce 2007 nárůst o cca 660 Kč.

Platná cena vodného a stočného pro rok 2008 shodná pro obyvatelstvo a ostatní odběratele je uvedena v tabulce 2.4.1.

Tab. 2.4.1 Platná cena vodného a stočného pro rok 2008

Cena	Cena v Kč/m ³		
	vodné	stočné	celkem
bez DPH	22,66	22,66	45,20
s DPH	24,70	24,70	49,40

Zdroj: Skupinový vodovod Svitavy, d.s.o. a VODA A SPORT, s.r.o.

V tabulce 2.4.2 a 2.4.3 je uveden vývoj ceny vodného a stočného v období 1994 až 2008 v členění za obyvatelstvo a ostatní, neboť do roku 2000 byly ceny pro tyto odběratele rozdílné.

Tab. 2.4.2 Vývoj ceny vodného a stočného pro obyvatelstvo ve Svitavách v období 1994 – 2008 (údaje v Kč vč. DPH)

Rok	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Vodné	7,35	7,77	7,99	9,00	10,55	11,66	13,86
Stočné	6,09	8,82	9,00	10,05	11,13	12,02	15,12
Vodné + Stočné	13,44	16,59	16,99	19,05	21,68	23,68	28,98

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vodné	16,25	18,97	20,25	21,40	21,40	21,40	22,40	24,70
Stočné	18,65	19,63	21,00	21,50	21,50	21,50	22,60	24,70
Vodné + Stočné	34,90	38,60	41,25	42,90	42,90	42,90	45,00	49,40

Zdroj: Skupinový vodovod Svitavy, d.s.o. a VODA A SPORT, s.r.o.

Tab. 2.4.3 Vývoj ceny vodného a stočného pro ostatní ve Svitavách v období 1994 – 2008 (údaje v Kč vč. DPH)

Rok	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Vodné	10,5	1,55	13,23	14,28	15,54	15,75	15,75
Stočné	9,45	12,60	14,75	16,85	17,12	18,74	18,64
Vodné + Stočné	19,95	24,15	27,98	31,13	32,66	34,49	34,39

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Vodné	16,25	18,97	20,25	21,40	21,40	21,40	22,40	24,70
Stočné	18,65	19,63	21,00	21,50	21,50	21,50	22,60	24,70
Vodné + Stočné	34,90	38,60	41,25	42,90	42,90	42,90	45,00	49,40

Zdroj: Skupinový vodovod Svitavy, d.s.o. a VODA A SPORT, s. r. o.

2.6 RYBÁŘSKÉ LÍSTKY

Podle zákona č. 99/2004 Sb., o rybářství, vydávaly obce v roce 2007 rybářské lístky. V tabulce 2.5.1 je uveden počet vydaných rybářských lístků MěÚ ve Svitavách v roce 2007.

Tab. 2.5.1 Počet vydaných rybářských lístků v roce 2007

Desetiletý 500 Kč	77	
Tříletý 100 Kč *) / 200 Kč	38	120
Roční 50 Kč *) / 100 Kč	6	1
Celkem	242	

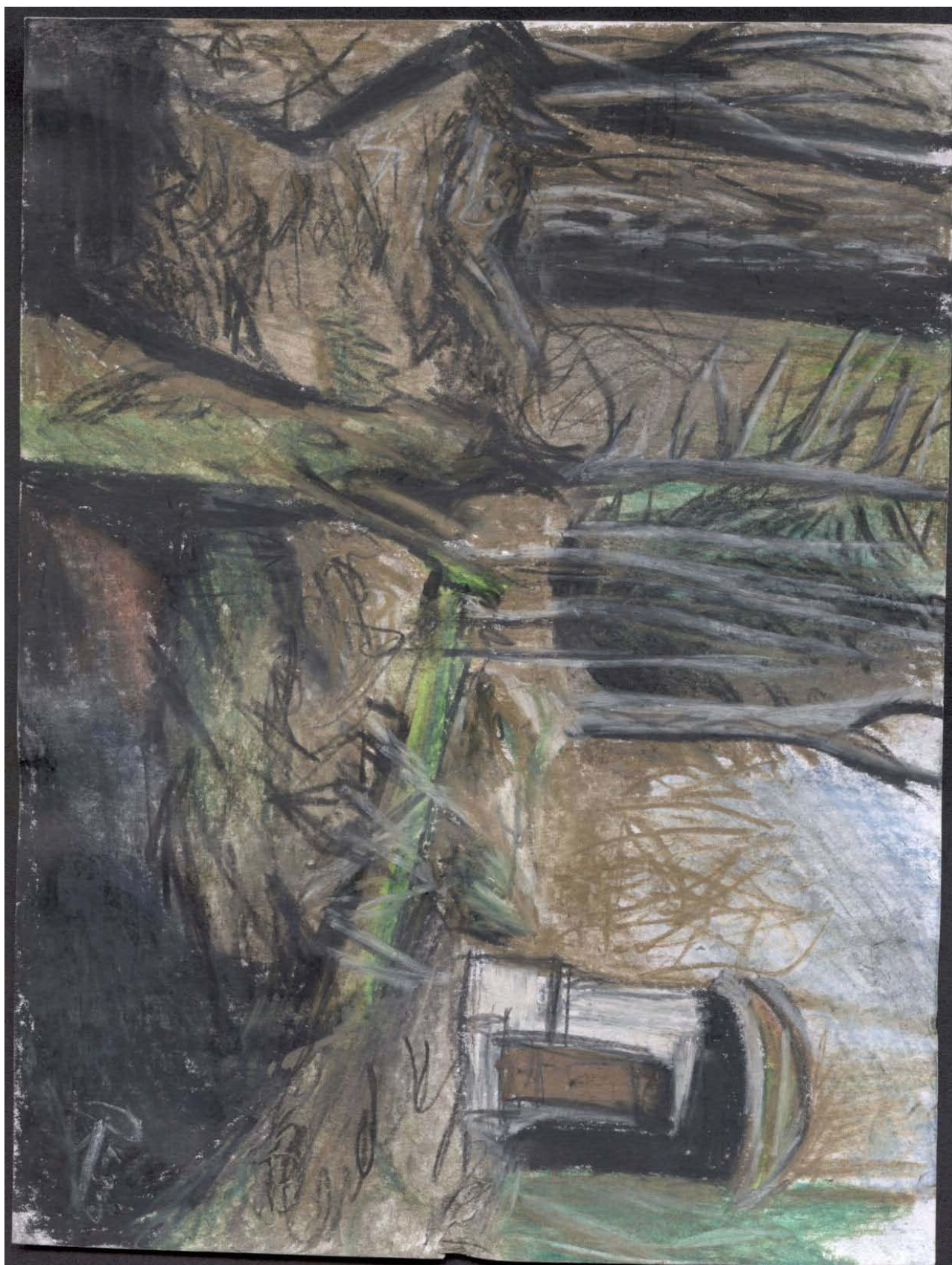
Zdroj: OŽP MěÚ SY

Pozn.: *) poloviční dětský

2.7 PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2007

Návštěvnost krytého plaveckého bazénu vykazuje pokles zájmu škol i občanů. Celková návštěvnost činila v roce 2007 66.161 návštěvníků, v roce 2006 to bylo 105.500 návštěvníků.

V průběhu léta roku 2007 činila návštěvnost koupaliště 9.850 návštěvníků. Měli zde možnost využívat služeb bufetu, atrakcí a plážového volejbalu. V roce 2006 byla návštěvnost o 4.500 návštěvníků vyšší.

„Ekoznámka 2007“ – 1. místo v kategorii Městská a příměstská krajina Adam Kašpar, ZUŠ Svitavy

3. MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

3.1 KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES

Podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, obce povolují kácení dřevin rostoucích mimo les. Dále jsou oprávněny k pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů nebo kácení dřevin z důvodů pěstebních či zdravotních.

Ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin mohou v souladu s ust. § 9 zákona č. 114/1992 Sb. uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu a následnou péči o vysazené dřeviny ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé jejich pokácením. Pro tyto účely vedou obce přehled pozemků vhodných pro náhradní výsadbu ve svém územním obvodu. Přehled výsledků žádostí o povolení kácení a stanovení náhradní výsadeb ve Svitavách v letech 2002 – 2007 je uveden v tabulce 3.1.1.

Kácení dřevin může být rovněž prováděno při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (jako jsou např. rekonstrukce stávajících rozvodů technických sítí, kácení dřevin na silničních pozemcích, vodních tocích apod.), což se dle § 8 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. předem oznamuje orgánu ochrany přírody. V roce 2007 byla z těchto důvodů kácena např. silniční zeleň, keřové porosty podél drážního tělesa, náletové dřeviny podél vodotečí.

Tab. 3.1.1 Přehled žádostí o povolení kácení dřevin a náhradních výsadeb v letech 2002 – 2007

Přehled žádostí	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Povoleno kácení stromů	332	402	358	291	289	531
Povoleno kácení keřů (m ²)	721	632	1547	2345	1227	2355
Zamítnuto kácení stromů	23	17	12	12 stromů 28m ² keřů	13 stromů 18 m ² keřů	16
Stanovená náhradní výsadba	237 stromů 208 keřů	513 stromů 1490 keřů	450 stromů 1206 keřů	339 stromů 2489 keřů	260 stromů 1786 keřů	815 stromů 550 keřů

Pozn.: údaje za rok 2003 a 2004 zahrnují i kácení v rámci protipovodňových opatření na řece Svitavě a v rámci výstavby poldrů v Moravském Lačnově a za rok 2007 vydaná povolení ke kácení v rámci odlesnění pozemků v průmyslové zóně, realizace protipovodňových opatření v Moravském Lačnově – II. etapa a rekonstrukce stadionu Míru

3.2. PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2007

3.2.1 PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2007

Veřejná zeleň ve Svitavách se dělí do následujících skupin:

- 1) veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, ve správě Technických služeb města Svitav
- 2) veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, bez údržby
- 3) veřejná zeleň v majetku a péči jiných subjektů (např. v okolí supermarketů DISCOUNT PLUS, BILLA, HYPERNOVA, LIDL, okolí Sportovní haly Na Střelnici, koupaliště, čerpací stanice, doprovodná zeleň vodních toků, vodních ploch, některých komunikací apod.).

Celková plocha veřejné zeleně ve Svitavách čítá cca 78 ha, přičemž z této rozlohy je cca 56 ha pravidelně udržováno TSMS. Na údržbě veřejné zeleně ve správě TSMS se podílejí dvě dodavatelské firmy a zaměstnanci TSMS. Jednotlivé plochy veřejné zeleně jsou dle svého významu, polohy a funkce zařazeny do 5 intenzitních tříd údržby (1. IT nejvyšší stupeň údržby – parky, frekventované plochy v centru města, 2. IT – obytné soubory, sídliště, doprovodná zeleň komunikací, 3. IT – méně frekventované plochy, 4. a 5. IT – plochy na okrajích města a plochy, jejichž funkce ve veřejné zeleni umožňuje minimální údržbu). Toto zařazení vychází z dokumentu *Pasport veřejné zeleně ve Svitavách*. Udržovací a rozvojová péče veřejné zeleně je prováděna dle *Projektu péstebních opatření v systému veřejné zeleně ve Svitavách*.

Péči o veřejnou zeleň ve Svitavách lze obecně shrnout do následujících bloků:

1. údržba travnatých ploch (55,94 ha) - jarní úklid, hrabání (v omezené míře), kosení, mulčování extenzivních ploch, úklid spadeného listí, u vybraných ploch chemické odplevelení, zálivka, hnojení, válcování a provzdušňování
2. ošetřování dřevin (cca 4500 stromů, 3,5 km živých plotů, několik tisíc keřů – neevidováno) - zejména bezpečnostní a zdravotní řez stromů, asanace stromů (v roce 2007 káceno cca 83 stromů a několik desítek m² keřových porostů), tvarování živých plotů, ošetřování volně rostoucích keřů, chemické ošetřování (např. proti lalokonosci v pěnišnicích v parku), zmlazování vymrzlých nebo stárnoucích keřů
3. výsadby stromů a keřů - v roce 2007 bylo vysazeno 73 stromů, zcela nové sadové úpravy byly městem Svitavy založeny na ul. Na Vějíři u bytového domu a v ul. V zahrádkách. Mnoho zeleně také přibýlo v okolí budovaného Multifunkčního centra Fabrika. Na žádost tamních občanů byla provedena rekonstrukce zeleně v části sídliště B. Martinů – ČSA.
4. údržba záhonů růží (3 km) odstranění ochrany před mrazem – odkopčení, jarní řez, odplevelování v průběhu sezóny, odstraňování odkvetlých částí, zřízení ochrany před mrazem - nakopčení, dosadba 600 ks růží.
5. údržba záhonů letniček, trvalek a cibulovin (336 m², 36 ks okvětníků mobil. zeleně) – výsadba květin, okopávání a pletí, zálivka
6. intenzivní údržba nově založených a významných sadových úprav (např. nám. Míru, ul. Nerudova, Pod věží, kruhový objezd, ul. Purkyňova, Olbrachtova, Na Vějíři, T.G.Masaryka, kpt. Jaroše, Lačnovská, Pionýrská, Komenského náměstí, Šafaříkova, ČSA, Slezská, Družstevní, Bratří Čapků, Revoluční, park Gorkého, Svitavská, J. Skácela, Větrná apod.) – ošetřování dřevin, trvalek, přihnojování, odplevelování, zálivka
7. intenzivní údržba parku Jana Palacha (2,52 ha) – hnojení, zálivka, chemické odplevelování, jarní hrabání, kosení trávníku, úklid spadeného listí, péče o trvalkové záhony, řez, hnojení, odplevelování a zálivka dřevin, údržba technických prvků (lavičky, odpadkové koše, pítka, lávky, komunikace)
8. provozování a údržba vodozařízení - fontána, kašna Sv. Floriána a pítka na nám. Míru – v provozu od dubna do října. Mimo provoz jsou již několik let vodotrysky na Kostelním náměstí a na ul. T.G.Masaryka.

9. provozování suchých retenčních nádrží ve Svitavách - Lánech a v Lačnově – pravidelné kontroly, kosení
10. údržba a opravy dětských hřišť (36 lokalit) – výměny písku v pískovištích, nátěry a opravy prvků, komplexní oprava hřiště A. Slavíčka 50 a kpt. Jaroše 97, obnova hřiště Na červenici, oprava hřiště Bratří Čapků 1,3,5
11. ošetření stromořadí na ul. 5. května, Máchova alej, hráz Dolního rybníku, Vančurova, Radiměřská, Nová Kolonie, Hálkova, Zahradní, Lázeňská a R. Kloudy – provedením odborného řezu a instalací bezpečnostních vazeb byla zvýšena bezpečnost stromů ve vztahu k okolí.

3.2.2 ZHODNOCENÍ STAVU ZELENĚ

Za nejdůležitější akci roku 2007 považujeme provedení opravy 2 dětských hřišť na ul. A. Slavíčka a na ul. Kpt. Jaroše. Neméně důležitou akcí bylo také ošetření několika desítek stromů na výše uvedených lokalitách, čímž postupně naplňujeme projekt Hodnocení provozní bezpečnosti stromů. Tento projekt řeší systémové sledování stavu nejvýznamnější složky veřejné zeleně – stromů a její následné ošetřování.

Dlouhodobým problémem, který řešíme, je nedostatek volných míst pro výsadby a dosadby stromů. Důvodem je především značné množství a nesystematičnost umístění podzemních sítí technického vybavení (PSTV) a nutnost dodržování jejich ochranných pásem. Proto také již některé výsadby směřujeme do okrajových částí města, ve kterých nedochází ke střetům s PSTV tak často (např. výsadba aleje pod Orlíkem, výsadba za SÚS, Na červenici, apod.)

Dlouhodobě také dochází k úbytku zelených ploch ve městě obecně (netýká se jen veřejné zeleně, ale i pozemků privátních). K úbytku vegetačních ploch dochází při výstavbách velkých prodejen, parkovišť apod. Dochází tak ke změně mikroklimatu ve městě a tím ke zvyšování prašnosti, teploty ve městě a snižování vlhkosti, což jsou jevy, které se negativně projevují na zdraví obyvatel .

3.3 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

Zemědělský půdní fond (ZPF), jež tvoří základní přírodní bohatství naší země, je nejen nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu, ale je zároveň jednou z hlavních složek životního prostředí. Tvoří jej pozemky zemědělsky obhospodařované (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, TTP (louky, pastviny) a půda dočasně neobdělávaná, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována.

Ochrana zemědělského půdního fondu (ZPF) se řídí zákonem ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, v platném znění a vyhláškou č. 13/1994 Sb. Orgány ochrany ZPF jsou mimo jiné i pověřené obecní úřady.

MěÚ ve Svitavách má na základě zákona č. 314/2002 Sb. a vyhlášky Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. postavení pověřeného obecního úřadu a obce s rozšířenou působností.

Z tohoto důvodu vykonává MěÚ Svitavy mimo jiné i výkon státní správy v oblasti ochrany ZPF pro 28 obcí okresu Svitavy.

Od 1. 1. 2003 v rámci reformy státní správy došlo k rozšíření správního obvodu o katastry obce Karle (k. ú. Karle a k. ú. Ostrý kámen).

Podle § 14 zák. č. 334/1992 Sb. má pověřený úřad a obecní úřad s rozšířenou působností při ochraně ZPF následující působnost:

- rozhoduje o pochybnostech o tom, že jde o součásti ZPF,
- ukládá změnu kultury zemědělské půdy na pozemcích o výměře do 1 ha,
- ukládá odstranění závad zjištěných při kontrolní a dozorové činnosti,
- uděluje souhlasy k návrhům regulačních plánů nebo k návrhu územně plánovacích podkladů, které vycházejí ze schválených ÚPO,
- uděluje souhlas k odnětí půdy do 1 ha. Současně stanoví podmínky pro zajištění ochrany ZPF, schválí plán rekultivace, popř. stanoví zvláštní režim jeho provádění a dále vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány obvody za odnětí půdy ze ZPF,
- vydává rozhodnutí o odvodech za odnětí půdy ze ZPF,
- ukládá pokuty.

Ten, v jehož zájmu byl vydán souhlas k odnětí půdy ze ZPF, je ve vymezených případech povinen zaplatit odvody, a to ve výši stanovené dle přílohy zákona o ochraně ZPF: část odvodů ve výši 40 % je příjem rozpočtu obce (v jejím kat. území k odnětí půdy ze ZPF, došlo) použitelným jen pro zlepšení životního prostředí v obci a pro ochranu a obnovu přírody a krajiny. V roce 1999 došlo k novelizaci zák. č. 334/1992 Sb., kdy asi nejdůležitější změnou pro občany byla výjimka z platby odvodů, v případě odnětí půdy pro stavby pro *bydlení* na plochách určených k tomuto účelu schváleným územním plánem obce nebo regulačním plánem vždy mimo současně zastavěné území obce. V roce 2007 bylo v rámci celého správního obvodu vydáno 70 souhlasů z trvalým odnětím půdy ze ZPF, 7 souhlasů s dočasným odnětím půdy. Přehled výše odvodů pro město Svitavy v letech 1995– 2007 je uveden v tabulce 3.3.1.

Tab. 3.3.1 Příjem města Svitavy za odvody ZPF v letech 1995 – 2007

Rok	Příjem (v Kč)
1995	54.696
1996	130.290
1997	367.067
1998	431.616
1999	57.472
2000	180.384
2001	190.396
2002	232.318
2003	107.293
2004	16.427
2005	929.451
2006	117.939
2007	388.008

3.4 MĚSTSKÉ LESY

Město Svitavy obhospodařovalo k 31. 12. 2006 97,08 ha lesa. V roce 2007 bylo městu vráceno státním podnikem Lesy České republiky 21,56 ha lesa, a to v k.ú Moravský Lačnov a Svitavy-Lány.

Lesy v majetku města Svitavy k 31.12.2007 125,47 ha, z toho:

Tab. 3.4.1 Přehled jednotlivých lokalit s uvedením výměr

Lokalita	Výměra (ha)
Vodárna	23,44
U Kamenné Horky	7,40
U Rybníka	32,08
U trati	21,73
Langrův les	5,56
Moravský Lačnov	26,64
Zalesněné zemědělské pozemky (Poldr, Vějíř, Pod Orlíkem, Langrův les)	8,62
Celkem lesy v majetku města	125,47

Rok 2008 je posledním rokem platnosti lesního hospodářského plánu (dále jen LHP). Desetileté závazné ukazatele byly téměř splněny do konce roku 2007. Celkovou těžbu dřeva – na tento úkol zbývá pouze 89 m³. Úmyslné těžby nebudou již v tomto roce prováděny. Předpis bude naplněn nahodilými těžbami – především těžbou jednotlivých kůrovcových stromů a případných zlomů a vývrátů. Již v současné době je zřejmé, že předpis bude překročen. V závěru roku 2007 a v průběhu ledna 2008 se objevují kůrovcové stromy v lokalitách, kde předtím nikdy nebyly. Co je nezpochybnitelné – napadení kůrovcových stromů ve čtyřicetiletém porostu lýkožroutem lesklým, kdy bude nutné komplexně vytěžit plochu cca 7-10 a. Během 8 měsíců roku 2007 nedošlo k napadení ani jednoho stromu a gradace zejména lýkožrouta smrkového začíná v měsíci září a to ve všech lokalitách městského lesa. Největší invaze je v lokalitě U Rybníka, kde se stále projevuje nálet z nedalekého manipulačního skladu Forest Svitavy.

Při tom v r. 2007 bylo odchytno v 11 lapačích pouze 3 630 ks lýkožrouta smrkového (v r. 2006 – 3 380 ks) a 11 470 ks lýkožrouta lesklého (v r. 2006 – 47 900 ks). R. 2007 byl pro vývoj kůrovce příznivější než v r. 2006, zvláště pro kůrovce lesklého (střídání teplot a nedostatek srážek během celého roku).

V r. 2008 a to do konce dubna budou zpracovány všechny napadené stromy a kontrolní činnosti bude zaměřena především na ty lokality, kde dochází k vyššímu nálezu počtu kůrovcových stromů.

Za devítileté období platnosti LHP byla mýtní těžba vlivem kůrovcové těžby překročena o 194 m³ a z celkové těžby limitované na decenium ve výši 5 419 m³ je 2 651 m³ (tj. 49%) těžby nahodilé (kůrovec, zlomy, vývraty, souše).

Probírky do 40ti roků jsou již za decenium vyplněny (15,75 ha plán, 16,37 ha plnění), stejně tak i proběhly nad 40 roků (31,14 ha plán, 31,14 ha plnění).

Další závazné ukazatele LHP – prořezávky, zalesnění běžné holiny a podél melioračních a zpevňujících dřevin jsou časově plněny.

Podrobnosti jsou uvedeny v tabulce č. 3.4.2

Tab. 3.4.2 Závazné ukazatele lesního hospodářského plánu a jejich plnění v letech 1999-2007
Městské lesy Svitavy

Ukazatel	Decenální úkol rok 1999-2007	Roční podíl	Plnění v r. 2007	Podíl za období 1999-2007	Plnění za období 1999-2007	Tržby v r. 2007 (Kč)	Tržby 1999-2007 (Kč)
Mýtní těžba, včetně nahodilé těžby (m ³)	3780	378	242	3402	3973	210.364	3.747.233

Předmýtní těžba, včetně nahodilé těžby (m ³)	1639	164	82	1476	1357	48.978	634.867
Maximální těžba, v městských lesích (m ³)	5419	542	324	4878	5330	259.342	4.382.100
Prořezávky (ha)	16,70	1,67	2,89	15,03	17,00	-	-
Probírky -40 roků (ha)	15,75	1,57	2,47	14,13	16,37	-	-
Probírky +40 roků (ha)	31,14	3,11	-	27,99	31,14	-	-
Zalesnění běžné holiny (ha)	11,00	1,10	0,58	11,58	11,39	-	-
Podíl melioračních a zpevňujících dřevin (ha / %)	25 – 15% dle druhu mýtních úmyslných a nahodilých těžeb	250	34,2	21,2	45,8		

V roce 2007 nebyly zalesňovány zemědělské pozemky – pouze provedeno vylepšování uhynulých sazenic a to na Poldru v Lačnově (0,05 ha vyplavené sazenice jasanu přívalem dešťové vody).

Na zalesněném zemědělském pozemku na Vějíři byl na základě dohody s Katedrou zakládání a pěstění lesů LDF MZLU v Brně (Prof. Ing. Oldřich Mauer, DrSc.) provedeno vyhodnocení úspěšnosti zalesnění na části pozemku navezeného vykopenou zemínou z hloubkové kanalizace a rekultivace (0,30 ha z celkové plochy 0,95 ha). Na této ploše, která byla zalesněna v r. 2004, sazenice určené dle stanovištního typu (průzkumu ÚHÚL) nedorůstají a hynou (lípa, javor, dub, smrk). Na ostatní ploše, kde nebyla navážka sazenice rostou, jsou vitální a odpovídají věku od doby výsadby.

Dle studie je doporučeno všechny odumřelé a málo vitální sazenice, včetně smrku, vylepšit borovicí lesní a při výsadbě aplikovat ke kořenovému systému hydrogel pro jímání vody. Opatření bude realizováno při jarní výsadbě roku 2008.

Daleko horší stav sazenic (jasan, olše) dle této studie je na lokalitě u rybníka Rosnička (porost 2C0 výměra 0,40 ha z celkové plochy 0,52 ha – zalesněno r. 2001) a to z důvodu vysoké vrstvy navezené výkopové zeminy (150-180 cm – zemina naprosto nevhodných fyzikálních i chemických parametrů), která nebyla překryta požadovanou vrstvou ornice.

Návrh řešení je složitější než na lokalitě Na Vějíři. Zde je nutné navézt ornice ve vrstvě o mocnosti 50 cm a nejdříve po 5 měsících zalesnit opět jasanem a olší ve sponu 1x1 m.

Na původní lokalitě bez navážky (0,12 ha) jsou již sazenice odrostlé – 3-4 m.

Protože v současné době není k dispozici požadovaná ornice, bude nutné ji zajistit do 30.12.2008 a plochu zalesnit na jaře 2009.

Na lesních pozemcích bylo zalesněno v r. 2007 pouze 0,82 ha. Jedná se o menší plochy po kůrovcové těžbě a částečné vylepšení uhynulých sazenic po mimořádném jarním suchu.

V roce 2007 byl zkušebně proveden chemický postřik na 1,70 ha proti buřeni a to na zemědělském pozemku, kde byly sazenice sázeny sázecím strojem v řadách (sazenice jsou odrostlejší) a kde nehrozilo poškození sazenic. Finanční rozdíl proti ožínání buřeně je velký (7.989 Kč/ha chemicky, 10.338 Kč/ha ožínáním). Chemický postřik ovšem nelze provádět na všech lokalitách na lesních pozemcích.

V roce 2008 budou především vylepšeny ztráty suchem na sazenicích smrku (březen-květen abnormální sucho) a malé plošky (cca 15 a) po kůrovcové těžbě budou zalesněny listnatými

sazenicemi a převzaté holiny od Lesy České republiky Lesní spolek Svitavy (0,60 ha) s předanými lesními pozemky v k.ú. Moravský Lačnov.

Velkou finanční zátěží je stahování a pálení klestu po těžbě (náklady na 1 m³ pokáceného dříví – 98 Kč). Klest, jako humózní materiál, by dle současných trendů, mohl zůstat v porostu, ovšem po kůrovcových těžbách, kde hrozí rozmnožení kůrovců a kde je nutné plochu zalesnit, je klest pálena nebo štěpkována.

Náklady na pěstební činnost za rok 2007 a za období 1999-2007 jsou uvedeny v tabulce č.3.4.3 včetně dotací MZe a KÚ Pardubice.

Tab. 3.4.3 Náklady na pěstební činnost za rok 2007 a v letech 1999-2007

Položka	Rok 2007			Období 1999-2007		
	Tech. jednotka	Náklady celkem	Dotace MZe	Tech. jednotka	Náklady celkem	Dotace MZe
Zalesnění lesních pozemků	1,10 ha	100.031	9.984	14,19	983.521	295.336
Zalesnění zemědělských pozemků	-	-	-	10,61	662.909	747.798
Ožínání kultur lesních pozemků	4,15	42.902	-	56,97	562.734	-
Ožínání kultur zem. pozemků	1,70	13.582	-	35,59	246.246	71.047
Rekonstrukce Langrova lesa	-	-	-	2,19 ha	40.042	19.000
Oplocení kultur lesních pozemků	146 bm	10.475	-	2.281	158.781	-
Oplocení kultur zem. pozemků	-	-	-	4.316	283.548	133.140
Ochrana proti kůrovci	-	-	-	-	2.076	-
Nátěry proti okusu	15.200 ks	18.430	-	138.950	150.759	-
Ochrana proti klikorohu	-	-	-	-	3.952	-
Výsek plevelných dřevin	0,30 ha	1.803	-	15,77	90.465	-
Prořezávky	2,89	18.062	10.600	19,47	123.659	57.600
Probírky -40 roků	-	-	-	-	-	28.576
Přirozená obnova	-	-	1.000	-	-	11.500
Přibližování dříví koněm	-	-	3.240	-	-	39.067
Stahování a pálení klestu	173 m ³	16.956	3.600	3.674	288.075	32.400
Zajištění kultur	-	-	12.000	-	-	96.166
Ostatní pěstební činnost – chemický postřik	-	11.687	-	-	60.757	-
Pěstební činnost lesních pozemků	-	220.346	40.424	-	2.464.821	579.645
Pěstební činnost zem. pozemků	-	13.582	-	-	1.192.703	951.985
Úhrn	-	233.928	40.424	-	3.657.524	1.531.630

V r. 2007 bylo dokončeno předání lesních pozemků z přidělu v k.ú. Čtyřicet Lánů a Moravský Lačnov dle předaných identifikačních dokladů Lesy České republiky dle zákona č.172/1991 Sb. Celkem bylo vráceno městu Svitavy 26,39 ha, i když původní přiděly v ha po r. 1945 tak, jak byly předány družstvu zemědělských osídlenců, činili cca 55-60 ha. Nepodařilo se ovšem prokázat, jak všechny tyto lesní pozemky přešly na obec Moravský Lačnov (není dostatečný doklad).

Protože žádosti o vrácení lesních pozemků trvají již od r. 1999 a Lesy České republiky bylo rozhodnuto předat pozemky až v r. 2006-2007, bylo v mýtních porostech v k.ú. Moravský Lačnov a Svitavy-Lány, dle LHP vytyčeno cca 500 m³, které město Svitavy ztratilo a v současné době nelze uplatnit ani náhradu škody za tuto vytěženou dřevní hmotu. Navíc je nutné v r. 2008 po těchto těžbách zalesnit 0,60 ha vzniklých holin.

3.5 PROGRAM NA PODPORU OŠETŘOVÁNÍ VÝZNAMNÝCH STROMŮ

Zastupitelstvo města Svitavy pravidelně podporuje v rozpočtu města ošetřování významných stromů ve městě, které jsou ve vlastnictví občanů a právnických osob.

Příspěvek je přiznán přednostně na ošetření stromů, jejichž stav je možné charakterizovat jako rizikový. Příspěvek není poskytován na kácení stromů. Jednou z podmínek je, že ošetření musí provést odborná firma, neboť je nutné zajistit celou řadu prací od ošetření ran, odstranění suchých nebo poškozených větví, odlehčení koruny, ošetření dutin, izolaci vazeb korun apod. Tomu odpovídají i náklady na ošetření stromů, které ve většině případů vlastník stromů není ochoten nebo nemůže uhradit.

V rámci tohoto projektu bylo v roce 2007 ošetřeno osm stromů, a to 3 lípy na ul. Hlavní, 3 lípy na ul. Svitavská, lípa na ul. Uzavřená, javor na ul. Zadní.

Výběr zhotovitele prací provedl odbor životního prostředí MěÚ. O poskytnutí příspěvku či jeho zamítnutí rozhodla Ekologická komise rady města. Komise rozhodovala podle kritérií, kterými jsou význam daného stromu z hlediska městské zeleně, stupeň poškození a výše spoluúčasti vlastníka stromu.

Celková částka poskytnutá na ošetření významných stromů dosáhla v loňském roce výše 41.900 Kč.

3.6 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU

Účelem zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. Ochranou přírody a krajiny se rozumí péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.

Městský úřad Svitavy jako obecní úřad s rozšířenou působností vykonává kompetence dané zákonem o ochraně přírody a krajiny, a to zejména pro oblast obecné ochrany kam patří ochrana místních prvků územních systémů ekologické stability, významných krajinných prvků, ochrana rostlin a živočichů, kteří nespádají do kategorie ohrožený, silně nebo kriticky ohrožený druh, ochrana volně žijících ptáků, dřevin, krajinného rázu a přírodních parků. V kompetenci úřadu je i vyhlášení přechodně chráněných ploch a památných stromů, vydávání rozhodnutí o omezení nebo zákazu činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, uložení provedení biologického hodnocení, vedení výpisu z ústředního seznamu ochrany přírody, výkon státního dozoru v ochraně přírody a krajiny, ukládání pokut za přestupky a protiprávní jednání a výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.

3.6.1 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY

Významný krajinný prvek je ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy a části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek.

Celkový počet registrovaných významných krajinných prvků na území Svitavska je 67.

V okolí Svitav se nacházejí tyto registrované významné krajinné prvky:

k.ú. Moravský Lačnov

- louka pod lesem SZ od lesa Boří, S od pramene,
- pískey SV od rybníka Rosnička, JV od Javornického lesa,

k.ú. Čtyřicet Lánů

- jižně exponovaná svažité louka nad silnicí mezi obcemi Kamenná Horka a Čtyřicet Lánů,

k.ú. Svitavy – Předměstí

- vlhká louka J od Svitavského rybníka,

k.ú. Hradec nad Svitavou

- Na farském - suchá výslunná mez podél cesty západně od obce,
- suché slunné stráně v úvozu, S a J exponované, Z od Dvořákovy rokle,
- suchá výslunná mez, louka a lom s rozptýlenými skupinami dřevin východně od obce, severně za strojní stanicí,
- východně exponovaná mez podél úvozu v části zarostlá dřevinami za stroj. stanicí navazující na intravilán obce,
- výslunné opukové meze západně exponované, částečně zarůstající náletovými dřevinami,
- suché meze pod lesem s travnatou cestou, jižně od obce, SV od rybníčků,
- květnatá louka s jižně exponovanou mezí v části zarůstající dřevinami, v jižní části obce západně od rybníčků,
- suchá výslunná mez u lesa jižně exponovaná, částečně zarůstající keřovým patrem, v J části obce, Z u Šintlerova kopce,
- okraj lesa, přirozená louka pod cestou, v jižní části obce, JV od rybníčků,
- výslunný okraj lesa, květnatá louka, v jižní části obce, JV od rybníčků,
- výslunná stráň částečně zarůstající dřevinami, v jižní části obce u kóty 454 m,
- opuková stráň 500 m SV od motorestu u křižovatky silnic Svitavy-Březová-Hradec nad Svitavou, 150 m od ZD,
- stepní stráně mezi obcemi Hradec nad Svitavou a Kamenná Horka,

k.ú. Karle

- větrolam tvořený převážně lípou, s výskytem kruštíku širolistého v bylinném patru,
- opukový lom v Karli s výskytem hořečku brvitého,

k.ú. Koclířov

- U STATKU – jižně exponovaná svažité louka s výskytem teplomilných druhů rostlin,
- LANCOVO ÚDOLÍ – východně exponovaná stráň částečně zarostlá náletem dřevin a s výskytem teplomilných druhů rostlin,
- NA HOUPAČKÁCH - jižně exponovaná svažité louka s výskytem teplomilných druhů rostlin,

- ÚDOLÍ NAD RYBNÍKEM – mozaika květnatých strání, zarostlých mezí a luk s remízky,
- POD HŘEBCOVEM – jižně exponovaná svažité louka s výskytem teplomilných druhů rostlin,
- LAMAČOVO ÚDOLÍ – remízek křovin na jižně exponovaném svahu s výskytem teplomilných druhů rostlin na okrajích,
- K VYSOKÉMU POLI – východně exponovaná stráž částečně zarostlá náletem dřevin, s výskytem teplomilných druhů rostlin,

k.ú. Kukle

- louka u Kukle. Podmáčená louka vlevo od silnice v osadě Kukle a výskytem vzácných rostlin.

V průběhu loňského roku bylo provedeno kosení významných krajinných prvků v Pohledech, Rohozné a ve Svitavách v celkové výši 37.728 Kč. Finanční prostředky byly získány formou dotací z „Programu péče o krajinu“ Ministerstva životního prostředí.

3.6.2 ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ A PŘÍRODNÍ PARKY

Městský úřad, jakožto obecní úřad obce s rozšířenou působností, vede výpis z ústředního seznamu ochrany přírody ve svém správním obvodu. V ústředním seznamu jsou evidována zvláště chráněná území a památné stromy.

Na Svitavsku se nacházejí 2 přírodní rezervace. Přírodní rezervace je menší území soustředěných přírodních hodnot se zastoupením ekosystémů typických a významných pro příslušnou geografickou oblast.

Přírodní rezervace „**Králova zahrada**“ byla vyhlášena v roce 1994 k ochraně souboru zamokřených lesních ekosystémů s hojným výskytem bledule jarní. Lokalita je současně ukázkou přirozeného výskytu smrku a jeho ekologických podmínek v nižších polohách. Rezervace se nachází v katastrálním území Opatov v Čechách; její rozloha je 17,36 ha.

V roce 1994 byla vyhlášena přírodní památka „**Psí kuchyně**“ o rozloze 35,64 ha. V roce 1999 bylo toto maloplošné chráněné území rozšířeno o další území hodnotné z hlediska přírodovědného a lesnického, změněna kategorie ochrany na přírodní rezervaci a zvětšena rozloha území na 116,5 ha. Přírodní rezervace byla zřízena k ochraně zachovalých přírodě blízkých společenstev květnatých bučin s výskytem řady ohrožených a indikačních druhů rostlin a živočichů.

Do katastrálních území Koclířov a Moravská Kamenná Horka zasahuje ochranné pásmo další přírodní rezervace „**Rohová**“. Toto zvláště chráněné území bylo zřízeno v roce 1998 k ochraně zachovalých přirozených a polopřirozených porostů květnatých bučin a suťových lesů s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů na východních svazích Hřebečského hřbetu. Jde o ojedinělý geologicko-geomorfologický útvar – souvislý příkrý skalnatý svah představující východní okraj české křídové pánve. Přírodní rezervace se nachází v katastrálním území Boršov u Moravské Třebové, Dlouhá Loučka a Křenov. Rozloha území je 297 ha.

K ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami byl v roce 1996 zřízen přírodní park „Údolí Křetínky“. Přírodní park zahrnuje celá katastrální území obcí Hlásnice, Hartmanice, Předměstí, Svojanov, Starý Svojanov, Trpín a části katastrálních území obcí Bohuňov, Bystré u Poličky, Hamry, Rohozná, Stašov a Vítějeves na rozloze 5 570 ha.

Území je z krajinářského hlediska velmi zachovalou oblastí, představující bohatou skladbu různých typů biotopů. Hlavním krajinným prvkem je rozptýlená zeleň v podobě drobných remízků a mezi s liniovým společenstvím dřevin. I nadmořská výška svědčí o silné rozmanitosti tohoto území. Nejnižší položená oblast se nachází na hranicích přírodního parku u Horního Poříčí (389 m n.m.). Nejvýše položenými místy jsou Panský vrch u Trpína (700 m n.m.) a kóta 713 m n.m. v oblasti Kamence poblíž Nyklovic.

3.6.3 NATURA 2000

V dubnu roku 2005 byla přijata novela zákona č. 114/1992 Sb.. Tato novela vytvořila legislativní předpoklad pro vytvoření evropské soustavy chráněných území Natura 2000. Natura 2000 je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany, která umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami, které požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území.

Ve správním území Městského úřadu Svitavy se nachází 1 evropsky významná lokalita. Jedná se o lokalitu „U Banínského viaduktu“, která byla stanovena nařízením vlády č. 132/2005 Sb. jako součást národního seznamu evropsky významných lokalit. Předmětem ochrany je zvláště chráněný druh *Cypripedium calceolus* (střevíčník pantoflíček).

3.6.4 ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivé působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny zajišťuje územní systém ekologické stability (ÚSES). ÚSES je vzájemně propojený soubor přirozených i pozmeněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. V kompetenci Městského úřadu Svitavy je, dle zákona č. 114/1992 Sb., vymezení a hodnocení místního systému ÚSES. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ. Jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát.

Snahou odboru životního prostředí ve Svitavách je ekologická optimalizace a revitalizace urbanizovaných ploch veřejné zeleně v příměstské části města s cílem dosáhnout takového stavu, v níž plochy člověkem dosud narušených ekosystémů budou vyváženy vhodně rozloženými plochami ekologicky stabilnějších přirozených a přírodě blízkých ekosystémů a lokalit. Pro zabezpečení úspěšné realizace příměstské krajiny je nutné systémově napravovat negativní důsledky nepřiměřeně provedených zásahů vhodnou obnovou doprovodných porostů a ochranných pásů.

3.7 PAMÁTNÉ STROMY

Mimořádné významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy. V našem správním obvodu bylo odborem životního prostředí v roce 1998 vyhlášeno 6 dřevin jako „památný strom“. Po osmileté odmlce byl v roce 2006 vyhlášen jako sedmý v pořadí buk lesní rostoucí v parku Jana Palacha ve Svitavách. Tento památný strom patří svým věkem do kategorie památných stromů „čekatelů“. Pro své estetické působení tvarem koruny, habitu, malebností kmene a mohutností vzrůstu bude stromu dána možnost, aby se dožil svého plného působení, posléze i kmetského věku a mohl se tak stát němým svědkem naší současnosti pro budoucí pokolení.

Buk lesní (*Fagus sylvatica*), k.ú. Svitavy – předměstí

Lokalita: park Jana Palacha ve Svitavách

Obvod kmene: 370 m

Výška: 24 m

Poznámka: Strom je krásnou dominantní solitérou s pravidelně zavětvenou, zdravou, vitální korunou. Okapová část koruny dosahuje téměř k povrchu půdy.

Další památné stromy Svitavska jsou:

Lípa srdčitá (*Tilia cordata*), k.ú. Vendolí

Lokalita: pozemek při místní komunikaci 200 m od silnice směrem na Ostrý Kámen, intravilán obce

Obvod kmene: 670 cm

Výška: 17,5 m

Poznámka: pověst o lípě je zachována v kronice ukryté v báni věže místního kostela. V průběhu staletého růstu stromu došlo k odlomení velké části koruny; zbytek je tvořen 3 kmeny

Lípa srdčitá (*Tilia cordata*), k.ú. Vendolí

Lokalita: intravilán obce a hasičskou zbrojnicí

Obvod kmene: 700 cm

Výška: 25 m

Poznámka: jedná se o torzo mohutné lípy s velkou dutinou

Buk lesní (*Fagus sylvatica*), k.ú. Koclířov

Lokalita: intravilán obce u domu č.p. 188

Obvod kmene: 475 cm

Výška: 26 m

Poznámka: soliter mohutného vzrůstu

Tis červený (*Taxus baccata*) zvaný „U Havlů“, k.ú. Sklené

Lokalita: intravilán obce u domu č.p. 25 za plotem (u silnice)

Obvod kmene: 319 cm

Výška: 14 m

Poznámka: zřejmě nejstarší tis v kraji

Lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), k.ú. Horáková Lhota

Lokalita: na počátku obce vlevo u silnice

Obvod kmene: 720 cm

Výška: 27 m

Poznámka: krásný habitus, obrovský kmen, pravidelně zavětvená koruna, strom zdravý, vitální

Buk lesní (*Fagus sylvatica*), k.ú. Rozhraní

Lokalita: na okraji lesa u chalupy č.p. 50

Obvod kmene: 555 cm

Výška: 30 m

Poznámka: krásná solitera, významný krajínotvorný prvek. Větve ohnuté k zemi ve vzdálenosti až 12 m od kmene

„Ekoznámka 2008“ – 1.-. místo v kategorii Odpady
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

Aneta Císařová, ZŠ T.G. Masaryka
Ročenka Svitavy – životní prostředí 2007

4. ODPADY

4.1 NEPOVOLENÉ SKLÁDKY

Nezanedbatelný podíl odpadového hospodářství města tvoří nepovolené skládky .

Nepovolené skládky se dříve nejčastěji vyskytovaly v obtížně dostupných místech, terénních nerovnostech, lesích, loukách, v okolí zahrádkářských kolonií, řadových garáží, v posledních třech letech se však v převážné míře vyskytují na pozemcích v centru města a sídlištích, zejména Svitavy-Lány a kolem kontejnerů na komunální odpad na sídlišti „Družba“. Zakladatelům skládek, kteří se svého odpadu takto nelegálně a bezohledně zbavují, nevádí ani skutečnost, že odpad odloží ve volné přírodě, v přímém kontaktu s vodním prostředím (v blízkosti rybníků a řeky) nebo v blízkosti obytných budov na sídlištech města, kde může snadno dojít k úrazům, a to hlavně dětí.

Likvidace nepovolené skládky je náročná zejména z finančního hlediska, dále také z hlediska odborného, protože je třeba stanovit druhy odpadů uložených na skládce a zvolit vhodný technologický postup likvidace skládky vzhledem k charakteru skládky, struktuře odpadu a charakteristice území. Vždy je nutné ručně vytrídít nebezpečné odpady, protože tyto druhy odpadů nesmějí být ukládány s ostatním odpadem na běžné povolené a provozované skládce. Jedná se zejména o plechovky od barev, ropných produktů, autobaterie a obsahem kyselin, televizory, lednice atd. Dále jsou vytríděny odpady železných a barevných kovů, které jsou odvezeny k recyklaci. V blízkosti garáží jsou většinou uloženy staré pneumatiky, které se rovněž vytrídí od ostatního odpadu. Po vytrídění nežádoucích složek odpadu se zbylý odpad odtěží, naloží a odveze na povolenou skládku. Ze Svitav je odpad odvážen na skládku Březinka, která je provozována firmou P-D Refractories CZ a.s. Velké Opatovice.

V průběhu roku 2007 bylo na území města Svitavy zlikvidováno 15 nepovolených skládek na pozemcích ve vlastnictví města Svitavy. U těchto skládek se nepodařilo zjistit zakladatele skládky, a protože vlastníkem pozemků bylo město, byla likvidace těchto skládek provedena na jeho náklady. Menší skládky bez obsahu nebezpečných odpadů byly zlikvidovány ručně pomocí Technických služeb města Svitav .

V roce 2007 byly na likvidaci nepovolených skládek na území města Svitav vynaloženy náklady ve výši 126 500 Kč. Na likvidaci nepovolených skládek na území města Svitav je pro rok 2008 z rozpočtu města vyčleněna částka ve výši 90 000 Kč.

4.2 KOMUNÁLNÍ ODPAD A VYTRÍDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO)

Od 1.ledna 2002 vstoupil v platnost nový zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, kterým byl nahrazen zákon č. 125/1997 Sb. V § 17 – povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem – jsou velmi podrobně specifikovány podrobnosti nakládání s komunálním odpadem. V této kapitole jsou proto uvedeny základní informace o nakládání s komunálním odpadem a jeho vytríděnými složkami (papír, plasty, sklo) ve Svitavách v roce 2006.

Svoz komunálního odpadu a sběr jeho vytríděných složek zabezpečovala firma LIKO SVITAVY, a.s., která tuto činnost provádí kromě Svitav i v dalších městech a obcích okresu Svitavy. Ze Svitav je komunální odpad ze sběrných vozů soustředěn na překladišti a odtud odvážen velkoobjemovými kontejnery (souprava převáží 60 m³ odpadu) na skládku komunálního odpadu Březinka v k.ú. Slatina, jejímž provozovatelem je firma P-D Refractories CZ a.s. Velké Opatovice.

Pro sběr odpadu bylo používáno několik druhů sběrných nádob na komunální odpad. V rodinné zástavbě se používají převážně 110 l nádoby (popelnice), na sídlištích jsou rozmístěny velkoobjemové kontejnery na 1 100 l. Dále jsou na území města rozmístěny velkoobjemové kontejnery na vyříděné složky komunálního odpadu (papír, plasty, sklo).

V roce 2007 došlo k dalšímu navýšení počtu kontejnerů na vyříděné složky komunálního odpadu, a to celkem o 18 kusů. Důvodem tohoto zvýšení byla nutno dále rozšiřovat počet stání kontejnerů a na jednotlivých stanovištích zvýšit počet kontejnerů a to zejména na plasty. Finanční prostředky byly získány od společnosti EKO-KOM a.s., za množství vyříděných složek komunálního odpadu. V roce 2007 byly do nových stání při revitalizaci sídliště v Lánech pořízeny dělené kontejnery na sklo o objemu 2,1 m³ v počtu 8 kusů. Jeden kontejner byl umístěn i na náměstí Míru. Počet sběrných nádob ve Svitavách k 31.12.7 je uveden v tabulce 4.2.1 .

Dalším významným krokem v oblasti třídění komunálních odpadů (papír, plasty, sklo) je v rámci projektu Revitalizace panelového sídliště Svitavy-Lány také výstavba nových zastřešených stání na kontejnery pro tříděný odpad. Celkově je vyprojektováno celkem 11 těchto stání. V roce 2005 a 2006 byla realizována čtyři stání a v roce 2007 v rámci další etapy revitalizace celého sídliště bylo vybudováno páté. Zbývá stání budou realizována dle získaných finančních prostředků v dalších letech v rámci připravovaného projektu výstavby nových a rekonstrukce stávajících stání v celém městě Svitavy .

Tab. 4.2.1 Sběrné nádoby ve Svitavách k 31.12.2007

sběrná nádoba	počet (ks) 2003	Počet (ks) 2004	Počet (ks) 2005	Počet (ks) 2006	Počet (ks) 2007
popelnice 110 l - podnikatelé	193	193	198	205	212
kontejnery 1 100 l	481	485	489	496	506
z toho: obyvatelé	246	247	249	251	256
podnikatelé	235	238	240	245	250
kontejnery	150	175	232	260	278
z toho papír 1100 l	51	60	72	80	84
plasty 1100 l	58	72	95	113	119
sklo 1500 l	41	43	65	67	75

Zdroj : LIKO SY a.s.

LIKO SVITAVY a.s. provozuje i výkup druhotných surovin a třídírnu odpadů, která byla doplněna na recyklační dvůr. Občané zde mohou odevzdat papír všeho druhu, barevné kovy, železo, sklo, textil, pneumatiky, ale i nebezpečné složky komunálního odpadu (akumulátory, zářivky, staré nátěrové hmoty, oleje, ředidla apod.). Množství vykoupených a odevzdaných odpadů v recyklačním dvoře a množství odpadů, které bylo prostřednictvím firmy LIKO SVITAVY a.s. ve Svitavách v roce 2007 zneškodněno je uvedeno v tabulce 4.2.2.

Tab.4.2.2 Množství odebraného, vykoupeného a zneškodněného odpadu v roce 2007 prostřednictvím firmy LIKO SVITAVY a.s. a dalších oprávněných osob (tuny)

druh odpadu	množství 2003	množství 2004	množství 2005	množství 2006	množství 2007
komunální odpad	4 208,0	4 044,0	4 127,0	4 151,8	4 007,5
papír	375,3	357,5	405,6	548,2	655,1

plasty	66,7	82,1	98,2	122,8	154,9
sklo	79,0	112,7	105,0	163,7	147,0
železné a barevné kovy	2 962,5	4 527,1	4 450,5	4 240,4	4546,3
pneumatiky	4,89	11,3	10,9	4,9	0,4
zářivky	0,02	0,05	0,06	0,02	0,0
kovové a plastové obaly znečištěné škodlivinami	0,31	0,74	0,84	0,42	0,18
odpadní oleje	0,1	0,75	0,39	0,18	0,11
elektronika televizory, monitory	8,5	7,55	7,1	3,93	2,0

Z výše uvedené tabulky je patrné klesající množství některých druhů odpadů, které ze zákona podléhají zpětnému odběru. Jedná se zejména o pneumatiky, zářivky, odpadní oleje a historická elektrozařízení.

4.3 ODVOZ A ODSTRAŇOVÁNÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU

Celkové nakládání s komunálním odpadem upravovala v roce 2007 obecně závazná vyhláška města č. 7/2005 o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Svitavy, včetně systému nakládání se stavebním odpadem. Nová vyhláška pouze upravila některé technické detaily. V následujícím textu uvádíme základní povinnosti vyplývající z této vyhlášky.

Při likvidaci komunálního odpadu je zakázáno :

- odkládat odpady mimo sběrné nádoby,
- ukládat do sběrných nádob takový odpad, který má nebo může mít nebezpečné vlastnosti, např. žhavý popel, uhynulá zvířata, látky jedovaté, radioaktivní, explozivní, infekční, žíravé, zbytky léků, barev, baterie, akumulátory, pneumatiky, chemikálie, elektronický šrot a další odpad jako např. zeminu, stavební suť, kamení, cihly, trávu a vánoční stromky,
- využívat sběrných nádob k jiným účelům než k ukládání komunálního odpadu,
- ukládat do sběrných nádob, které jsou určeny pro vybrané druhy odpadů (papír, sklo, plasty a jiné), jiné druhy odpadů,
- ukládat komunální odpad do odpadkových košů,
- využívat nebo odstraňovat odpady spalováním nebo jinými termochemickými metodami v zařízeních, která nejsou k tomuto účelu určena (lokální topeniště, spalování na otevřeném ohni,...),
- ukládat komunální odpad do sběrných nádob cizích osob bez jejich souhlasu.

Vyhláška také stanovuje místa k odkládání komunálního odpadu a nebezpečných složek komunálního odpadu. Ve Svitavách to jsou :

- Recyklační dvůr na ul. Olomoucká 1 a na ul. Tolstého 13 – zařízení s obsluhou určené pro sběr využitelných a nebezpečných složek komunálního odpadu.
- Překladiště komunálního odpadu na ul. Olomoucká – sběrné místo určené k odevzdávání zbytkového komunálního odpadu a velkoobjemového odpadu.

Vlastník sběrné nádoby je povinen udržovat v její blízkosti čistotu a pořádek. V případě zjištěných nedostatků může úklid zajistit město na náklady vlastníka sběrné nádoby.

Závěrem připomínáme, že svozy komunálního odpadu probíhají ve čtrnáctidenních intervalech, tj. 26 x ročně. Poplatek je hrazen bez vazby na počet sběrných nádob, které pro shromažďování komunálního odpadu fyzická osoba využívá. Plátce tedy může po zaplacení poplatku využívat i více sběrných nádob nebo může využít nabídky firmy LIKO SVITAVY a.s. a zakoupit plastové pytle, které lze v den svozu odložit u sběrné nádoby.

4.4 POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2007

V roce 2007 pokračoval systém platby za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který upravovala vyhláška města č. 4/2006 města Svitavy o místních poplatcích, ve které je poplatek za komunální odpad zaveden opět za osobu, přičemž byl každý občan, jako producent komunálního odpadu, zpoplatněn stejnou částkou.

Pro rok 2007 činil poplatek 498 Kč na osobu odváděný společností LIKO SVITAVY a.s., po snížení po příspěvku na občana 24 Kč z prostředků získaných od společnosti EKO-KOM činí 474 Kč. Výše poplatku vycházela z propočtů skutečných nákladů na svoz, třídění a odstranění komunálního odpadu. Náklady ovlivňuje především cena svozu a přepravy odpadu na řízenou skládku a úhrada ceny za jeho uložení.

V poplatku jsou započítány i náklady na :

- třídění a využívání skla, papíru a plastů
- třídění a odstraňování nebezpečných odpadů, které mohou občané odevzdat na recyklačním dvoře
- sběr, třídění a odstraňování nebezpečných a velkoobjemových odpadů, které mohou občané odevzdat ve sběrných dvorech

V roce 2007 bylo vybráno přibližně 8,165 mil Kč. Poplatek na rok 2007 bylo možné uhradit jednorázově v termínu do 30.6.2007.

Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy na základě kontroly v evidenci daní a poplatků po splatnosti poplatku vystavil platební výměry včetně jejich navýšení těm poplatníkům, kteří za rok 2007 neuhradili poplatek. Poplatníkům, kteří na platební výměr nereagovali, byla zaslána výzva k zaplacení nedoplatku v náhradní lhůtě. K 31.12.2007 je celkový nedoplatek za komunální odpad i za předchozí roky 829.452 Kč. Jedná se přibližně o 814 osob. I nadále probíhá vymáhání nedoplatků exekutorskou firmou. Okresnímu soudu Svitavy podává oprávněný návrhy na nařízení exekuce s pověřením exekutora proti povinným (dlužníkům). V roce 2007 bylo podáno 522 návrhů na nařízení exekuce. Ke dni vydání ročenky bylo v roce 2008 podáno dalších 471 návrhů . Jedná se o nedoplatky za rok 2007.

Odbor životního prostředí poskytoval příspěvek na úhradu poplatku na rok 2007 plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi. Příspěvek byl poskytnut pouze plátcům, kteří poplatek uhradili do stanoveného termínu.

Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 4.4.1

4.4.1. Přehled vyplacených částek příspěvku plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi

období	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
výše příspěvku v tis. Kč	10,8	26,5	31,6	33,7	53,9	63,8	70,2

4.5 KONTROLA PRÁVNICKÝCH A FYZICKÝCH OSOB OPRÁVNĚNÝCH K PODNIKÁNÍ

Kontrolní činnost v oblasti odpadového hospodářství byla v roce 2007 prováděna na základě zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., v platném znění (dále jen zákona).

Odbor životního prostředí provádí kontroly odpadového hospodářství zejména v provozovnách, jejichž činnost může mít negativní vliv na životní prostředí města a to zejména na kvalitu podzemních a povrchových vod a stav ovzduší ve městě.

Kontroly jsou prováděny v souladu s § 79 (obce s rozšířenou působností) zákona o odpadech, podle kterého se provádí kontroly právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání ve smyslu, jak jsou dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva životního prostředí a jiných správních orgánů v oblasti odpadového hospodářství a souladu s § 80 zákona o odpadech, kde jsou stanoveny pravomoci obecního úřadu. Dle tohoto paragrafu kontroluje obecní úřadu u těchto osob, jak využívají systému zavedeného obcí a jak mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu se zákonem.

V roce 2007 proběhly kontroly u sedmi subjektů. Kontroly vesměs neshledaly závažná porušení právních předpisů a fyzického nakládání s odpady.

V roce 2008 a následujících budou kontroly dle výše uvedených paragrafů pokračovat i nadále.

4.6 INFORMACE O SPOLEČNOSTI EKO-KOM a.s.

EKO-KOM, a.s. je autorizovaná obalová společnost, která zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů. Tuto činnost vykonává na základě rozhodnutí o autorizaci, které společnosti EKO-KOM, a.s. udělilo Ministerstvo životního prostředí dne 28. března 2002 a které nabylo právní moci dne 30. března 2002. Povinnosti zpětného odběru a využití odpadů z obalů mají podle zákona, osoby, které uvádějí obaly nebo balené výrobky na trh nebo do oběhu, tzn. dovážejí, plní, importují do ČR nebo prodávají. Tyto osoby mohou pro splnění těchto povinností uzavřít Smlouvu o sdruženém plnění se společností EKO-KOM, a.s.

Systém EKO-KOM, a.s. zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů prostřednictvím systémů tříděného sběru v obcích a prostřednictvím činnosti osob oprávněných nakládat s odpadem. To znamená, že společnost EKO-KOM, a.s. fyzicky nenakládá s obalovým odpadem, ale podílí se zejména na financování nákladů spojených se sběrem, svozem, tříděním a využitím obalového odpadu.

Vychází přitom ze dvou zákonných povinností:

- a) dovozci, plniči, distributoři a maloobchody, uvádějící na trh či do oběhu obaly nebo balené výrobky, mají dle zákona o obalech povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů.
- b) obce a města mají dle zákona o odpadech, povinnost třídít a využívat komunální odpad, jehož součástí jsou také použité obaly.

Na jedné straně společnost EKO-KOM, a.s. uzavírá Smlouvy o sdruženém plnění s osobami, které uvádějí obaly na trh či do oběhu. Na základě tohoto smluvního vztahu shromažďuje údaje o produkci obalů a přijímá platby, jejichž výše je závislá na výši vykazované produkce obalů.

Na straně druhé společnost EKO-KOM, a.s. uzavírá „Smlouvy o zajištění zpětného odběru a recyklaci odpadu z obalů“ s obcemi a osobami oprávněnými nakládat s odpadem. Tyto subjekty mají poté povinnost vést evidenci o množství zpětně odebraného a využitého odpadu z obalů, na základě které společnost EKO-KOM, a.s. přispívá finančními prostředky na systémy sběru, třídění a využití obalového odpadu.

Bývalý okres Svitavy včetně města Svitavy je zapojen do systému EKO-KOM od jeho vzniku. Prostředky získané od společnosti jsou dle smlouvy vkládány zpět do systému sběru vyříděných složek (papír, plasty, sklo), to je do nákupu nových kontejnerů na tříděný odpad, budování nových a oprava stávajících stanovišť kontejnerů na tříděný odpad, informační kampaně, příspěvek občanům na snížení poplatku za komunální odpad .

4.6.1. Přehled získaných prostředků od společnosti EKO-KOM a.s.

Období	2004	2005	2006	2007
získané prostředky v tis. Kč	1 008,-	1 451,-	1 711,-	1 675,-

4.7 INTEGROVANÝ SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S ODPADY – SBĚRNÉ DVORY SVITAVSKA

Projekt, jehož investorem je Mikroregion Svitavsko, se skládal ze dvou základních částí. Výstavbu 17 sběrných dvorů v obcích a městech po celém okrese Svitavy a dále dodávku kontejnerů a techniky pro nakládání s odpady pro dalších 34 obcí okresu.

Generálním dodavatelem stavebních prací na celém projektu byla společnost EVT Svitavy s.r.o. Výstavba všech sběrných dvorů byla ukončena v prosinci roku 2007. Celkové náklady rekonstrukce sběrného dvora Svitavy činí 12.910 tis. Kč, z toho dotace z EU a Státního fondu životního prostředí (SFŽP) činí 10.743 tis. Kč a spolufinancování města Svitavy činí 2.167 tis. Kč.

Součástí projektu byla i celková rekonstrukce sběrného dvora ve Svitavách v průmyslové zóně na ul. V zahrádkách, jehož provozovatelem je společnost LIKO SVITAVY a.s. V rámci rekonstrukce byla postavena nová ocelová hala o rozměrech 40 × 15 metrů a výšce 4,5 m, kde se budou shromažďovat vyřazené elektrospotřebiče, sběrový papír, nebezpečné tekuté odpady apod. K ukládání barevného a čirého skla byly vybudovány dva boxy 8 × 8 metrů o výšce 2 m. Sklo zde bude shromažďováno z jednotlivých kontejnerů na separovaný odpad ve městě a okolí před odvozem do skláren. Celý areál sběrného dvora o ploše 2500 m² byl pokryt asfaltovým povrchem. Na této ploše budou umístěny velkoobjemové kontejnery na nebezpečné odpady, velkoobjemové odpady, odpady ze zeleně a druhotné suroviny. Rekonstrukce sběrného dvora také zahrnovala opravu stávajících hal, opravu provozní budovy, vybudování splaškové a dešťové kanalizace, oplocení celého objektu a mnoho dalších úprav. Sběrný dvůr bude provozovat tak jako v předchozím období firma LIKO.

Hlavním cílem provozování tohoto sběrného dvora je to, aby zde občané města Svitavy mohli odevzdat veškeré odpady, které jim vzniknou v domácnostech v podstatně rozšířené otevírací době – všechny pracovní dny v týdnu a v sobotu dopoledne.

Sběrný dvůr byl po únorové kolaudaci a zajištění všech povolení k provozu uveden do provozu dne 1.dubna 2008.

Druhy odebíraných odpadů od občanů v nově zrekonstruovaném dvoře

Nově zrekonstruovaný sběrný dvůr na ulici Olomoucká bude sloužit ke sběru následujících odpadů:

- velkoobjemový odpad (nábytek, sedací soupravy, koberce apod.),
- zpětný odběr elektrospotřebičů (počítače, televizory, ledničky, mrazničky, pračky, vysavače, sušičky, mikrovlnné trouby, ventilátory, vysavače, šicí stroje, žehličky, holící strojky elektrické nářadí, mobilní telefony, hi-fi rekordéry, trubicové zářivky, úsporné zářivky, výbojky apod.),
- odpady ze zeleně (tráva, listí, drobné větve apod.),
- výkup papíru, železa, barevných kovů
- nebezpečné odpady (olejové filtry, akumulátory, baterie, oleje, rozpouštědla, kyseliny, pesticidy, barvy, laky, znečištěné obaly od barev a chemikálií , lepidla),

Veškeré tyto druhy odpadů budou od občanů přijímány zdarma (hrazeno v rámci poplatku každého občana a úhrady městem Svitavy).

Dále budou od občanů odebírány odpady, jejichž úhrada není součástí poplatku za komunální odpad a které si musí občané hradit sami. Množství těchto odpadů je však pro jednotlivé případy omezeno. V případě větších rekonstrukčních prací je nutno si objednat samostatný kontejner . Jedná se o tyto odpady :

- okna zasklená i bez skel
- dveře, zárubně
- kuchyňské linky
- stavební sutě (beton, cihly, omítky, střešní krytiny všech druhů apod.)
- zařizovací předměty (umyvadla, záchodové mísy, výlevky apod.)

- asfaltové lepenky, živičné povrchy vozovek a chodníků
- odpadní potrubí apod.

V rámci provozu sběrného dvora mohou využít jeho služeb i podnikatelské subjekty. Veškeré odpady od nich však budou přijímány firmou LIKO za úplatu.

4.7.1. Provozní doba sběrného dvora na ulici Olomoucká

Den v týdnu	Otevírací doba
Pondělí	8.00 – 15.30 hod
Úterý	8.00 – 17.30 hod v období letního času 8.00 – 16.30 hod v období zimního času
Středa	8.00 – 15.30 hod
Čtvrtek	8.00 – 17.30 hod v období letního času 8.00 – 16.30 hod v období zimního času
Pátek	8.00 – 14.30 hod
sobota	8.00 – 12.00 hod

„Ekoznámka 2008“ – 1. místo v kategorii Zvířata kolem nás

Eva Škraňková, ZŠ Felberova

5. ZVÍŘATA KOLEM NÁS

5.1 PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ

K roku 2007 bylo celkem na odboru financí Městského úřadu ve Svitavách evidováno cca 1.450 psů. Bohužel toto číslo nevyjadřuje přesný počet psů, nacházejících se v katastru města Svitavy, jelikož majitelé nerespektují povinnost zvíře zaregistrovat.

Městský útulek pro nalezené psy se nachází ve Vendolí u pana Zeleného – Zelené Vendolí, Vendolí 42, který spravuje záchranou stanici volně žijících zvířat. Útulek se skládá ze sedmi montovaných kotců. Celkem v roce 2007 bylo v tomto útulku umístěno 55 psů (viz tabulka č. 5.1).

Vezme-li si někdo psa s bydlištěm ve Svitavách z útulku a přihlásí ho do 15 dnů na odboru financí MěÚ Svitavy, je trvale dle směrnice města Svitavy osvobozen od poplatků. Toto osvobození od poplatků bohužel neplatí pro náhradní majitele z jiných obcí. Ale i přes to je velký zájem o psy z útulku ze strany lidí bydlících mimo Svitavy.

Tab. 5.1 Psi umístění v roce 2007 v městském útulku pro opuštěné psy

	Počet psů
Umístění psa u náhradního majitele –	
- ve Svitavách *)	12
- mimo Svitavy	27
Odevzdání původnímu majiteli	14
Úmrtí	2
Utracení ze zdravotních důvodů	0
Celkem	55

*) od poplatku jsou osvobozeni držitelé, kteří si osvojili psa z městského útulku a mají trvalé bydliště ve Svitavách

Součástí problematiky psů je i znečišťování veřejného prostranství psími exkrementy. Tuto situaci se snažíme alespoň z části řešit instalací odpadkových košů se zásobníkem papírových sáčků. Zatím je umístěno ve Svitavách 44 košů. Koše jsou rozmísťovány především na základě žádostí občanů města, kteří svoje návrhy mohou podat na MěÚ u odboru ŽP. Koše jsou vyváženy a zároveň doplňovány papírovými sáčky 2x týdně Technickými službami města Svitav. Část nově nakoupených košů musí být bohužel každoročně použita na obnovu těch, které byly poškozeny či zcela zničeny vandaly. Na MěÚ Svitavy jsou pak občanům při placení poplatku za psa bezplatně vydávány mikrotenové sáčky na psí exkrementy. Tyto sáčky si mohou chovatelé zdarma vyzvednout i v průběhu roku.

5.2 CO JE NOVÉHO V ZÁCHRANNÉ STANICI ZVÍŘAT - ZELENÉ VENDOLÍ.

Jaro přebírá vládu a u nás v záchrané stanici jsme již krmili mláďata kun skalních a čerstvě narozené zajíčky. Péče o tak malá mláďata je velice náročná a patří do rukou odborníkům. Letos jsme měli velký příjem netopýřů rezavých. Prošlo jich stanicí kolem stovky.

Netopýří se k nám dostanou nejčastěji buď jako předčasně probuzení jedinci, kteří prochladnou, nebo jako kolonie ze skácených dutých stromů. Zdravé jedince vypouštíme při dostatečné venkovní teplotě. Ti poranění u nás zůstanou natrvalo. Máme např. dva samce se zraněnými křídly a samici bez nohy.

Zázemí našel u nás také zástupce šplhavců - strakapoud velký, nárazem do auta málem přišel o oko, krásný host ze severu, brkoslav severní, živící se převážně plody.

V současné době se připravujeme na nadcházející sezónu, musí se po zimě dát do pořádku voliéry a výběhy. Nutná bude výpomoc dobrovolníků, kteří přijedou na jarní brigádu.

Po letošní mírné zimě jsme tento týden vypustili ježky, kteří u nás zimovali.

S časem mláďat, jako každý rok, upozorňujeme majitele psů, aby své miláčky nenechávali volně pobíhat v přírodě. Zároveň prosíme všechny návštěvníky lesa, nesbírejte zbytečně mláďata. Nepomůžete jim, spíše naopak. Pochopitelně, v případě viditelného poranění mláďete nás neodkladně kontaktujte. V zajetí je s mláďaty savců problém, protože nemají od matky protilátky a ty my jim nemůžeme z umělé výživy zajistit. Navíc pokud se povede takové mláďě odchovat, nemůže se vrátit do přírody. Chová se nepřírozeně a takového jedince by ostatní jeho druhu nepřijali. Byl by usmrcen lidmi nebo psy, neutíká před nimi, naopak. Např. srnec je lidem velice nebezpečný. Tak prosím zvažte teď na jaře svoji pomoc.

5.3 NALEZLI JSTE VOLNĚ ŽIJÍCÍHO ŽIVOČICHA A JSTE PŘESVĚDČENI, ŽE POTŘEBUJE POMOC?

POZOR!! Některým zvířatům lidská péče ubližuje!

Určitě neodebírejte z přírody malé zajíčky, srnčata a mláďata dalších savců, pokud nejsou viditelně zraněná nebo viditelně opuštěná (zmateně pobíhají, pískají, nařikají). Jejich matky jsou většinou nedaleko, shánějí potravu, bojí se vás a odešly, ale brzy se k mláďatům vrátí.

Dříve než mláďě odeberete, poraďte se s námi po telefonu, pokud je to možné. Odchyt a sběr druhů řazených mezi zvěř včetně mláďat lze kvalifikovat jako trestný čin pytláctví.

Neberte také z přírody ptáčata, která jsou již opeřena, ale ještě neumějí létat. Po vylétnutí z hnízda trvá mláďatům ještě několik dní, než zvládnou letové schopnosti. Takové mláďě seberte ze země a posad'te ho na nejbližší vyvýšené místo, rodiče ho najdou a postarají se o něj. Ptákům nevadí že na mláďě sáhnete.

Ježčí mláďata potřebují vaši pomoc jedině v těch případech, když zahyne jejich matka. Mláďata z pozdních vrhů zasluhují vaši pozornost z etických a humánních důvodů, většinou však až v měsíci listopadu. Hodně záleží na jejich hmotnosti a na počasí. Také odběr ježků z přírody raději doporučujeme předem konzultovat telefonicky.

Labutě na polích většinou jen sbírají potravu, na ledě odpočívají a nejsou přimrzlé.

Jak poznáte zraněné zvíře?

U ptáků tak, že nemohou létat, drží končetiny v nepřírozené pozici, mají viditelná krvácející zranění. U savců je to podobné, ztrácí plachost. Pokud najdete takové zvíře, kontaktujte nás, máte-li možnost, můžete ho dovézt (ušetříte nám čas a finance). Telefonicky s vámi dohodneme další postup a způsob předání. Poraněné ptáky či jejich mláďata můžete krátkodobě umístit do kartónové krabice, vystlané novinami, s větracími otvory v horní části.

Kontakty na nás: groszmanova@wo.cz, tel.: 732 40 80 30, 604 830 851, 605 167 358.

5.4 ZOOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI ROKU 2007

Je velmi zajímavé sledovat dění v živočišné říši, neboť kromě potvrzujících údajů o stabilitě některých typů prostředí můžeme zaznamenávat i druhy, které se úspěšně šíří nebo objevují nové vhodné podmínky. Oproti rostlinám tak živočichové díky své pohyblivosti reagují na změny v našem životním prostředí nepoměrně rychleji.

V oblasti svitavských rybníků se podařilo poprvé prokázat výskyt motýla ohniváčka černočárného, který i v rámci naší republiky patří mezi vzácnější druhy. Navíc nešlo jen o příležitostné pozorování, ale dlouhodobější výskyt v období rozmnožování. Příznivý je též relativně častý pohyb motýlů batolce duhového nebo otakárka fenyklového v okrajových částech Svitav.

Z obojživelníků se podařilo zaznamenat na jaře několik jedinců čolka obecného v jezírku parku J.Palacha. Čolek horský dává přednost stojatým vodám například v lesích u pramenů řeky Svitavy. V oblasti svitavských rybníků a poldrů jsme prokázali výskyt vzácnějších druhů žab, zejména je to skokan ostronosý, dále pak skokan zelený a krátkonohý.

Nejsledovanější živočišnou skupinou jsou, díky stále rozrůstajícímu se počtu zájemců o tyto obratlovce, ptáci. První zajímavostí byl únorový přelet dravce raroha velkého nad poli u Lánského rybníka. Pak jsme v dubnu mohli přivítat v mokřinách u Lánského rybníka na průtahu vzácného pěvce konipase citrónového, který se k nám zřejmě postupně šíří a zalétává z jihovýchodu. V tomto čase jsme hned na několika místech v okolí Svitav viděli na tahu neobvykle často dudka chocholatého. Svůj nesporný význam i pro ptačí druhy potvrdil poldr v Moravském Lačnově, když jsme zde za jeho postupného vysychání sledovali řadu vodních druhů ptáků na jarním průtahu, například vodouše, jespáky nebo kulíky. Jedno z největších ornitologických překvapení jsme zažili v květnu, kdy na hladinu Dolního rybníka dosedla berneška velká. V jarním období jsme se pak těšili z prvního obsazení hnízdní podložky pro čápa bílého, kterou v roce 2001 instaloval na nefunkční sloup elektrického vedení v Moravském Lačnově pan Pavliš. Nakonec čapí pár vyvedl 4 mláďata. Po dlouhých desítkách let to bylo plně úspěšné hnízdění čápů ve Svitavách. Na podzim jsme se již zaměřovali na ptačí potulky a migraci. Na rybnících jsme mohli sledovat vzácnější vrubozobé ptáky, např. poláka malého, turpana černého nebo poláka kaholku. V prosinci jsme nakonec zaznamenali i přilet severského sokolovitého dravce dřemlíka tundrového, který se potuloval u svitavských rybníků.

Ze savců má nejvyšší hodnotu sledování netopýrů, kteří v letním období využívají i lidské stavby k vyvádění mláďat nebo letnímu shromažďování a páření. Takto můžeme být spokojeni s výskytem netopýra severního, netopýra večerního nebo netopýra rezavého, kterým se zde díky ochranným opatřením i po revitalizaci panelových domů uspokojivě daří. Nad řekou Svitavou nebo vodními plochami rybníků poletuje v létě a na podzim nízkým letem netopýr vodní. Stále mezi největší rarity můžeme počítat podzimní námluvy netopýrů pestrých, kteří je provádějí v blízkosti panelových domů na sídlišti Dimitrovova nebo v Lánech na ulici Svitavská a Felberova. Potěšitelná jsou i stále častější setkání v městském prostředí s veverkou obecnou a v polích u Svitav s křečkem polním.

5.5 ZVĚŘ VYSKYTUJÍCÍ SE V HONITBÁCH SPRÁVNÍHO OBVODU MĚSTA SVITAVY

V přírodě se nachází volně říjící zvěř, která je obhospodařována v rámci výkonu mysliveckého práva pronajatého od vlastníků honiteb. Ve správním obvodu Městského úřadu Svitavy byly při sčítání provedeném k 31.3.2008 zjištěny tyto druhy zvěře v následujících počtech, které jsou uvedeny v tabulce 5.4.1 a 5.4.2.

Tab. 5.4.1 Počty zjištěných druhů zvěře

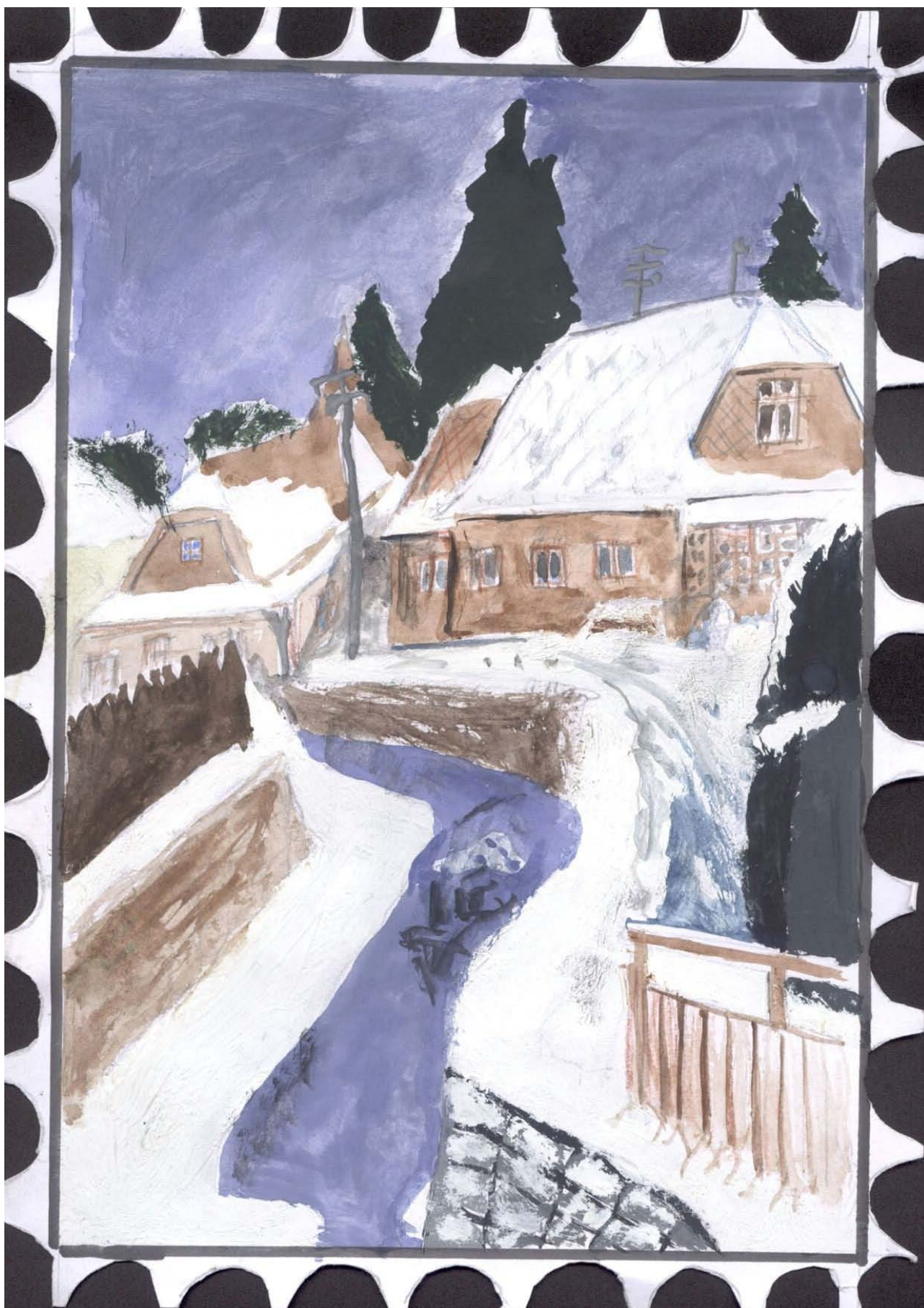
Druh zvěře	Početní stav
Daněk skvrnitý	200
Muflon	85
Srnec obecný	1560
Prase divoké	317
Zajíc polní	754
Bažant obecný	81

Kachna divoká	248
Liška obecná	303
Jezevec lesní	128
Kuna lesní a skalní	402
Ondatra pižmová	126
Holub hřivnáč	695
Straka obecná	324
Vrána obecná	118
Tchoř tmavý a stepní	26
Hrdlička zahradní	416
Špaček obecný	180

Tab. 5.4.2 Výskyt dalších druhů zvěře chráněné podle zvláštních předpisů

Druh zvěře	Početní stav
Čírka modrá	25
Holub doupňák	16
Jestřáb lesní	93
Káně lesní a rousná	363
Kopřivka obecná	6
Kormorán velký	58
Koroptev polní	220
Krahujec obecný	103
Krkavec velký	164
Křepelka polní	143
Lžičák pestrý	6
Moták pochop	12
Poštolka obecná	167
Racek chechtavý	62
Sluka lesní	103
Sojka obecná	621
Volavka popelavá	24
Výr velký	41

K vyhodnocení mysliveckého hospodaření v honitbách slouží přehledky trofejí, které jsou každoročně organizovány pověřenými obcemi okresu Svitavy Městským úřadem Svitavy, Moravská Třebová, Polička a Litomyšl, odbory životního prostředí, jako orgány státní správy myslivosti, ve spolupráci s Okresním mysliveckým spolkem ve Svitavách. Tato přehledka proběhla 25. dubna 2008 až 27. dubna 2008 a bylo na ní zhodnoceno myslivecké hospodaření za rok 2007. Na této přehledce byly prezentovány odlovy zvěře chované v této oblasti. U zvěře trofejové byly předkládány trofeje této zvěře k zhodnocení zpracování těchto trofejí a především jako ukazatel kvality odlovené zvěře a k posouzení, jestli tato zvěř v daném věku měla být odlovena.

„Ekoznámka 2008“ – 1. místo v kategorii Město Svitavy

Petr Břenek, ZUŠ Svitavy

6. DODATKY

6.1 ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MĚÚ SVITAVY

Základní působnost odboru životního prostředí MěÚ Svitavy jako úřadu obce s rozšířenou působností na úseku životního prostředí a zemědělství je uvedena v následujícím přehledu:

Podle zákona o vodách č. 254/2001 Sb. zejména

- vydává povolení k nakládání s vodami, jeho změnu nebo zrušení (odběr podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod do vod podzemních a povrchových, vzdouvání a akumulace vody)
- vydává stavební povolení k vodním dílům
- vydává povolení k některým činnostem (práce v ochranných pásmech vodních toků a vodních zdrojů)
- vydává souhlas podle § 17 a vyjádření podle § 18 ke stavbám, ke kterým nevydává své povolení
- vede vodoprávní evidenci vyhledává ochranná pásma vyhledává zátopová území činí opatření k ochraně množství a jakosti vod
- vydává opatření k nápravě podle § 42 vodního zákona
- činí opatření v souvislosti s ochranou před povodněmi, povodňovými plány
- je povodňovým orgánem obce a obce s rozšířenou působností
- ukládá pokuty za závažné porušení povinností vyplývajících z vodního zákona

Podle zákona o vodovodech a kanalizacích č. 247/2001 Sb. zejména

- povoluje výjimky z ochranných pásem vodovodů a kanalizací ukládá povinnosti veřejné služby na svém správním obvodu ukládá sankce, schvaluje provozní řady vodovodů a kanalizační řady

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., § 76

(1) Obecní úřady

- a) povolují kácení dřevin a jsou oprávněny k pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle § 8, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2,
- b) vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách ve svém správním obvodu podle § 63 odst. 1.

(2) Pověřené obecní úřady

- a) vydávají závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků (§ 4 odst. 2) a registrují významné krajinné prvky,
- b) vyhledávají památné stromy a jejich ochranná pásma, zajišťují jejich ochranu, popřípadě ruší jejich ochranu (§ 46),
- c) podílejí se na vytváření ústředního seznamu ochrany přírody pro svůj správní obvod (§ 42a 47),
- b) vydávají souhlas ke zřizování nebo rušení cest (§ 63 odst. 1).

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., § 77

- (1) Obec s rozšířenou působností mohou vydávat pro svůj správní obvod nařízení podle § 5 odst.1 k omezení nebo zákazu rušivé činnosti.
- (2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, nejde-li o národní park nebo chráněnou krajinou oblast nebo jejich ochranné pásmo,
 - a) vymezují a hodnotí místní systém ekologické stability (§ 54 odst. 1)
 - b) vedou výpisy z ústředního seznamu ochrany přírody (§ 42 a 47) ve svém správním obvodu,
 - c) mohou vyzvat k prokázání povoleného způsobu nabytí zvláště chráněné rostliny, zvláště chráněného živočicha nebo rostliny a živočicha chráněného podle mezinárodních úmluv (§ 54 odst. 1) a vyzvat k prokázání totožnosti (§ 54 odst. 2)
 - d) ukládají opatření podle § 66
 - e) vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny (§ 85)
 - f) rozhodují o možnosti a podmínkách uvedení do původního stavu podle § 86 odst. 1 a ukládají povinnosti provést přiměřená náhradní opatření podle § 86 odst.2,
 - g) ukládají pokuty za přestupky podle § 87 vyjma § 87 odst. 1 písm. g) a § 87 odst.3 písm. i), pokud se jedná o jedince druhů chráněných podle zvláštního právního předpisu,
 - h) ukládají pokuty za protiprávní jednání podle § 88 vyjma § 88 odst. 1 písm. n) a § 88 odst. 2 písm. k) pokud se jedná o jedince druhů chráněných podle zvláštního právního předpisu.
 - i) odebírají nedovoleně držené jedince podle § 89, vyjma jedinců druhů chráněných podle zvláštního právního předpisu.
 - j.) uplatňující stanoviska k územním plánům, regulačním plánům a k návrhům vymezení zastavěného území z hlediska zájmů chráněných tímto zákonem.
- (3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností dále ve svém správním obvodu vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody (§ 76, 77 a 79, 80) nejde-li o území národního parku, chráněné krajinné oblasti nebo jejich ochranného pásma.(Např. § 5 odst. 3, 4, 5, § 7 odst. 2, § 12 odst. 2, § 13 odst. 1, § 30, 31, 35, § 50 odst.2)

Podle zákona o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy č. 115/2000 Sb. § 10

- (1) Místně příslušný orgán ochrany přírody po ohlášení škody neprodleně provede místní šetření, sepiše protokol a zajistí vhodným způsobem důkazy. Tyto podklady předá neprodleně příslušnému orgánu ochrany přírody.

Podle zákona o ochraně ZPF č. 334/1992 Sb., § 15

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- a) udělují podle § 2 odst. 2 souhlas ke změně louky nebo pastviny na ornou půdu,
- b) ukládají podle § 2 odst. 3 změnu kultury zemědělské půdy na pozemcích o výměře nad 1 ha.
- c) ukládají podle § 3 odst. 3 odstranění závad jistěných při dozorové a kontrolní činnosti,
- d) rozhodují podle § 3 odst. 3 o tom , že pozemek kontaminovaný škodlivými látkami ohrožujícími zdraví nebo život lidí nesmí být používán pro výrobu potravin,
- e) udělují podle § 5 odst. 2 souhlas k návrhům regulačních plánů a k návrhům územně plánovacích podkladů, které vycházejí ze schválených územních plánů obce,
- f) udělují podle § 7 odst. 3 souhlas k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, pokud trasa nepřesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností,
- g) udělují podle § 9 odst. 6 souhlas k odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda a půda dočasně neobdělávána (§ 1 odst.2) o výměře do 1 ha, přitom stanoví podmínky k zajištění ochrany zemědělského půdního fondu, schvalují plán rekultivace,

- popřípadě stanoví zvláštní režim jeho provádění a vymezí, zda a v jaké výši budou předepsány odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu,
- h) vydávají podle § 11 odst. 2 rozhodnutí o odvodech za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu a povolují podle § 12 odst. 1 odklad lhůty k úhradě těchto odvodů,
 - i) ukládají podle § 20 pokuty,
 - j) usměrňují a sjednocují výkon státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, který zajišťují pověřené obecní úřady na území svého správního obvodu, dozírají, jak tyto orgány ochrany zemědělského půdního fondu plní své úkoly, provádějí kontrolní činnost a dávají jim podněty k tomu, aby uplatnily ve své působnosti opatření k odstranění zjištěných závad,
 - k) rozhodují podle § 1 odst. 4 v pochybnostech o tom, že jde o součásti zemědělského půdního fondu,
 - l) vykonávají státní správu na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, není-li podle tohoto zákona příslušný jiný orgán správy.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 86/2002 Sb., § 49

- a) rozhoduje o vyměření poplatku, odkladu nebo prominutí části poplatků za znečišťování ovzduší podle § 19 odst. 5 a podle § 21 odst. 5 a § 22 odst. 3 a 5 u středních stacionárních zdrojů,
- b) ukládá pokuty podle § 40 odst. 5,
- c) vede evidenci oznámení pro střední stacionární zdroje podle § 54 odst. 9 a údaje z této evidence poskytuje ministerstvu.

Podle zákona o ochraně ovzduší č. 86/2002 Sb., § 50

1). Obecní úřad

- a) je dotyčným správním orgánem v územním, stavebním a jiném řízení podle stavebního zákona a vydává stanovisko pro účely kolaudačního souhlasu z hlediska ochrany ovzduší u malých stacionárních zdrojů,
- b) zpřístupňuje informace podle tohoto zákona a zvláštních předpisů,
- c) rozhoduje o vyměření poplatků za znečišťování ovzduší u malých stacionárních zdrojů podle ust. §19 odst. 6,
- d) nařizuje odstranění závad u malých spalovacích zdrojů podle § 12 odst. 1 písm. f), ukládá opatření k nápravě těchto závad podle § 38 odst. 1 a ukládá pokuty za nesplnění této uložené povinnosti,
- e) může vypracovat místní program ke zlepšení kvality ovzduší,
- f) může vypracovat místní program snižování emisí znečišťujících látek podle § 6 odst. 5,
- g) vyhlašuje signál upozornění, signál regulace k omezení emisí ze stacionárních zdrojů, které nepodléhají regulaci podle ust. § 8 odst. 3, a k omezení provozu mobilních zdrojů znečišťování, pokud jde o zvláště velké, velké a střední stacionární zdroje, informuje o porušení povinností inspekci,
- h) vede evidenci malých stacionárních zdrojů, u nichž tento zákon stanoví ohlašovací povinnost, a poskytuje údaje z této evidence ministerstvu
- i) vydává povolení pro činnosti, kde to stanoví zvláštní právní předpis, při kterých vznikají emise těkavých organických látek a které odpovídají kategorii malých ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Pro tyto látky může stanovit fugitivní emisní limit v závislosti na kvalitě ovzduší v daném místě.

(2) Obecní úřad kontroluje

- a) dodržování povinností provozovateli malých stacionárních zdrojů podle § 12 a § 19 odst.16 za nedodržení povinností jim ukládá pokuty a nápravná opatření a rozhoduje o zastavení nebo omezení provozu těchto zdrojů,
- b) dodržování přípustné tmavosti kouře a přípustné míry obtěžování zápachem u provozovatelů malých stacionárních zdrojů a za nedodržení povinností ukládá pokuty
- c) účinnost spalování, měření množství a rozsahu vypouštěných látek u malých spalovacích zdrojů podle § 12 odst. 1 písm. f), touto činností může pověřit odborně způsobilé právnické nebo fyzické osoby podle zvláštního právního předpisu, 10)
- d) dodržování povinností podle § 3 odst.5 a za jejich porušení ukládá pokuty

(3) Obec může obecně závaznou vyhláškou

- a) stanovit podmínky spalování suchých rostlinných materiálů podle § 3 odst. 5 nebo toto spalování zakázat, při stanovení podmínek obec přihlíží zejména ke klimatickým podmínkám, stavu ovzduší ve svém územním obvodu, vegetačnímu období a hustotě zástavby
- b) zakázat některé druhy paliv pro malé spalovací zdroje znečišťování, seznam těchto paliv je uveden v příloze č. 11 k tomuto zákonu
- c) v oblasti opatření proti světelnému znečištění regulovat promítání světelných reklam a efektů na oblohu.

Podle zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., § 79**(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností**

- a) podává návrh ministerstvu na zařazení odpadu podle Katalogu odpadů podle § 5 odst. 2,
- b) uděluje souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady podle § 16 odst. 3, nejde-li o případ podle § 78 odst. 2 písm. i); udělení souhlasu může vázat na podmínky,
- c) uděluje souhlas k upuštění od třídění nebo odděleného shromažďování odpadů podle § 16 odst. 2, nejde-li o případ podle § 78 odst. 2 písm. j), udělení souhlasu může vázat na podmínky,
- d) vede a zpracovává evidenci odpadů a způsobů nakládání s nimi, autovraků a způsobů jejich zpracování, zařízení k nakládání s odpady, zařízení uvedených v § 14 odst. 2, shromažďovacích míst nebezpečných odpadů a sběrových míst odpadů a skladů odpadů, dopravců odpadů jím vydaných souhlasů a dalších rozhodnutí podle tohoto zákona a na požádání podává informace žadatelům o sídle zařízení vhodných k odstranění nebo využití jimi vyprodukovaného odpadu
- e) kontroluje, jak jsou právníckými osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,
- f) hrozí-li poškození lidského zdraví nebo životního prostředí nebo již k němu došlo, může zajistit ochranu lidského zdraví a životního prostředí na náklady odpovědné osoby,
- g) ukládá provozovateli zařízení k odstraňování odpadů v mimořádných případech, je-li to nezbytné z hlediska ochrany životního prostředí a pokud je to pro provozovatele technicky možné, povinnost odstranit odpad. Náklady vzniklé tímto rozhodnutím hradí obecní úřad obce s rozšířenou působností, který rozhodnutí vydal; náhradu nákladů takto vynaložených je povinna obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uhradit osoba, která je za tento odpad odpovědná podle tohoto zákona,

- h) ukládá právnickým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení stanovených povinností podle § 66 odst. 5; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
 - i) může zakázat původci odpadů činnost, která způsobuje vznik odpadů, pokud původce nemá zajištěno využití nebo odstranění odpadů a pokud by odpady vzniklé v důsledku pokračování této činnosti mohly způsobit škodu na životním prostředí,
 - j) uplatňuje stanovisko k územním plánům a regulačním plánům,
 - k) zajišťuje bezpečné uskladnění odpadu podle § 58 odst. 3,
 - l) ke zřízení malých zařízení pro biologické zpracování využitelných biologicky rozložitelných odpadů.
- (2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností zruší rozhodnutí o udělení souhlasu, který spadá do jeho kompetence podle odstavce 1 písm. b), v případě, že osoba, které byl souhlas udělen, opakovaně porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo opakovaně neplní podmínky, na které je souhlas vázán.
- (3) Pokud tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem není stanoveno jinak, je k rozhodování podle odstavce 1 místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je provozována činnost nebo se nachází věc, které se rozhodnutí týká.
- (4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností dává vyjádření zejména
- a) ke zřízení zařízení k odstraňování odpadů,
 - b) v územním a stavebním řízení z hlediska nakládání s odpady,
 - c) k připravovaným změnám výrobního procesu nebo výroby, které mají vliv na nakládání s odpady,
 - d) k zavedení nebo rozšíření výroby oxidu titaničitého.

Podle zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., § 80

(1) Obecní úřad a újezdní úřad

- a) kontroluje, zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání využívají systému zavedeného obcí pro nakládání s komunálním odpadem pouze na základě písemné smlouvy s obcí a zda fyzická osoba, která není podnikatelem, se zbavuje odpadu pouze v souladu s tímto zákonem,
- b) ukládá právnickým osobám a fyzickým osobám oprávněným k podnikání pokuty za porušení povinností podle § 66 odst. 1; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- c) ukládá fyzickým osobám pokuty za přestupek uvedený v § 69; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,
- d) kontroluje, zda právnické osoby a fyzické osoby oprávněné k podnikání mají zajištěno využití nebo odstranění odpadu v souladu s tímto zákonem,
- e) kontroluje u provozovatele skládky placení poplatků za ukládání odpadů na skládky.

Podle zákona o lesích č. 289/1995 Sb., § 48

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností rozhodují

- a) o pochybnostech, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa (§ 3 odst. 3),
- b) o prohlášení pozemku za pozemek určený k plnění funkcí lesa (§ 3 odst. 4),
- c) o dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha (§ 12 odst. 3),
- d) o odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa do výměry 1 ha nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa a o výši poplatků za odnětí (§ 17 odst. 1),

- e) o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa (§ 19 odst. 3), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- f) o povolení výjimky ze zákazu některých činností v lese (§ 20 odst. 4),
- g) o stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese (§ 20 odst. 5), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- h) o uložení opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami, které by mohly být způsobeny padáním kamenů, sesouváním půdy, pádem stromů a lavinami z lesních pozemků, a o tom, kdo ponese náklady s tím spojené (§ 22 odst. 1 a 2),
- i) o uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jejich správní obvod (§ 32 odst. 2),
- j) o výjimkách ze zákazu provádět mytní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let (§ 33 odst. 4),
- k) o podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích (§ 34 odst. 4),
- l) o udělení nebo odnětí licence pro výkon funkce odborného lesního hospodáře (§ 37 odst. 2),
- m) o pověření právnické nebo fyzické osoby výkonem funkce odborného lesního hospodáře (§ 37 odst. 6),
- n) o ukládání pokut (hlava devátá),
- o) o uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod (§ 51 odst. 1), pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- p) o nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí (§ 57), pokud nepřesahují jejich správní obvod.

(2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- a) vedou evidenci nájmu a výpůjček pozemků určených k plnění funkcí lesa ve svém správním obvodu (§ 12 odst. 2),
- b) uplatňují stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud není příslušný kraj nebo ministerstvo,
- c) vydávají souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa do výměry 1 ha, pokud není příslušný kraj, a souhlas k vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo využití území do 50 m od okraje lesa (§ 14 odst. 2),
- d) zajišťují zpracování osnovy (§ 25 odst. 1),
- e) povolují výjimky ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče (§ 31 odst. 2),
- f) povolují výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění kultur (§ 31 odst. 6),
- g) ustanovují lesní stráž a zrušují ustanovení lesní stráže (§ 38) ve svém správním obvodu,
- h) soustřeďují údaje lesní hospodářské evidence o lesích ve svém správním obvodu a postupují je pověřené organizační složce státu,
- i) vykonávají dozor nad dodržováním tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě (§ 51 odst. 1).

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají státní správu a povinnosti určené orgánům státní správy lesů podle tohoto zákona a předpisů vydaných na jeho základě ve všech dalších případech, není-li zákonem určen jiný orgán státní správy lesů.

Podle zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb.

- § 5 souhlas k zavádění dalších druhů zvěře do honiteb a vypouštění zvěře do honiteb
- § 9 rozhoduje o umístění slaniska, napajedel nebo zařízení ke krmení
rozhoduje o zákazu vstupu do honitby

- spolupracuje při povolování hromadných akcí v přírodě
- § 11 rozhoduje o krmení zvěře na náklad uživatele honitby
 - § 18 rozhoduje o uznání honitby
 - § 20 provádí registraci honebních společenstev (vede rejstřík)
 - § 31 rozhoduje o změně nebo zániku honitby
 - § 33 rozhoduje o zániku smlouvy o nájmu honitby
 - § 34 vede evidenci honiteb
 - § 35 ustanovuje a odvolává mysliveckého hospodáře
 - § 36 kontroluje plnění zasláných a změněných plánů mysliveckého hospodaření
 - § 37 vydává rozhodnutí o změně plánu
 - § 39 povoluje popř. ukládá úpravu stavu zvěře
 - § 40 povoluje lov mimo dobo lovu
 - § 41 povoluje lov na nehonebních pozemcích
 - § 47 vydává lovecké lístky
 - § 63 a § 64 ukládá pokuty za přestupky a správní delikty

Podle zákona o rybářství č. 99/2004

- § 19 orgány vykonávající státní správu rybářství podle tohoto zákona jsou obecní úřad s rozšířenou působností
- § 20-1 ustanovuje, odvolává či zrušuje rybářskou stráž
- § 20-2 vydává a odebírá rybářské lístky
- § 14 vede evidenci všech rybářských stráží ve své působnosti

6.2 EKOLOGICKÁ KOMISE RADY MĚSTA SVITAVY

Ekologická komise vykonávala v roce 2007 činnost především na úseku městské zeleně. V rámci ekologické výchovy byly organizovány akce ke Dni Země.

Na úseku městské zeleně je činnost komise zaměřena na spolupráci s Technickými službami města Svitav, pro které vykonává funkci poradní v otázkách údržby, závažnějších zásahů při rekonstrukci zeleně, zakládání nových výsadeb i přípravě plánu údržby na daný kalendářní rok. Ve spolupráci s odborem životního prostředí se pak komise vyjadřuje k záměrům zásahů do veřejné zeleně (rozsah údržby stromů a keřů, zakládání nových výsadeb apod.), posuzuje žádosti o kácení stromů a vydává svá stanoviska pro rozhodnutí odboru ŽP.

Komise se rovněž seznamuje se stavem na úseku ochrany přírody (stav zeleně a významných krajinných prvků), odpadů (čistota města, skládky odpadů, ovzduší) stav koncentrace znečištění, zdroje znečišťování, doprava) a vodního hospodářství (protipovodňová opatření, čistota vody).

V roce 2007 pracovala na základě jmenování rady města ze dne 22.1.2007, přičemž se sešla na deseti pracovních jednání

Ekologická komise ve složení:

- předseda - MVDr. Lubomír Horák
- členové - Jan Krása, Eduard Jedlička, Ing. Petr Němec, František Šváb, Ing. Marek Antoš, RNDr. Leoš Štefka a Ing. Renata Karlíková (zároveň zapisovatelka)

Jednání komise se zároveň zúčastňovala Hana Gregorová za odbor životního prostředí a Mgr. Jiří Mach za ZO ČSOP „Rybák Svitavy“.

6.3 VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Veřejným zdravím se míní zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin. Je určováno především souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života.

V ochraně veřejného zdraví má základní působnost hygienická služba. V roce 2003 došlo k její reorganizaci, kdy zanikly dřívější okresní hygienické stanice. Úlohu úředního orgánu ochrany veřejného zdraví nyní plní krajské hygienické stanice (KHS) a jejich územní pracoviště. K plnění expertizních služeb a programů podpory zdraví byly zřízeny zdravotní ústavy (ZÚ) se svými pobočkami. V roce 2007 byl v rámci pokračující reorganizace radikálně snížen počet zaměstnanců i pracovišť zdravotních ústavů, což postihlo i laboratorní část ve Svitavách. Ukončena byla ve Svitavách i dlouholetá činnost hygienické služby v oblasti podpory zdraví. Legislativně je náplň činnosti hygienické služby stanovena zákonem č.258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a jeho prováděcími předpisy.

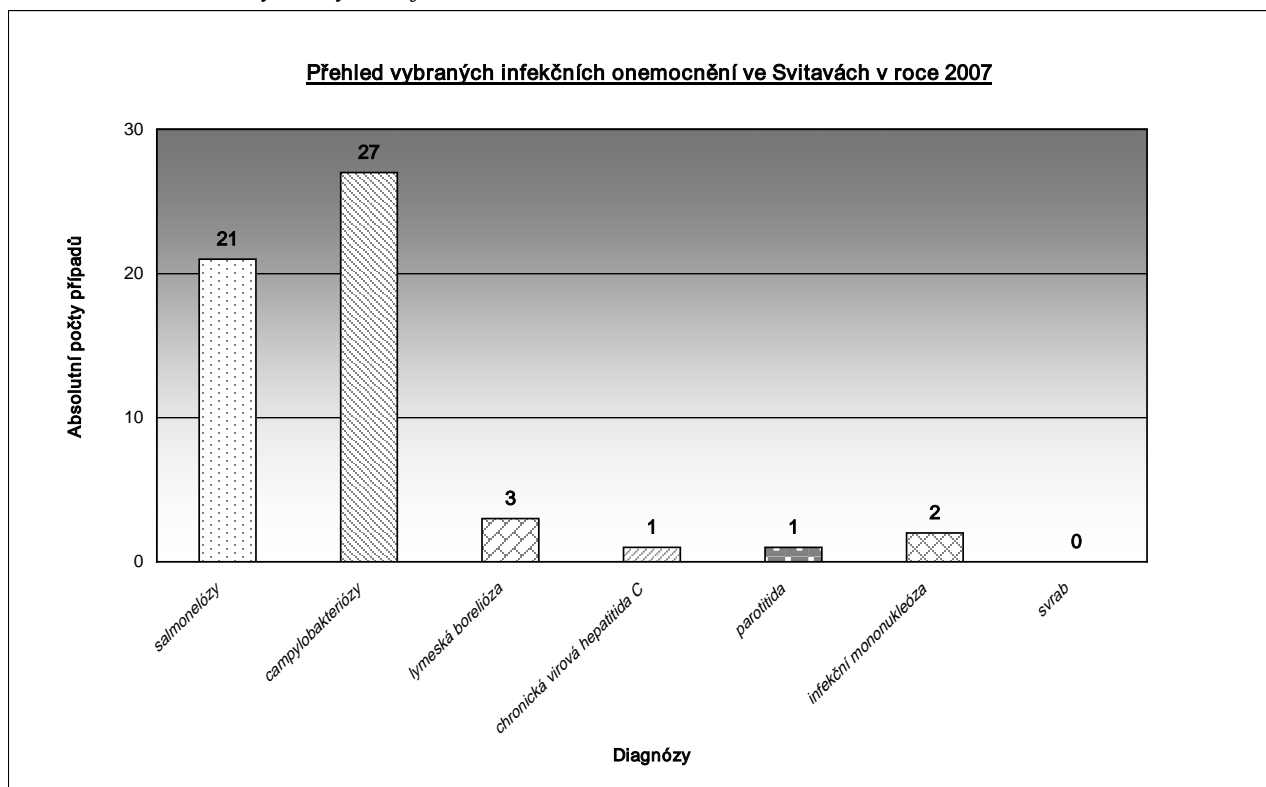
V roce 2005 došlo ve Svitavách k přemístění pracovišť hygienické služby, takže územní pracoviště KHS nyní sídlí v přízemí budovy bývalého okresního úřadu na ul. Milady Horákové a do budovy bývalé OHS na Polní ulici se přemístily laboratoře pobočky ZÚ. Po uzavření laboratoře ZÚ se do budovy na Polní ulici během roku 2008 zřejmě opět vrátí územní pracoviště KHS.

Dále je uveden stručný přehled několika vybraných oblastí činnosti svitavského územního pracoviště Krajské hygienické stanice Pardubického kraje, které se dotýkají ochrany veřejného zdraví ve městě Svitavy.

6.3.1 OCHRANA PŘED INFEKČNÍMI NEMOCEMI

Ve Svitavách v roce 2007 ve výskytu infekčních onemocnění nedošlo v dlouhodobém trendu k výraznějším změnám. Pozvolný nárůst akutních respiračních onemocnění a chřipky vrcholil počátkem roku ve 4. kalendářním týdnu, kdy byl dosažen epidemický práh, po té již docházelo k pozvolnému sestupu. Onemocnění byla zaznamenána převážně u předškolních dětí a školních dětí, další věkové kategorie výrazně zasaženy nebyly. Jako každoročně se na jaře objevily plané neštovice, tentokrát bezvýznamný výskyt. Evidováno 19 případů planých neštovic (2006 - 92) převážně mezi předškolními a školními dětmi. Snížení je ovlivněno již promořeností kolektivů z předchozích let. Po loňském celorepublikovém nárůstu průšnic, dochází k ústupu tohoto onemocnění. Ve Svitavách zaznamenán pouze jediný potvrzený případ (2006 – 6). Z nemocí postihující trávící trakt první místo obsadilo onemocnění způsobené kamylobakterem. Nárůst je dán měnicími se stravovacími zvyklostmi (např. preference drůbežího masa, jiné způsoby kuchyňské úpravy potravin, apod.) Mediálně sledované onemocnění ptačí chřipkou nebylo zaznamenáno. V loňském roce byl v celém okrese evidován největší počet poranění o použitou jehlou u nezdravotníků od data sledování, ve Svitavách byly poraněny 2 osoby. Přehled vybraných diagnóz uvádí graf na obrázku 6.3.1.

Obr. 6.3.1 Přehled vybraných infekčních onemocnění ve Svitavách v roce 2007

6.3.2 KVALITA PITNÉ VODY

Zdravotní nezávadnost a kvalita pitné vody ze skupinového vodovodu Svitavy podléhá průběžné kontrole provozovatelem vodovodu, který je povinně předává do celostátního elektronického systému, provozovaného hygienickou službou. Mimo to má provozovatel vodovodu povinnost zajistit, aby odběratelům dodávané pitné vody byly k dispozici aktuální informace o jakosti dodávané pitné vody.

V roce 2007 se ve Svitavách nevyskytly závažnější problémy s kvalitou pitné vody. Vodovod Svitavy čerpá vodu z podzemních zdrojů. Jedná se o kvalitní pitnou vodu. Vlivem posilujících vrtů čerpajících vodu z nižší spodnoturonské zvodně, vybudovaných v roce 2006, se snížil obsah dusičnanů, který v kontrolních rozborech od poloviny roku 2007 dosahuje nejvyšších hodnot cca kolem 35 mg/l (limit je 50 mg/l).

6.3.3 KVALITA VODY KE KOUPÁNÍ

Povinné provozní kontrole podléhá i zdravotní nezávadnost a kvalita vody používané obyvateli města ke koupání. V provozu krytého bazénu a venkovního letního koupaliště se v roce 2007 z hlediska kvality a zdravotní nezávadnosti vody nevyskytly závažnější problémy.

Kvalita vody v rybníku Rosnička, který je zařazen do celostátního seznamu vodních ploch využívaných veřejností ke koupání, jejichž kvalitu vody sleduje hygienická služba, však byla i v roce 2007 nejhorší ze všech koupacích oblastí Pardubického kraje. Po celou letní sezónu se pohybovala podle různých ukazatelů v hraniční úrovni, která již může způsobovat problémy

citlivým jedincům a zhruba na jeden měsíc bylo nezbytné vyhlásit zákaz koupání. Problémem zde ani tolik nepředstavují obávané sinice, jako zvýšený obsah bakterií a organických látek, které podporují masivní rozvoj zelených řas a smyslové závady vody. Z důvodu dlouhodobě zhoršené kvality vody v rybníce Rosnička proběhlo koncem roku 2007 jednání, svolané z popudu KHS vodoprávním úřadem KÚ a byla dohodnuta některá opatření k objasnění příčiny. Aktuální informace o kvalitě vody na Rosničce během letní sezóny jsou k dispozici na internetových stránkách KHS Pardubického kraje : www.khspce.cz

6.3.4 OHROŽENÍ ZDRAVÍ HLUKEM

Mezi faktory životního prostředí, které často znepríjemňují život lidem ve městech patří hluk. Pro hlukovou zátěž v místech pobytu lidí jsou stanovené závazné hygienické limity, které v případě hluku ze stacionárních zdrojů (průmysl, ventilace objektů, hudební produkce) vycházejí z obtěžujícího účinku hluku u průměrně citlivých jedinců. Lidé s vyšší citlivostí na hluk tedy mohou být obtěžováni i hlukem podlimitním. Vyšší jsou limity pro hluk z dopravy, které jsou v podstatě vyjádřením kompromisu mezi snahou o ochranu zdraví a realitou života a i při jejich dodržení nelze zdravotní riziko při dlouhodobé expozici vyloučit.

KHS v roce 2007 řešila ve Svitavách dvě stížnosti na hluk z výrobní činnosti. Větším problémem je dopravní hluk, obzvláště v okolí silnic I. třídy.

6.3.5 OCHRANA ZDRAVÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Důležitou úlohu v ochraně zdraví dětí a mládeže a při formování návyků a postojů ke zdravému životnímu stylu hrají mateřské a základní školy.

Náplní kontrol pracovníků oddělení hygieny dětí a mladistvých je sledování jejich prostorových a mikroklimatických podmínek, osvětlení, provozu – včetně údržby venkovních hracích ploch a pískovišť, úklidu, vybavení vhodným nábytkem a možností pohybových aktivit dětí (jako prevence vzniku vadného držení těla) a pitného režimu ve školských zařízeních.

Z cílených akcí bylo v roce 2007 provedeno dotazníkové šetření o používání nápojových a jiných potravinových automatů ve školách a školských zařízeních. Z vyhodnocených dotazníků vyšly dvě základní školy, které používaly watercoolery, z toho jedna škola byla ze Svitav. Následným laboratorním rozbořem bylo zjištěno, že vzorek pitné vody z watercooleru nesplňuje požadavky vyhlášky MZ č. 252/2004 Sb. Na základě výsledků odběru vzorku bylo rozhodnuto o ukončení provozu watercooleru. V loňském roce byly také provedeny kontroly pískovišť v 5 mateřských školách, z toho 2 mateřské školy byly ze Svitav. Výsledek laboratorního mikrobiologického vyšetření písku byl negativní. V rámci kontrol stravovacích provozů ve školských zařízeních byly provedeny odběry vzorků salátů ze 3 školních jídelen ve Svitavách. Mikrobiologické vyšetření vzorů bylo také negativní.

Jako prvořadý úkol proběhly kontroly hygienické úrovně všech zařízení školního stravování. Ve většině provozů byly shledány menší nedostatky stavebně technického charakteru, v jednom případě byla uložena bloková pokuta za závady ve skladování potravin. Vcelku lze však situaci ve školním stravování ve Svitavách považovat za uspokojivou.

6.3.6 HYGIENICKÁ ÚROVEŇ HROMADNÉHO STRAVOVÁNÍ

Do kompetence dozorové činnosti KHS spadají z hlediska dodržování hygienických požadavků a pravidel a tedy minimalizace rizika vzniku alimentárních nákaz provozovny hromadného stravování – restaurace, pohostinství, bufety, bary, závodní kuchyně a výdejny.

Pracovníci oddělení hygieny výživy provedli v loňském roce ve městě Svitavy 45 kontrol stravovacích provozů. Závady, které vedly k uložení blokové pokuty, byly zjištěny v 22 případech, což představuje 48 % z kontrolovaných zařízení. Nejčastější nedostatky jsou již tradičně zjišťovány v dodržování lhůt spotřeby a to jak surovin-potravin k výrobě pokrmů, tak především doby výdeje vlastních pokrmů a dále pak v dodržování vyhovujících teplot při úchově a skladování surovin i hotových jídel. V mnoha případech byly sankce ukládány také za závady stavebního charakteru a nevyhovující technické vybavení provozoven.

6.3.7 OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI

KHS kontroluje v rámci státního zdravotního dozoru úroveň pracovního prostředí na všech pracovištích, zajištění lékařské preventivní péče, zajištění sanitárního zařízení pro pracovníky, zásobování pitnou vodou a zacházení s nebezpečnými látkami a přípravky. Provádí spolu s akreditovanými laboratořemi inspekční měření faktorů pracovního prostředí, šetří stížnosti na úroveň pracovního prostředí. V rámci tzv. preventivního dozoru posuzuje projekty nových staveb, změny užívání staveb a změny technologií výroby.

V posledním roce byl značně rozšířen závod Westvaco Svitavy, byla postavena nová lisovna plastů pana Strachoně a byla zřízena nová velká provozovna pro pracovníky se sníženou pracovní schopností O.S.FORTE v bývalých výrobních prostorách závodu TOS Svitavy.

V roce 2007 byly prováděny kontroly nerizikových prací. Ve Svitavách bylo provedeno 47 kontrol u 235 profesí, ve kterých pracuje 1 645 pracovníků. V rámci kontroly se aktualizuje počet pracovníků v jednotlivých profesích, kontroluje se změna technologie, případně zhoršení kvality pracovního prostředí. V případě zavedení nové technologie, kde se vyskytují rizikové faktory, je nařizováno měření za účelem ověření dodržení hygienických limitů, jak nařizuje nový zákoník práce.

V roce 2007 vyhlásilo Centrum pracovního lékařství Krajské nemocnice Pardubice na pracovišti ve Svitavách 1 nemoc z povolání. Jednalo se o onemocnění horních končetin z přetěžování.

6.3.8 BEZPEČNOST A NEZÁVADNOST PŘEDMĚTŮ BĚŽNÉHO UŽÍVÁNÍ

KHS vykonává dozorovou činnost též nad předměty běžného užívání, v praxi jde o kosmetické výrobky, výrobky přicházející do styku s potravinami a pokrmy, výrobky a hračky pro děti ve věku do tří let. Tyto předměty jsou sledovány zejména z hlediska možné zátěže pro zdraví obyvatel chemickými látkami a možností mikrobiologické kontaminace.

V rámci státního zdravotního dozoru nad předměty běžného užívání ve Svitavách bylo provedeno 6 kontrol u prodejců kosmetických výrobků. V jednom případě byla uložena bloková pokuta za zjištěné závady s prošlým datem minimální trvanlivosti a nedostatky ve značení kosmetiky v rozporu s příslušnými předpisy. Byl odebrán 1 vzorek dětské kosmetiky na mikrobiologické vyšetření s pozitivním výsledkem.

Dvě kontroly proběhly u prodávaných výrobků pro děti do 3 let, v jednom případě nevyhověl hygienickým normám vzorek dětského bryndáku.

Tři kontroly byly zaměřeny na výrobky přicházející do styku s potravinami a pokrmy, odebrány byly 2 vzorky dětského melaminového nádobí, z toho 1 vzorek nevyhověl zdravotním požadavkům na tyto materiály a byla uložena pokuta 10 000,-Kč ve správním řízení.

Na základě hlášení varování pro spotřebitele mezinárodním systémem RAPEX, který upozorňuje na nebezpečné nepotravinářské výrobky – kosmetika, výrobky určené pro děti ve věku do tří let, hračky a výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, je průběžně prováděna kontrolní činnost, hlášené výrobky nebyly v prodejní síti zjištěny. Upozornění na nebezpečné výrobky jsou také pravidelně vyvěšována na úřední desce KHS, M.Horákové 10.

6.4 NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE

6.4.1 ČINNOST ZO ČSOP „RYBÁK“ V ROCE 2007

V roce 2007 měla organizace 9 řádných členů ve věkovém rozmezí 18-39 let. Do činnosti organizace se pravidelněji zapojuje přibližně dalších 10 osob z řad žáků a studentů svitavských i mimosvitavských škol a veřejnosti.

V oblasti praktické ochrany přírody jsme v roce 2007 zajišťovali poprvé záchranný transfer obojživelníků v Hradci nad Svitavou, kde opakovaně docházelo ke zbytečným ztrátám na životech zejména žab. Nakonec v období dubna až května jsme přenesli více než 2.400 jedinců sedmi druhů obojživelníků, zejména ropuchy obecné (zajímavostí byl výskyt blatnice skvrnitě, čolka velkého nebo kuňky obecné). Záchranný transfer obojživelníků se tak stal naší největší akcí v přímé ochraně přírody, do které jsme zapojili více než 20 osob. V oblasti péče o zvláště chráněná území regionu Svitavska se tradičně věnujeme problematice ochrany a hospodaření v lesních rezervacích Králova zahrada a Psí kuchyně na Opatovsku.

Ve volném čase se zabýváme terénním sledováním organizmů. Konkrétně se jedná o monitoring hnízdních populací ptáků v území přírodního parku „Údolí Křetínky“, mezinárodní zimní sčítání vodních druhů ptáků, mapování výskytu motýlů, obojživelníků, plazů, netopýrů a dalších savců v oblasti Poličska, Svitavska, Opatovska a Moravskotřebovska. Získaná data slouží jako podkladové materiály například pro Krajský úřad Pardubického kraje, Národní muzeum v Praze, Východočeské muzeum v Pardubicích, Českou společnost ornitologickou, Herpetologickou společnost, Společnost na ochranu motýlů a Českou společnost na ochranu netopýrů.

Pro děti, veřejnost a příznivce pozorování ptáků jsme pořádali akci „Ptáci v zimě“ a „Ptačí festival“ : terénní sledování podzimního tahu ptáků v oblasti opatovských rybníků. Na podzim jsme pořádali přednášku „Ptáci Svitavska“ pro veřejnost a v zimním období to pak byla například tradiční ornitologická exkurze do oblasti novomlýnských nádrží a Pálavy na jižní Moravě.

V téměř dvaceti správních řízeních jsme poměrně úspěšně hájili zájmy ochrany přírody a krajiny nejen na Svitavsku, ale také na Poličsku a Moravskotřebovsku. Mezi priority patří vyjadřování se k negativnímu vlivu větrných elektráren na přírodu a krajinný ráz nebo negativní prvky v obhospodařování významných lesních a rybníčních prostředí Svitavska.

Vydáváme zpravodaj „KonSterna“, píšeme dále příspěvky do sborníku odborných prací Panurus Východočeské pobočky České společnosti ornitologické, do časopisu Veronika nebo se na poli dokumentaristiky podílíme na vzniku dílů v rámci pořadu ČT „Živé srdce Evropy“.

6.4.2 ZO ČSOP ZELENÉ VENDOLÍ

ZO ČSOP Zelené Vendolí je nezisková organizace, cílem je záchrana a péče o zraněné či jinak handicapované volně žijící živočichy. K tomu se přidružuje činnost ekocentra.

Naším cílem je přispívat k druhové rozmanitosti v naší přírodě, k zachování populací volně žijících zvířat.

Jde hlavně o etický a humánní přístup, o naši snahu alespoň částečně odčinit antropogenní vlivy, které negativně ovlivňují životy zvířat. V mnoha případech pro ně znamenají velké utrpení a strádání. Způsobují jejich přímé ohrožení, úrazy, onemocnění.

Územní působnost našeho zařízení je dána dohodou v rámci Národní sítě stanic, fungující pod patronací ČSOP.

Dle této dohody zajišťujeme komplexní péči o zraněné volně žijící živočichy v Pardubickém kraji a v částech krajů Jihomoravský a Vysočina.

V roce 2007 jsme měli příjem 350 zvířat, vypuštěno zpět do volné přírody bylo asi 70 %. Velkou část přijatých zvířat tvoří mláďata, dále pak dravci popálení a jinak zranění od elektrovedů, ptáci zranění u silnic. Před zimou máme tradičně velký příjem ježků, letos jsme jich zimovali asi 60.

Při ZS funguje ekocentrum, které nabízí:

- soutěže pro děti, výstavy, přednášky, poradenství, víkendové i prázdninové pobyty ve stanici, exkurze do přírody, prohlídky záchranné stanice pro veřejnost. Ekoporadna poskytuje odpovědi, které pokrývají oblast ochrany přírody a životního prostředí a spolupracuje s veřejnou správou.

Velký zájem především škol a školek je o prohlídku areálu stanice s výkladem. Prohlídky pro školy je nutno dohodnout telefonicky. Pro širší veřejnost máme otevřeno ve čtvrtek a v neděli od 14 do 17 hodin.

Naše aktivity probíhají za podpory města Svitavy a Pardubického kraje.

Srdečně zveme na návštěvu a podrobnější informace naleznete na sweb.cz/zelene.vendoli.

6.5 INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2007

V tabulce 6.5.1 jsou uvedeny investice do životního prostředí financované z městského rozpočtu nebo rozpočtu organizací městem zřízených.

Tab. 6.5.1 Investice do životního prostředí v roce 2007

Akce	Výše finančních prostředků (v tis. Kč vč. DPH)	Garant
Automatická měř. stanice ovzduší	30	OŽP
Celoplošná deratizace	144	OŽP
Čištění komunikací	3.665	TSMS
ČOV – intenzifikace – splátka půjčky	788	OŽP
ČOV – poradenská činnost v rámci přípravy „Intenzifikace ČOV“	119	OŽP
Dešťová kanalizace u kruhové křižovatky	579,3	OD
Ekologická výchova	49,4	OŽP
Kanalizace – dešťová v Mor. Lačnově	769,8	OŽP
Kanalizace Svitavy – II. etapa	16.500	OŽP

Kanalizace Svitavy - III. etapa	962,7	VS
Kanalizace ul. Riegrova	128,7	VS
Kanalizace Vějíř	126,6	VS
Kontejnery na separaci	20,4	OŽP
Likvidace černých skládek	126,4	OŽP
Myslivost	31,2	OŽP
Navrtávky vodovodních řadů	53,3	SVS
Odborná správa měst. lesů	84,7	OŽP
Opatření na zlepšení kvality pitné vody a dostavba skupinového vodovodu, II. etapa	119	SVS
Ošetření významných stromů	41,8	OŽP
Pěstební činnost	358,2	OŽP
Projekt na protipovodňová a protierozní opatření ve správním obvodu ORP města Svitavy	501	OŽP
Protipovodňová opatření III. etapa	539	OŽP
Příspěvek Mikroregionu Svitavsko na budoucí rekonstrukci sběrného dvora	296,4	OŽP
Příspěvek vícečlenným domácnostem na na úhradu poplatku za komunální odpad	70,6	OŽP
Sběrná místa na tříděný odpad	184,1	OŽP
Stanice pro záchranu Volně žijících zvířat	55	OŽP
Útulek pro opuštěné psy	145,7	OŽP
Veřejná zeleň	7.412	TSMS
Vodoměry	287,1	SVS
Vodovod ul. Vrchlického	429,5	SVS
Vodovod ul. Wolkerova alej	1.516	SVS
Vodovod ul. Zadní	1.104,4	SVS
Zateplení panelového domu ul. Felberova č.p. 17-29	13.093	OI
Finanční prostředky celkem	50331,3	

Zdroj: OŽP MěÚ Svitavy

Vysvětlivky:

OSM – odbor správy majetku MěÚ Svitavy

OŽP – odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

SVS – Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí

TSMS – Technické služby města Svitavy

VS – VODA A SPORT, s. r. o.

OD – odbor dopravy MěÚ Svitavy

OI – odbor investiční MěÚ Svitavy

6.6 SVITAVY V ČÍSLECH MĚSTSKÉ STATISTIKY

6.6.1 VÍTE, ŽE ...

- Svitavy měly k 31.12.2007 17.373 obyvatel (z toho 154 cizinců)
- v loňském roce se narodilo 206 malých svitaváčků
- nás v loňském roce navždy opustilo 164 občanů
- se do Svitav přistěhovalo 467 občanů a pro odstěhování se rozhodlo 309 občanů
- se v rámci obce se přestěhovalo 682 lidí
- je ve Svitavách 3135 domů
- máme 205 ulic

6.6.2 NEZAMĚSTNANOST VE SVITAVÁCH

Míra nezaměstnanosti činila ve Svitavách k 31.12.2007 8,20 %. Celkem bylo k tomuto datu 751 nezaměstnaných (361 mužů a 390 žen).

6.6.3 PRACOVNÍ NESCHOPNOST V OKRESE SVITAVY

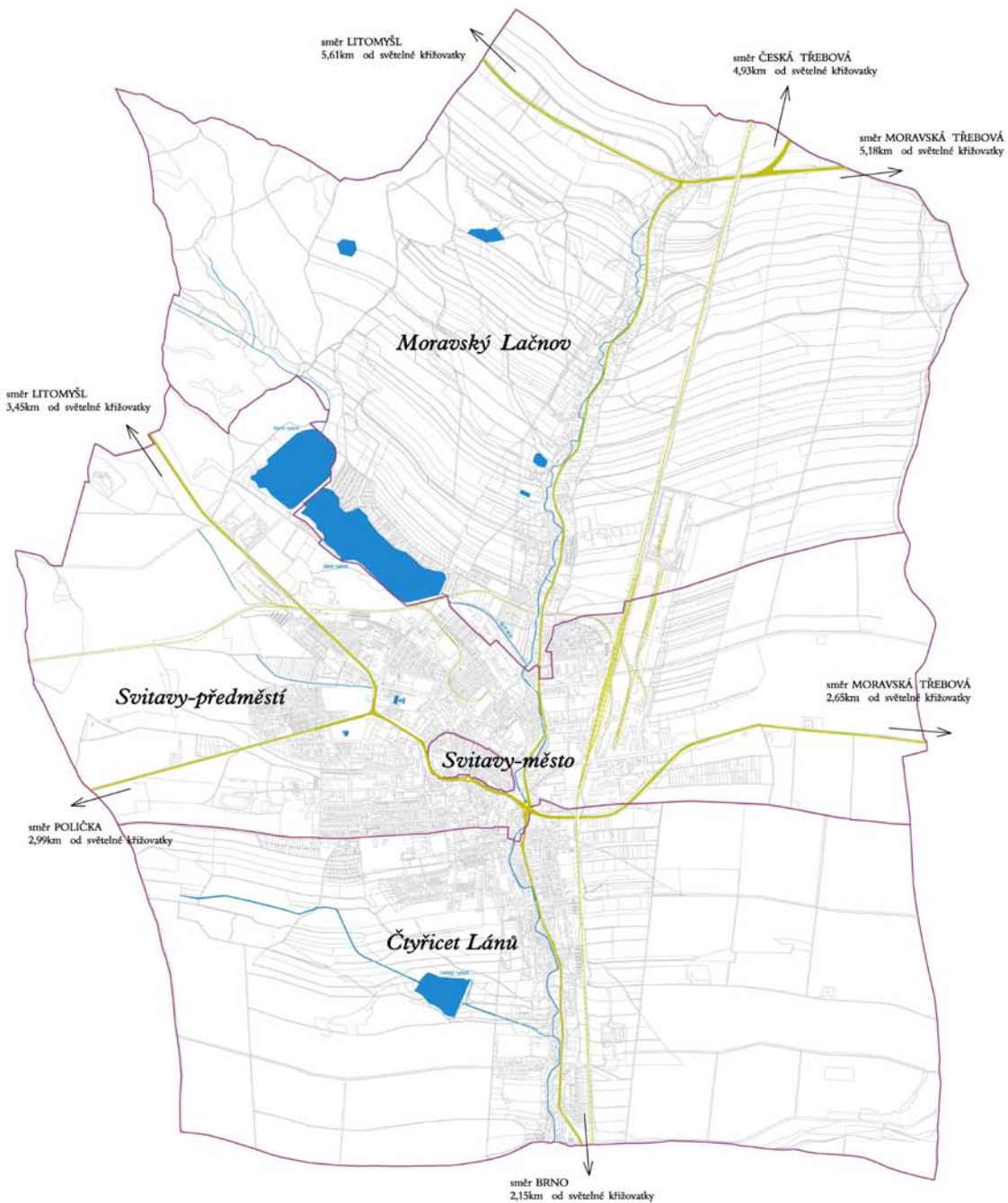
Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz je ukazatel, který alespoň částečně signalizuje zdravotní stav obyvatelstva. Souhrnným ukazatelem pro pracovní neschopnost je průměrné procento pracovní neschopnosti, které udává v procentech, kolik pojištěnců bylo z celkového počtu průměrně denně práce neschopno.

- počet prostonaných dnů: 998 006 (nárůst oproti roku 2006 o 44 458),
- průměrný denní stav práce neschopných: 2 645 pojištěnců,
- počet ukončených pracovních neschopností: 26 873 případů (nárůst o 1 405),
- průměrná délka trvání jednoho případu pracovní neschopnosti: 36,47 dne (pokles o 0,97 dne)

6.6.4 KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY

Město Svitavy se skládá ze čtyř katastrálních území – Svitavy město, Moravský Lačnov, Svitavy předměstí a Čtyřicet Lánů. Celková rozloha města je 3133,4 ha.

Na obrázku 6.6.4.1 je znázorněna katastrální mapa města Svitavy.

Vypracoval: OI MěÚ Svitavy

„Ekoznámka 2008“ – 1. místo bez rozdílu kategorie

Hana Gallová, ZŠ Sokolovská

7. ZÁVĚR

7.1 ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2007

Cílem této zprávy je popsat změnu životního prostředí ve Svitavách v období 1995 až 2008, analyzovat příčiny dosavadního vývoje a naznačit další vývoj.

7.1.1 VÝVOJ STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2007

V roce 2007 došlo ke zlepšení stavu životního prostředí ve Svitavách i k vytvoření podmínek pro zlepšení tohoto stavu v příštích letech:

- ovzduší

V roce 2007 byl zateplen 1 panelový dům, a to ve vlastnictví města na ulici Felberova 17 - 29. Provedené zateplení bude mít vliv na další snížení tepelných ztrát a snížení produkce emisí v dalších letech.

- pitná voda

V roce 2007 byla zaměřena pozornost na další zlepšení provozních podmínek skupinového vodovodu při zachování vysoké kvality pitné vody u níž se již projevil výrazný pokles obsahu dusičnanů. Průměrný obsah dusičnanů byl v roce 2007 25,9 mg/l proti 40 mg/l v roce 2006.

Dobrovolný svazek obcí Skupinový vodovod Svitavy zahájil přípravné práce na investiční akci „opatření na zlepšení kvality pitné vody a dostavba skupinového vodovodu – II. etapa“, jejíž součástí má být zbudování 2 nových vrtů v prameništi Olomoucká a Lány, které mají zajistit další snížení obsahu dusičnanů v pitné vodě na úroveň pod 20 mg/l (norma je 50 mg/l). Je snahou do této akce zařadit i zokruhování vodovodního řadu v městské části Moravský Lačnov. Vzhledem k nevyřešeným vlastnickým vztahům a nesouhlasu několika vlastníků pozemků však nebude možné v rámci této akce zbudovat propojení pramenišť Olomoucká a Lány, které by umožnilo výrazné snížení obsahu dusičnanů v jihozápadní části města.

- odpadní voda

V roce 2007 byla dokončena investiční akce „kanalizace Svitavy II. etapa“, v rámci níž byla provedena výstavba kanalizace v ul. Vrchlického, Seifertova, Šafaříkova, Mostní, Příční, Úvoz, Školní-Hraniční, Lanškrounská, Lačnovská, Křivá. Na tuto akci byla získána významná podpora od Státního fondu životního prostředí ČR (dotace 1.767.000 Kč) a Evropského fondu pro regionální rozvoj (dotace 11.485.500 Kč).

Realizace akce bude mít vliv na další snížení vypouštění znečištěných odpadních vod do vodotečí.

Provoz ČOV se vyznačoval poměrně vysokou stabilitou procesu a vysokou účinností čištění. Pozornost byla zaměřena především na odstraňování fosforu a dusíku z vypouštěných odpadních vod.

- protipovodňová ochrana města

Výrazně postoupila příprava na dokončení protipovodňových opatření na Lačnovském potoce a řece Svitavě. To je významné zejména pro obyvatele města v horních částech těchto vodních

toků, neboť ti jsou stále přes realizovaná opatření na zachycení vody v krajině stále ohroženi v případě déletrvajících intenzivních srážkách a především při jarním tání sněhu.

Úprava Lačnovského potoka by měla být zahájena v září 2008 a ukončení je plánováno na srpen 2009. To je problematické pro město Svitavy, neboť musí zajistit navazující rekonstrukci mostů a lávek v období jednoho roku místo plánovaných dvou.

Obtížnější situace je v přípravě závěrečné 3. etapy protipovodňových opatření na řece Svitavě, neboť u této akce je nutné zajistit zpracování projektové dokumentace ke stavebnímu povolení a dále vydání stavebního povolení. S realizací se vzhledem ke stávající rozpracovanosti počítá v období 2009-2011.

- odpady

Celkové množství vyprodukovaných komunálních odpadů občany města Svitavy činilo v roce 2007 celkem 4964,5 tun. Přestože je na skládkách ukládáno velké množství komunálního odpadu 4007,5 tun, podíl vyříděných a znovu využitelných složek odpadu dosáhl v roce 2007 hodnoty 957,0 tun. Podíl vyříděných složek (papír, plasty, sklo) se oproti roku 2004 zvýšil o cca 400 tun, což je příznivý ukazatel, protože ke zvyšování podílu dochází každoročně. Celkový podíl vyříděných složek v roce 2007 se zvýšil již na 19,3 %, což znamená meziroční nárůst o 2,6 %.

V roce 2007 se podařilo průběžně likvidovat nově vznikající nepovolené skládky odpadu na pozemcích v majetku města. Z rozpočtu města byla na tuto činnost vynaložena částka ve výši 126.500 Kč.

- ekologická výchova

Pro školy i veřejnost byly připraveny akce v rámci „Dne Země“. ZO ČSOP Zelené Vendolí zajišťovala výukové programy se zaměřením na ekologii v rámci exkurzí do záchrané stanice volně žijících handicapovaných živočichů. Cílem této činnosti je zprostředkovat porozumění k přírodě, posílit ohleduplnost a odpovědnost člověka k přírodě, k životnímu prostředí, k sobě i k druhým.

7.1.2 PŘETRVÁVAJÍCÍ PROBLÉMY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH

Přes dosažené pozitivní výsledky dosud přetrvávají v oblasti životního prostředí ve Svitavách následující problémy:

- ovzduší

Dle imisních limitů přílohy č. 1 k nařízení vlády č. 350/2002 Sb. došlo z hlediska kvality ovzduší v roce 2007 v deseti dnech roku k překročení průměrné denní koncentrace znečišťujících látek u polévatvého prachu, v roce 2006 došlo k překročení ve třiatřiceti případech.

Lze předpokládat, že se na překročení imisních limitů podílí především lokální topeniště rodinných domů, částečně zátěž z dopravy, klimatické podmínky a vzhledem k převládajícím směrům větru ve Svitavách (západní, severozápadní) i pokračující stavební činnost v přílehlé oblastní části „Na Vějíři“.

- voda

Do konce roku 2010 musí město Svitavy zajistit náročné limity čištění odpadních vod na čistírně odpadních vod (dále jen „ČOV“). S ohledem na komplikovanost přípravy a následné financování úpravy ČOV byla již v roce 2005 připravena studie řešení úpravy technologie a následně

podniknuty další kroky pro přípravu a financování tohoto projektu. Cílem modernizace je zjistit podmínky pro čištění výhledového množství i látkového zatížení přiváděných odpadních vod a dosažení kvality vyčištěných odpadních vod v souladu s Nařízením vlády č. 229/2007 Sb. Celkový rozsah nutných úprav je však nad finanční možnosti města. V měsíci květnu 2008 byla podána žádost o podporu v rámci 3. výzvy Operačního programu životní prostředí v oblasti intervence 1.1 – Snížení znečištění vod.

Technický stav části vodovodů a kanalizací ve městě bohužel odpovídá jejich stáří. Vodovody vykazují ztráty vody a netěsné kanalizační stoky způsobují únik odpadních vod do vod podzemních nebo naopak při zvýšené hladině spodních vod způsobují nátok balastních vod na ČOV, což má nepříznivý vliv na technologický proces čištění.

Obsah dusičnanů je v různých částech města odlišný vzhledem k rozdílnému systému jímání pitné vody z vrtů s rozdílným obsahem dusičnanů a rozdílnou vydatností. Nejvyšší kvalitu tak vykazuje pitná voda, odebíraná v severní části města, vyšší v jeho jihozápadní části. Obsah dusičnanů je i tak hluboko pod normou 50mg/l. Tento stav by mělo dále vylepšit zbudování dalších vrtů ze spodnoturonské zvodně s minimálním obsahem dusičnanů.

- odpady

Stále vznikají nové nepovolené skládky odpadů, a to nejčastěji na pozemcích v centru města a na sídlištích.

Na území města se nacházejí dvě ekologické zátěže. První z nich je areál a.s. LIKO SVITAVY na ul. Tolstého, kde je zmapována kontaminace půdy ropnými látkami. Vzhledem k jílovému podloží tato zátěž nepředstavuje reálné nebezpečí pro životního prostředí.

Významnější zátěží je výskyt PCE látek v bývalém areálu čistírny oděvů bývalého s. p. PSBH u autobusového nádraží. V roce 2000 bylo ukončeno sanační čerpání z důvodu vyčerpání prostředků PSBH s. p. v likvidaci.

Společnost Vodní zdroje Chrudim s.r.o. na obě zátěže zpracovala studie, které zhodnocují jejich přirozené odbourávání. Ze závěrů studií vyplývá, že nehrozí ohrožení životního prostředí.

- příroda a krajina

Živá příroda dosud nestačila ve větším rozsahu pozitivně reagovat na snížení znečištění a na aktivní opatření k její ochraně.

Počet živočišných a rostlinných druhů v různém stupni ohrožení je dosud vysoký. Tento stav se bude pravděpodobně měnit jen pomalu.

- stížnosti obyvatel

V roce 2007 byly řešeny na různých úrovních orgánů státní správy stížnosti, připomínky obyvatel na hluk, zápach a obtěžování prachem. Na různých úrovních proto, že každému orgánu státní správy je svěřena jiná kompetence – např. Okresní hygienické stanici (dále jen „OHS“) problematika týkající se obtěžování hlukem, České inspekci životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) provoz velkých zdrojů znečišťování ovzduší apod. Stížnosti a připomínky obyvatel se týkaly především těch částí města, kde se dotýká průmyslová nebo výrobní část města s obytnou zástavbou.

Další připomínky obyvatel jsou většinou řešeny odborem životního prostředí MěÚ ve Svitavách nebo městskou policií. To se týká především porušování vyhlášek města, jako např. zakládání černých skládek, znečišťování ovzduší, venčení psů a jejich volný pohyb na veřejných prostranstvích, týrání zvířat a celá řada dalších případů.

7.1.3 OČEKÁVANÝ VÝVOJ

- ovzduší

V nejbližších letech lze očekávat stabilní nízké emise u velkých zdrojů zajišťujících výrobu tepla a teplé vody pro byty v panelových domech díky poklesu množství spáleného paliva v návaznosti na snížení ztrát tepla.

Očekávaný pokles emisí oxidů dusíku ze stacionárních zdrojů se zřejmě neprojeví odpovídajícím snížením jeho koncentrací v ovzduší vzhledem k trvalému růstu automobilové dopravy, ale i tím, že se majitelé rodinných domů vrací ve stále větší míře k vytápění uhlím, přičemž někteří v topeništích spalují i různé druhy odpadů.

- voda

V souvislosti s plánovaným rozšířením odběru pitné vody ze spodnoturonské zvodně lze očekávat další snížení obsahu dusičnanů v pitné vodě.

Investice do intenzifikace ČOV a rekonstrukce kanalizačních řadů a s tím související omezení vypouštění odpadních vod do povrchových toků se projeví postupným zlepšováním kvality vod v řece Svitavě a ostatních tocích ve městě.

Dluh v nedostatečné obnově infrastruktury majetku vodovodů a kanalizací je příliš veliký. Postupná obnova tohoto majetku bude vyžadovat velké finanční prostředky a patrně delší časové období.

Přípravy na dokončení protipovodňových opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce a přístup správců vodních toků dávají předpoklad ke zvýšení ochrany obyvatel města a jejich majetku.

- odpady

Zpracováním plánu odpadového hospodářství (POH) města, jehož cíle jsou v souladu s POH České republiky a Pardubického kraje a jeho následným plněním v krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých cílech musí dojít k postupnému snižování celkového množství produkovaných odpadů, ke zvýšení podílu vytríděných složek komunálního odpadu s využitím jako druhotných surovin a ke zefektivnění celého systému nakládání s odpady ve městě Svitavy. Současně je však také nutné dosáhnout změny myšlení a chování části obyvatel, a to formou osvěty a výchovy.

Nejvýznamnějším krokem pro zlepšení stavu v oblasti nakládání s odpady bude otevření zrekonstruovaného sběrného, jehož rekonstrukce byla dokončena v prosinci roku 2007. Pro veřejnost je sběrný dvůr otevřen od dubna 2008. Podstatně rozšířená otevírací doba a možnost odevzdat ve sběrném dvoře veškerý odpad včetně odpadů ze zeleně a stavebních odpadů by měla výrazně omezit vznik nepovolených skládek v katastrálním území města Svitavy a i okolních obcí. Touto akcí dojde i ke zkvalitnění služeb pro občany města včetně výrazně rozšířené provozní doby.

- půda a krajina

Snižování zornění zemědělské půdy a její zalesňování či zatravnění povedou v dlouhodobé perspektivě ke snížení vlivu větrné a vodní eroze a zvýšení ekologické stability krajiny.

- příroda

Pokračující snižování znečištění ovzduší a vod povedou k postupné regeneraci živé přírody. Podstatnější změny se však projeví se značnou časovou prodlevou.

7.2 PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK

AMS	Automatická měřicí stanice
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSN	Československé státní normy
DSO	Dobrovolný svazek obcí
HB	Havlíčkův Brod
Hr. n. SY	Hradec nad Svitavou
LIKO	LIKO SVITAVY, a. s.
LHP	Lesní hospodářský plán
KrÚ Pk	Krajský úřad Pardubického kraje
MěÚ	Městský úřad
MT	Moravská Třebová
OHS	Okresní hygienická stanice
OI	Odbor informatiky
OkÚ	Okresní úřad
OPŽP	Operační program životního prostředí
OSM	Odbor správy majetku
OŽP	Odbor životního prostředí
OŽPZ	Odbor životního prostředí a zemědělství
OVV	Odbor vnitřních věcí
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečištění ovzduší
RŽP	Referát životního prostředí
SY	Svitavy
SVS	Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TSMS	Technické služby města Svitav
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
VHOS	VHOS, a. s. Moravská Třebová
VS	VODA A SPORT s.r.o.
WHO	World Health Organization – Světová zdravotnická organizace
ZPF	Zemědělský půdní fond
ŽP	Životní prostředí
ZÚ	Zdravotní ústav